

SKY TRANSPORT SOLUTIONS
 ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ
 ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ
PHONE: 209-855-6938

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ

VOL - 7 ISSUE - 21
September 5, 2018

Postal Address **www.deshdoaba.com**
5101 Doe Hollow Pl., Antelope, CA-95843 **www.ambedkartimes.com**

Golden State Truck Sales Inc.

ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ
 ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੇ
 ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕ
 ਦਾ ਲੈਣ ਲੈਣ ਲਈ
 ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

Call : Dharminder Singh
Cell : 530-870-6600
 Email: myfuturetruck@gmail.com

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ ਸੰਪਰਕ : 916-947-8920 ਫੈਕਸ : 916-238-1393 E-mail : deshdoaba@yahoo.com ਸੰਪਾਦਕ : ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ

ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ 2018 ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੀ ਜੇਤੂ ਸਰਦਾਰੀ ਬਰਕਰਾਰ, ਭਾਰਤ ਰਿਹਾ 8ਵੇਂ ਨੰਬਰ 'ਤੇ (ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇਖੋ ਸਫਾ 10 'ਤੇ)

ਭਾਰਤ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਪਕੜਨਗੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਬਿਊਰੋ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਈਕ ਪੌਪੀਓ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੇਮਜ਼ ਮੈਟਿਜ਼ ਇੱਥੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ 2+2 ਵਾਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਾਮਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਵੱਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਫ਼ਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਖਾਣਾ ਵੀ ਇੱਕੱਠੇ ਖਾਣਗੇ। ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੂਸ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ

ਸਬੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਭਾਰਤ ਫੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ

ਅਤਿ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਆਪਸੀ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣਗੇ। ਵਫ਼ਦ ਪੱਧਰ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਚਾਰ ਮੰਤਰੀ ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਫ਼ਦਾਂ ਵਿੱਚ ਛੇ ਛੇ ਆਗੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜੁਆਇੰਟ ਚੀਫ਼ ਆਫ ਸਟਾਫ ਜੇਜ਼ੇਫ ਡਨਫੋਰਡ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਪੁੱਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹੋ ਕੇ ਆਉਣਗੇ।
(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 10 'ਤੇ)

ਗਾਖਲ ਪਰਿਵਾਰ ਕਰੇਗਾ ਪਿਤਾ ਨਸੀਬ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਬੈਸਟ ਜਾਈ ਤੇ ਬੈਸਟ ਯਾਵੀ ਨੂੰ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ। (ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇਖੋ ਸਫਾ 11 'ਤੇ)

ਬੇਅਦਬੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੋਧੇ ਕਾਨੂੰਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਉੱਠਣ ਲੱਗੀਆਂ ਸੁਰਾਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਬਿਊਰੋ)- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੁਰਾਂ ਉੱਠਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। 25 ਸਾਬਕਾ ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਾਜ ਦੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੰਭਾਵੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਦੀ ਦਿੱਤੀ 'ਚਿਤਾਵਨੀ' ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਮਗਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜੱਜਾਂ, ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਚਿੱਠੀ ਰਾਹੀਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਕੇਂਦਰਤ

ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰੇਗਾ। ਉਘੇ ਕਾਨੂੰਨਦਾਨ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ) ਏ.ਐਸ.ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੈ। ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਣ 'ਧਰਮ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰ' ਬਣਦਿਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਖੋਹ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ? ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜ਼ਾਮਤੀ ਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ
(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 4 'ਤੇ)

SANDHU IMMIGRATION CONSULTANT
 ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਲਈ, ਪਾਸਪੋਰਟ, ਵੀਜ਼ਾ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਆਦਿ ਲਈ ਮਿਲੇ
 Passports, Visas, Green Cards, Sponsorship, Immigration Forms, Citizenship, Spouse/Family Petitions, Study Visas

All Kinds of Immigration Forms/Petitions/Visa **ਵੀਜ਼ਾ** WE OPEN 7-DAYS A WEEK

Note: I am not an Immigration Attorney. **msandhu2014@gmail.com**
(209-373-3562) 3222 PENELOPE DR. STOCKTON, CA- 95212 (NEAR HWY 99 ON MORADA LANE)

BAGGA JEWELERS
916-912-8842, 916-329-8772
 jewelry.Bagga@gmail.com

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਵਿਚ 22 ਅਤੇ 24 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸਟੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਨਾ ਵੇਚਣ, ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਦਲੇ ਨਵਾਂ ਸੋਨੇ ਤੇ ਕੈਸ਼ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇੱਥੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

6930 65TH STREET # 115 SACRAMENTO CA 95823 Sandeep Jony Bagga

MAJESTIC HOMES

Office (925) 779-1234
 Direct (925) 366-3618
 Fax (905) 219-3918
DRE Licence- 00871752

RAMESH SUMAN
 Broker Realtor
 RCS-D TM

www.majestichomes.us ramesh@rameshsuman.com
 P.O. Box 3434, Antioch, CA 94531-3434

SAROAY INVESTMENT REALTY

Ram Saroay
 Broker/Realtor
 Business License 031035
 ramsaroay@hotmail.com

39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
 Office: (510) 742-8120, Cell; (510) 368-3983

Amrik Chand (CPA)

Phone : 510-490-8200
 Fax : 510-490-8202
 Email : achand@pacbell.net

Income Tax Preparation (Individual, Corporation & LLC)
 Payroll Services & Bookkeeping Services
 * We are in this business since 1989.
 Your satisfaction is our goal.

* Please call us for Professional & reliable services at reasonable rates.

959 Corporate Way, Fremont, CA. 94539

BERKSHIRE HATHAWAY Home Services
ELITE REAL ESTATE

Shangara Ram
 Realtor CalBRE# 01969522
 Cell: 916-479-5587
 Fax # 916-721-2373
 Office: 916-681-5112
 shangararam2@gmail.com

* ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਿੰਨੋਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
 ** ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਖਰੀਦ-ਵੇਚ, ਅਸਾਨ ਕਿਸਤਾਂ ਤੇ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ;

7412 Elsie Ave., Sacramento, CA 95828

Brake Time Auto Repair
 6315 Watt Ave. Unit 115
 North Highlands, CA. 95660

* Brakes, Suspension, A/C
 * Engine Diagnostic, Tune-ups
 * Water Pumps, Timing belts
 * Performance, 30/60/90K

Joe Singh
 (916) 800-0400
 Open Mon-Fri 2 pm to 9pm
 Sat - Sun 9 am to 9pm
 Appointments only

ਇੱਥੇ ਆਟੋ ਰਿਪੇਅਰ ਦਾ ਤਸੱਲੀ ਬਖਸ਼ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

Raja

SWEETS & CATERING

AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS

ITEMS SERVING

All Kinds of Sweets | Snacks
Chaat Stall | North Indian Cuisine
Fluda Kulfi Stall | On Site Tandoor

ADDITIONAL SERVICE

Warmers | Chaffing Dishes
China & Silverware
Linen Rental | Waiters
Bartenders

CATERING SERVICE

Wedding Ceremonies | Receptions
Birthday Parties | Corporate Events
Religious Gatherings
Picnics/Bar-B-Que

CONTACT US:
RAJA SWEETS & CATERING
WORK (510) 489-9100
CELL (510) 715-1619

Email: msbains@rajasweets.com
www.rajasweets.com

Find us on: facebook. Follow us on Twitter
rajasweetsandcatering rajasweets

INDIA BAZAAR

Jai Ram Gaught **Harjit Gaught (Happy)**

INDIAN, PAKISTANI & FIJIAN GROCERIES

WE ARE OPEN
7 DAYS A WEEK
9:00am to 8:30pm

RENT DVDS & BUY CLOTHES
ENJOY YOUR DAY WITH HOPES

WE ACCEPT FOOD STAMPS

CALL TO HAPPY
Cell: (209)-487-2127
Ph: (209) 478-0285
Fax: (209) 477-3206

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਏਅਰਲਾਈਨ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ।

EVERY SATURDAY & SUNDAY SPECIAL DISCOUNT ON GROCERIES

1304-E HAMMER LANE, SUITE 12, STOCKTON CA, 95210
EMAIL: indiabazaar08@yahoo.com

ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵਨ ਸਟੋਰ

Kash FABRICS

ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ

- * ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਲਹਿੰਗੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ
- * ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ, ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਪੱਗੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।
- * ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਡੀਆਂ-ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀ. ਵੀ. ਡੀ. ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।
- * ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਾਮਾਨ ਅਸੀਂ ਯੂ. ਪੀ. ਐਸ. ਰਾਹੀਂ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

Appointments & Walk-Ins Welcome
Tuesday - Sunday: 11 AM - 8 PM

Threading Salon
Specializing in:
Eyebrow Threading \$5
Full Face Threading, Facial,
Unique Mehndi Designs,
Natural Henna for Hair

KASH FABRICS
ONE STOP SHOPPING CENTRE
29576 Mission Blvd, Hayward, CA 94544
Tel: (510) 538-1138, Fax: (510) 538-4737
www.Kashfabrics.com

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਅਤੇ ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਧੁੱਗਾ

INDIA MARKET

SWEETS & SPICES

CHAAT PAPDI, SAMOSA, CHAAT, PANI PURI
DAHI VADA, BHEL PURI CHAAT

ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰੋਸਰੀ
ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

CHAAT PLATE

ONLY FOR
\$2.99

WE HAVE
LARGEST
COLLECTION
FOR INDIAN
FIJIAN & PAKISTANI
GROCERY

MUSIC, FABRIC
ARTIFICIAL
JEWELRY, SWEETS,
FRESH VEGETABLES
& MORE..

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ ਬਰਿੰਦਰ ਬੰਗੜ

Super Eyebrow Threading Now Open

Eyebrow Threading & Henna Tattoo

7 times, Get 8th one free!

Inside India Market

SACRAMENTO
5203 EKLHORN BLVD
SACRAMENTO CA 95842
916- 338-5511

WALK INS WELCOME

ROSEVILLE
1265 PLEASANT GROVE BLVD.
100 ROSEVILLE, CA 95747
916- 786-7666

Cell :
916-798-8142

Email:
IndiaMarketRoseville@gmail.com

ਇਮਰਾਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਮੈਂਬਰ ਇਕ ਆਰਿਫ਼ ਅਲੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣੇ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ- ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਹਿਰੀਕ-ਏ-ਇਨਸਾਫ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਡਾ. ਆਰਿਫ਼ ਅਲੀ ਨੂੰ ਅੱਜ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ। ਅਲੀ ਨੇ ਤਿਕੋਣੀ ਟੱਕਰ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਤਜ਼ਾਜ਼ ਅਹਿਸਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ-ਐਨ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੌਲਾਣਾ ਫ਼ਜ਼ਲ ਉਰ ਰਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ 13ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। ਕੌਮੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਵਿੱਚ ਪੋਲ ਹੋਈਆਂ 430

ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਲੀ ਨੂੰ 212 ਵੋਟਾਂ, ਰਹਿਮਾਨ ਨੂੰ 131 ਅਤੇ ਅਹਿਸਾਨ ਨੂੰ 81 ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਛੇ ਵੋਟਾਂ ਰੱਦ ਹੋਈਆਂ। ਡਾਨ ਨਿਊਜ਼ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਲੀ ਨੂੰ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਕਾਨੂੰਨਸਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ 60 'ਚੋਂ 45 ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਪੀਪੀਪੀ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਵਾਲੀ ਸਿੰਘ ਅਸੈਂਬਲੀ 'ਚੋਂ ਅਹਿਸਾਨ ਨੂੰ 100 ਵੋਟਾਂ ਅਤੇ ਅਲੀ

ਨੂੰ 56 ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਵੋਟ ਹੀ ਮਿਲੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ੈਬਰ ਪਖ਼ਤੂਨਖ਼ਵਾ ਅਸੈਂਬਲੀ ਤੋਂ ਅਲੀ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 109 ਵੋਟਾਂ 'ਚੋਂ 78 ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਅਹਿਸਾਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 26 ਅਤੇ ਪੰਜ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮਮਨੂਨ ਹੁਸੈਨ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ 8 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਥੇ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ 69 ਸਾਲਾ ਅਲੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਹਿਰੀਕ-ਏ-ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਹਨ। ਉਹ 2006 ਤੋਂ 2013 ਤਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੌਮੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀਆਂ 25 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਾਚੀ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2013 ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੌਮੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇੰਡੀਆ ਕਬਾਬ ਪੈਲਸ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਬੱਬੂ ਮਾਨ ਦਾ ਸ਼ੋਅ ਅਮਿੱਟ ਪੈੜਾ ਛੱਡ ਗਿਆ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਨੀਟਾ ਮਾਫੀਕੇ/ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ- ਸਥਾਨਿਕ ਇੰਡੀਆ ਕਬਾਬ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵੀਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੰਬੇ ਔਤਵਾਰ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਟਾਵਰ ਬੇਇਟਰ ਵਿੱਚ ਬੱਬੂ ਮਾਨ ਲਾਈਵ ਸ਼ੋਅ "ਵਣਜਾਰਾ" ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਖਚਾਖਚ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੀਟਾ ਮਾਫੀਕੇ ਨੇ ਸ਼ਾਇਰਾਨਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਜੀ ਆਇਆ ਆਖਕੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਰਵਿੰਦਰ ਬਿੱਲੇ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਉਪਰੰਤ ਹਰਦਿੱਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਕਲਾਕਾਰ ਬੱਬੂ ਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਐਸੀ ਝੜੀ ਲਾਈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਪੱਬ ਢੋਲ ਦੇ ਡੱਗੇ ਤੇ ਬਿਰਕਣੋਂ ਰਹਿ ਨਾਂ ਸਕੇ ਤੇ ਨੱਚ ਨੱਚ ਅੰਬਰੀ ਧੁੜ੍ਹ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ।

ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਨੇ ਉਚਾ ਦਰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ ਗਾਕੇ ਜਾਣੀ ਮੇਲਾ ਹੀ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਸੋਲਡ ਆਉਟ ਸ਼ੋਅ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਖੀਵੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਇਸ ਸ਼ੋਅ ਦੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਐਰਨ ਇਟਰਟੋਨਮੈਂਟ ਦੇ ਮਿੱਕੀ ਸਰਾਂ ਨੇ ਸਮੂਹ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ੋਆਂ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ 'ਚ ਹੋਏ ਸ਼ੋਆਂ ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਪੁਗਾਈ। ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਚੱਲੇ ਸ਼ੋਅ ਦੌਰਾਨ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਬੱਬੂ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਖੂਬ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ, ਅਖੀਰ ਅਮਿੱਟ ਪੈੜਾ ਛੱਡਦਾ ਇਹ ਸ਼ੋਅ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਇੰਡੀਆ ਕਬਾਬ ਪੈਲਸ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਇਸ ਸ਼ੋਅ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦੀ ਪਾਤਰ ਹੈ।

ਖਹਿਰਾ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਸਬੰਧੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਕਮੇਟੀ ਕਰੇਗੀ: ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ

ਜਗਰਾਉ- ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਦੀਆਂ ਬਾਗ਼ੀ ਸੂਰਾਂ ਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਸਬੰਧੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਕਮੇਟੀ ਲਵੇਗੀ।

ਐੱਸ.ਐੱਚ. ਫੂਲਕਾ ਵੱਲੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੇ ਐਲਾਨ ਬਾਰੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਫੂਲਕਾ) ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਇਕ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀ ਫੂਲਕਾ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਬਦਲਣ ਲਈ ਗੱਲ ਕਰਨਗੇ। ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਮੰਨਵਾਉਣ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੀ ਪਾਰਟੀ ਸ਼੍ਰੀ ਫੂਲਕਾ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ

ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਤਾਂ ਕੈਪਟਨ ਤੋਂ ਬਾਦਲਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਗ ਧੋਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਦੂਜਾ ਪੰਜਾਬੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਿਆਰ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਿਹਾਜ਼ ਹੋਵੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ

ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਕਦੇ ਵੀ ਅਣਪਛਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਆਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਮੌਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ ਬਲਾਕ ਸਮਿਤੀ ਚੋਣਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਆਪ' ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਤੇ ਲੜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾਂ ਵਿੱਚ ਵੜਨਾ ਵੀ ਔਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੋਕ ਘੇਰ ਕੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਅਕਸ ਵਾਲੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਨਾ ਵੰਡਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਤਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

SUMAN TRANSPORT LLC

SUMAN TRANSPORT IS HIRING FOR COMPANY DRIVERS AND OWNER OPERATORS. WE ARE RUNNING FROM CALIFORNIA TO TEXAS AND LOCAL. WE OFFER DEDICATED RUNS TO TEXAS

- Drivers Annual Gross Upto \$95000**
- Driver get paid Up to \$.50 cents per mile**
- Owners Operator Annual Gross Upto \$2,48000**
- We Make Payments Within 1 Hour**
- Special Offer: \$2000 Bonus for Owners**
- Special Offer: \$1000 Bonus for Drivers.**

FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT: 209-227-8038

‘ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ’ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਸੁਆਗਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਆਗੂ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਭੋਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਇਹ ਦਿਵਸ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸਾਂਝੇਵਾਲਤਾ, ਔਰਤ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਹੱਕ, ਰੱਬ ਇੱਕ ਹੈ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਵਰਗੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ, ਸੈਮੀਨਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਆਈ ਸੀ ਸੀ ਆਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੋ/ ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ - ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੜੈਚ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ

ਦੇ ਸੁਆਗਤ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਢੇ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸੁਆਗਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵੜੈਚ, ਸਰਪੰਚ ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਵੀਰ ਰੰਧਾਵਾ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (ਸੈਕਟਰੀ ਸਿਲਮਾ ਗੁਰੂ-ਘਰ), ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਕੰਵਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ, ਪਾਲ ਮਾਹਲ, ਪਾਲ ਸਹੋਤਾ, ਗੁਰਦੀਪ ਨਿੰਝਕ, ਪ੍ਰੈੱਸੀਪਲ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ ਆਦਿ ਮਜ਼ੂਦ ਸਿੰਘ। ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਹਲਕਾ ਸਨੌਰ ਤੋਂ ਛੇ ਵਾਰ ਵਧਾਇਕ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਨੇ ਅਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਤੋਂ ਸਰਗਰਮ ਨੇ।

60 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ

ਨਿਊਯਾਰਕ- ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਾਰਨ ਕਾਰਬਨ ਡਾਇਆਕਸਾਈਡ (ਸੀਓ2) ਦੇ ਪੱਧਰ ਵਧਣ ਕਰਕੇ ਕਣਕ ਤੇ ਚੌਲਾਂ ਜਿਹੇ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਆ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 60 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਜਿੰਨੇ ਤੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਵਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਖੋਜੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਏ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੀਨਗੋਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੀਓ2 ਖਤਰਨਾਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 5 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀ ਜਿੰਨੇ ਦੀ ਕਮੀ, 3.8 ਕਰੋੜ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਅਤੇ 50.2 ਕਰੋੜ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਬੱਚੇ ਆਇਰਨ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਲਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 2050 ਤੱਕ ਜਦੋਂ

ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਸੀਓ2 ਦਾ ਪੱਧਰ ਕਰੀਬ 550 ਪੀਪੀਐਮ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਤਾਂ 17.5 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਜਿੰਨੇ ਅਤੇ 12.2 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਨਗੇ। 'ਨੇਚਰ ਕਲਾਈਮੇਟ ਚੇਂਜ' ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਇੱਕ ਅਰਬ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਖਾਧ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਆਇਰਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਚਾਰ ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਤੇ ਹੋਰ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵਧ ਜਾਵੇਗਾ। ਖੋਜ ਦਲ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਅਤੇ ਹਾਵਰਡ ਟੀਐਚ ਚੈਨ ਸਕੂਲ ਆਫ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਦੇ ਖੋਜੀ ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਸੈਮ ਮਾਇਰਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ " ਸਾਡੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਿੱਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ- ਮਸਲਨ ਅਸੀਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਕਿਵੇਂ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਕਿੰਨਾ

ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਡਾ ਤੌਰਾ ਫੇਰਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਖਰੀਦਦੇ ਹਾਂ— ਆਦਿ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਖਾਧ ਖੁਰਾਕ ਦੇ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਅਰਬ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪੌਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ— ਖੁਰਾਕੀ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦਾ 63 ਫੀਸਦ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ 81 ਫੀਸਦ ਆਇਰਨ ਤੇ 68 ਫੀਸਦ ਜ਼ਿੰਕ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੋਜ ਟੀਮ ਨੇ 151 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 225 ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਾਧ ਖੁਰਾਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ 2021: ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ 2021 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਓਬੀਸੀ) ਬਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਜੁਟਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ 2019 ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਹਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ 27 ਫੀਸਦੀ ਕੋਟਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 1931 ਵਿੱਚ ਜਾਤ ਸਬੰਧੀ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਤ ਸੀ। ਓਬੀਸੀ ਬਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ 2021 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਓਬੀਸੀ ਬਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਜੁਟਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਂਪਲ ਸਰਵੇ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਾਲ 2006 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਰਵੇ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਸੋਂ ਦਾ 41 ਫੀਸਦੀ ਓਬੀਸੀ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਜੁਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2019 ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 2021 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 2011 ਵਿੱਚ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸਰਕਾਰ (ਯੂਪੀਏ) ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਜਾਤ ਆਧਾਰਤ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ।

ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ 'ਚ ਸਮੁੰਦਰ 'ਚ ਡੁੱਬ ਜਾਵੇਗਾ ਅੱਧਾ ਬੈਂਕਾਕ

ਬੈਂਕਾਕ- ਬੈਂਕਾਕ ਸਮੁੰਦਰ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਮਹਿਜ਼ ਡੇਢ ਮੀਟਰ ਭਾਵ ਪੰਜ ਫੁੱਟ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਬੈਂਕਾਕ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਖੁਦ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੌਸਮ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ 'ਚ ਡੁੱਬ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਈਲੈਂਡ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਅਗਲੇ ਜਲਵਾਯੂ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਬੈਨਕਾਂ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਪਮਾਨ ਵਧਣ, ਮੌਸਮ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਬਦਲਾਅ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ 2015 ਦੀ

ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵਧਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਤਰਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਮਨੀਲਾ ਵਰਗੇ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ਿਆਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਖਤਰੇ ਦੇ ਬੱਦਲ ਮੰਡਰਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਗ੍ਰੀਨਪੀਸ ਦੇ ਤਾਰਾ ਬੁਆਕਾਮਸਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ, ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਭਾਰੀ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ 2030 ਤੱਕ ਬੈਂਕਾਕ ਦਾ ਲਗਪਗ 40 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਡੁੱਬ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ 'ਚ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹਰ ਸਾਲ ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੋ ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਡੁੱਬ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਲੈਂਡ ਦੀ ਖਾੜੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਚਾਰ ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਰਹੇ ਹਨ।

‘ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ’

ਹਰ ਹਫਤੇ ਛਪਣ ਵਾਲਾ ਅਖਬਾਰ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
 ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
 ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ “ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ” ਵਿੱਚ ਲਗਵਾਓ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ

ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਹਰ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਅਤੇ ਖਬਰ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਰਚਨਾ ਸਿਰਫ ਅਣਛਪੀ ਹੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।

ਖਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਂ ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ

ਸਿਰਫ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਹਫਤੇ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਭੇਜ ਦੇਣ।

1-916-947-8920 (ਫੋਨ), 1-916-238-1393 (ਫੈਕਸ)

E-mail : deshdoaba@yahoo.com

www.deshdoaba.com www.ambedkartimes.com

‘ਮੋਰਚਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ’ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ-ਦਰਬਾਰ ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਵਿਖੇ ਸਜਾਇਆ

ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)- ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ‘ਮੋਰਚਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ’ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ-ਦਰਬਾਰ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਵਿਖੇ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਵੱਲੋਂ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਕਿ ਮੋਰਚਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਦੇ ਦਰਦਨਾਕ ਹਿਰਦੇਵੇਦਕ ਸਾਕੇ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਬੜਾ ਬਲ ਮਿਲਿਆ। ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਸਿਦਕ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਅਣਖ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ‘ਨੂਰਪੁਰੀ’, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ‘ਸੁੰਮਨ’, ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫਰੀਮਾਟ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਮਿਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਆਦਿ ਕਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਬੇਅਦਬੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੋਧੇ ਕਾਨੂੰਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਉੱਠਣ ਲੱਗੀਆਂ ਸੁਰਾਂ

(ਸਫਾ 4 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਧਾਰਮਿਕ ਬਹੁਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾਏਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਚੜੇ ਵਿੱਚ ਉਲਝਾਉਣ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂਕਿ ਹੁਣ ਮਹਿਜ਼ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹੇਗੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬਿੱਲਾਂ- ਦਿ ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧ) ਬਿੱਲ 2018 ਅਤੇ ਦਿ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧ) ਬਿੱਲ 2018 ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਸੋਧੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ, ਕੁਰਾਨ ਤੇ ਬਾਈਬਲ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗੇਗੀ। ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਬੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਵੀ ਸੋਧੇ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਜਤਾਇਆ ਹੈ। ਉਧਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਡਾ.ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਜਿੱਥੇ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਹੈ।

ਫੁਲਕਾ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਐਚ.ਐਸ. ਫੁਲਕਾ ਨੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਅਤੇ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਅਤੇ ਬਹਿਬਲ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖੀ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦੇਣਗੇ ਪਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਕੋਲ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸੋਧ ਵਾਸਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਹੈ ਉਹ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ ਬੇਨਕਾਬ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ 'ਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਸਨਸਨੀਖੇਜ ਸਬੂਤ ਹੱਥ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ (ਏਡੀਜੀ) ਪਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਮਿਲੇ ਹਨ ਜੋ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਜਾਹਿਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਦੋਸ਼ੀ ਰੋਣਾ ਵਿਲਸਨ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੋਂ ਇਸ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਈ ਅਹਿਮ ਸਬੂਤ ਹੱਥ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚ ਫਾਇਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਨ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਸਵਰਡ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਫਾਇਲਸ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਕਈ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਰੋਣਾ ਵਿਲਸਨ ਦੇ

ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਾਲੀ ਫਾਇਲ ਵਿੱਚ ਰੂਸੀ, ਚੀਨੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਗਰੇਨੇਡ ਲਾਂਚਰ ਦਾ ਜਿਕਰ ਹੈ।

ਗਰੇਨੇਡ ਲਾਂਚਰ

ਇਹ ਇੱਕ ਰਸ਼ਿਅਨ ਗਰੇਨੇਡ ਲਾਂਚਰ ਹੈ। ਜਿਸਦੀ ਮਾਰਕ ਸਮਰੱਥਾ 300 ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਰਾਊਂਡ ਦੀ ਮੈਗਜੀਨ ਕੈਪੇਸਿਟੀ ਹੈ। ਇਹ 5 ਕਿੱਲੋ ਭਾਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਮੈਨੁਅਲੀ ਰੀਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚਾਈਨੀਜ਼ ਗਰੇਨੇਡ ਲਾਂਚਰ

ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਪੀਬੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਰੋਣਾ

ਇਹ ਚਾਈਨੀਜ਼ ਗਰੇਨੇਡ ਲਾਂਚਰ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਮਾਰਕ ਸਮਰੱਥਾ 600 ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਹਥਿਆਰ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ 500 ਰਾਊਂਡ ਤੱਕ ਫਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ

ਇਹ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ ਹੈ। ਡੇਢ ਕਿੱਲੋ ਵਜ਼ਨੀ ਇਸ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਮਾਰਕ ਸਮਰੱਥਾ 150 ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 300 ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ -4 ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ

ਵਿਲਸਨ ਵੱਲੋਂ ਕਾਮਰੇਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਗਈ ਚਿੱਠੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਜਿਕਰ ਸੀ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਰੇਨੇਡ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 8 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਮਰੇਡ ਕਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਤਰਜ 'ਤੇ ਮੋਦੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਏਡੀਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਨਾਲ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਚ ਜੁਟੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 31 ਦਸੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਹੋਈ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 8 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਾਓਵਾਦੀ ਵੱਡੀ ਵਾਰਦਾਦ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਇਕੱਤਰਤਾ

ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ- ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ/ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਬੀਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਆਬਰਨ ਬੁਲੇਵਰ ਮਾਉਂਟੇਨੇ ਮਾਈਕ ਪੀਜਾ ਤੇ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜਗਿਆਸੂ, ਰਾਠੇਸ਼ਵਰ ਸੂਰਪੁਰੀ

ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਤਰੰਨਮ ਵਿਚ ਗਜ਼ਲ ਗੀਤ, ਗਜ਼ਲ ਗਾ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਕੱਤਰ ਗੋਗੀ ਸੰਧੂ ਨੇ ਮਿਰਜ਼ਾ ਗਾਲਿਬ ਦੀ ਗਜ਼ਲ **ਮਨਜੀਤ ਸੇਖੋਂ** ਨੇ ਕਿਹਾ-

ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਰੱਤੂ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਰਾਏ ਖਾਨਖਾਨਾ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਢੇਰੀ, ਜਰੂਰੀ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਾ ਆਉਣ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵੰਤ ਸ਼ੀਮਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ।

ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਸਮੀ ਗੱਲਾਂਬਾਤਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਬਿੱਕਰ ਕੰਮੇਆਣਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਘਰਸ਼ਮਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਤਜਰਬਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਜਿਹਨਾਂ ਕਵੀਆਂ

ਮੇਰੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਨਾ ਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹ ਹਾਣੀਆਂ ਗੱਲ ਗੋਰ ਨਾਲ ਸੁਣੀ, ਲਾ ਕੇ ਕੰਨ ਹਾਣੀਆਂ। **ਜਸਵੰਤ ਜੱਸੀ ਸ਼ੀਮਾਰ** ਨੇ- ਕੋਲ ਸੀ ਤਾਂ ਤੇਰਿਆਂ ਨਹੋਰਿਆਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਦੂਰ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਤੇਰੇ ਝੋਰਿਆਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ। ਫਕੀਰ ਸਿੰਘ ਮੱਲੀ ਨੇ

ਅੱਜ ਆਖਾਂ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ, ਕਿਤੇ ਕਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬੋਲ। ਬਿੱਕਰ ਕੰਮੇਆਣਾ ਨੇ ਗਜ਼ਲ, ਅਜੈਬ ਚੀਮਾ ਨੇ ਮੁਟਿਆਰ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਦਾ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਗੁਰਪਾਲ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਯੂਰਪ ਦੇ ਟੂਰ ਬਾਰੇ ਤਜਰਬਾ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਕਸੀ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਰਵੀ ਸ਼ੰਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵੱਲੋਂ ਫੋਜੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜ 'ਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰੋਕਸੀ ਵੋਟ' ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਬਿਲ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ (ਸੋਧ) ਬਿਲ 2017 ਬਹਿਸ ਤੇ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਰਵੀ ਸ਼ੰਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ (ਐਨਆਰਆਈਜ਼) ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਹੇਠਲੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਜੁਬਾਨੀ ਵੋਟ ਰਾਹੀਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇਸ

ਬਿਲ ਵਿਚ ਵੋਟ ਦਾ ਹੱਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਕਸੀ ਵੋਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਫਿਲਹਾਲ, ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੋਟ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਬਿਲ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਕਸੀ ਵੋਟਿੰਗ ਦੀ ਆਪਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ

ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਤਕ ਸਿਰਫ ਫੋਜੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਕਸੀ ਵੋਟਿੰਗ ਬਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਖਦਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ "ਸਾਨੂੰ ਐਨਆਰਆਈਜ਼ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਕਸੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਲਗਪਗ 3.10 ਕਰੋੜ ਐਨਆਰਆਈ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਐਨਆਰਆਈਜ਼ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ

ਹਨ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੇਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੇਗੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਕਸੀ ਵੋਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ੍ਰੋਕਸੀ ਕੋਈ ਮਾਤਾ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੋਸਟਲ ਬੈਲਟ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2022 ਤਕ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ 'ਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਤਾਕਤ ਦੀ 2022 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪੁਖਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ 2022 ਤਕ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੀ ਜੋ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ, ਉਸ 'ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਗਲਯਾਨ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਮੰਗਲ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਇਸਰੋ ਨੇ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 2022 ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਭਾਰਤੀ 7 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾਣਗੇ। ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਆਸਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਤਕ ਸਿਰਫ ਅਮਰੀਕਾ, ਰੂਸ ਤੇ ਚੀਨ ਹੀ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੇ ਭਾਰਤ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਐਲਿਟ ਕਲੱਬ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਮਨੁੱਖ ਰਹਿਤ 2 ਗਗਨ ਯਾਨ ਉੱਥੇ ਭੇਜੇਗਾ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ

ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਕਲਪਨਾ ਚਾਵਲਾ ਵਰਗੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਯਾਤਰੀ ਚੰਦ & ਰਸਤੋਤੇ ਆਪਣੇ

ਕਦਮ ਰੱਖ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਮਿਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

A & S

Auto Repair & Services

Specializing in Brakes & Axles

10% of any repair of \$75.00 or More

Free Tire Rotation and Brake Inspection with purchase of Oil Service for most cars

Diagnose check Engine light pre-buyers inspection tune-ups and more

Dealer Recommended Service Shocks/Struts A/C Services

9:00 AM to 6:00 PM Mon-Sat

Amarjit Sandhu

Ph: 916-238-4431

649 W. Elkhorn Blvd. Suite B2

Rio Linda, CA 95673

‘ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ’ ‘ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼’

ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:

www.deshdoaba.com, www.ambedkartimes.com

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ॥

(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ)

ਲੜੀ ਨੰਬਰ-79

ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਇਕ ਵੱਡੀ ਆਸ ਜਗਾਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਸਾਡੀ ਮਾਂ-ਖੇਡ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਕਬੱਡੀ ਵਿਚ ਹਾਰ ਕਾਰਨ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਪਿਛਲੇ 7 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਕਬੱਡੀ ਵਿਚ ਚੈਂਪੀਅਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਦੀ ਹਾਰ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਤੌਖਲੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹਨ ਕਿ ਕਬੱਡੀ ਵਿਚ ਵੀ ਕਿਤੇ ਸਾਨੂੰ ਹਾਕੀ ਵਾਂਗ ਨਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਇਸ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 69 ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿਚ 8ਵਾਂ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਚੀਨ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਮੁਲਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦਰਮਿਆਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਜ਼ਰੂਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 18 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਦੇ ਜਕਾਰਤਾ ਵਿਚ 18ਵੀਆਂ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਆਰੰਭ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। 16 ਦਿਨ ਤੱਕ ਚੱਲੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ 45 ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ 11 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਖਿਡਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ 34 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ 18 ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕੀਤੀ। 2006 ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇੰਨੀਆਂ ਹੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 21 ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ 212 ਖਿਡਾਰੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਡਲ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕੇ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਐਥਲੈਟਿਕਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਥਲੈਟਿਕਸ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 7 ਗੋਲਡ ਮੈਡਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 19 ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ ਗਏ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 25 ਫੀਸਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਬ੍ਰਿਜ (ਤਾਸ਼ ਦੀ ਇਕ ਖੇਡ) ਵਿਚ ਇਕ ਗੋਲਡ ਅਤੇ ਦੋ ਕਾਂਸੇ ਦੇ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ ਗਏ। ਔਰਤ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੀ. ਵੀ. ਸਿੰਧੂ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸਾਇਨਾ ਨੇ-ਹਵਾਲ ਨੂੰ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਮਗਾ ਮਿਲਿਆ। ਵਿਨੋਸ ਫੋਗਟ ਨੇ ਕੁਸ਼ਤੀ ਵਿਚ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਂ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਦੀ ਚੈਂਪੀਅਨ ਭਾਰਤੀ ਪੁਰਸ਼ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਟੀਮ ਨੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ 80 ਗੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਤੋੜਿਆ। ਟੀਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੀਗ ਮੈਚ ਵਿਚ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਨੂੰ 26-0 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਨੇ 1932 ਵਿਚ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ 24-0 ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ ਸੀ।

ਕਬੱਡੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਇੰਨਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁਲਕ ਲਈ ਖੇਡਣ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਡਲ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਏ। ਇਸ ਵਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਹਾ। ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਨਿਰੰਤਰ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਜਾਂ ਖਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਭੇਜਿਆ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਨਰੇਰੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲਈ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਚਾਨਣ ਚ ਕਾਮਧੇਨ ਅਤੇ ਕਾਮਨਾ

ਭਾਈ ਕਾਨ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਰਾਣਾ ਵਿੱਚ ਕਾਮਧੇਨੁ, ਚਿੰਤਾਮਣਿ, ਕਲਿਪ ਬ੍ਰਿਛ ਅਤੇ ਪਾਰਿਜਾਤ ਕਲਪਿਤ ਸਵਰਗ ਦੇ ਕਲਪੇ ਰਤਨ ਹਨ। ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿਸੰਗ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ- ਪਾਰਜਾਤੁ ਇਹੁ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ॥ ਕਾਮਧੇਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣਗਾਮ॥(੨੬੪)

ਕਾਮਧੇਨੁ ਬਾਰੇ ਡਾ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲਗੀਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੰਨੀ ਗਈ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗਾਂ। ਇਸ ਮਨੋਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਹ ਗਾਂ ਹੋਵੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਛਾ ਪੂਰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਲਪਨਿਕ ਗਾਂ ਬਾਰੇ ਵੱਡੀ ਗੱਪ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਫਲਸਫੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਵਲ ਰੱਬ ਹੀ ਕਾਮਧੇਨ ਅਤੇ ਉਹ ਹੀ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਅਖੌਤੀ ਗਾਂ ਜਾਂ ਕਲਿਪ ਬ੍ਰੀਛ ਆਦਿਕ।

ਜਰਾ ਸੋਚੋ ਗਾਂ ਇੱਕ ਪਾਲਤੂ ਪਛੂ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਜਮਾਨੇ ਚ ਆਮ ਲੋਕ ਇਸਾ ਦਾ ਦੁੱਧ ਵਰਤਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਬੈਲਾਂ ਨਾਲ ਹਲ-ਵਾਹੀ ਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਦਾ ਕੰਮ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਆਸਰੇ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੈ। ਹਾਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਦੁੱਧ, ਘਿਓ, ਮੱਖਣ, ਲੱਸੀ, ਗੋਬਰ, ਬਛੜੇ, ਮੀਟ ਅਤੇ ਚਮੜਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੇਖੋ ਸਿਤਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਗਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਲਤੂ ਪਛੂ ਪਰ ਕੇਵਲ ਕਟੜਵਾਦੀ ਹਿੰਦੂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਂ ਮੰਨਦੇ ਤੇ ਕੁਝ ਇਸ ਦਾ ਮੂਤਰ ਵੀ ਪੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕਾਮਨਾ-ਇਹ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਇੱਛਾ, ਚਾਹ, ਮੁਰਾਦ ਅਤੇ ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ ਹਨ। ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁੰਨ ਦਾਨ, ਜਲਧਾਰੇ, ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ, ਅੰਨੀ ਸ਼ਰਧਾ ਰੱਖਣੀ, ਕਠਨ ਤਪ ਕਰਨੇ, ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਨੇ ਅਤੇ ਤੀਰਥ ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਦਿ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਗੁਰਮਤਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦਰਸਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ-ਮਨ ਕਾਮਨਾ

ਤੀਰਥ ਦੇਹ ਛੁਟੈ॥ ਗਰਬੁ ਗੁਮਾਨੁ ਨ ਮਨ ਤੇ ਹੁਟੈ॥ (੨੬੫) ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦਾਤਾਰ ਆਪ ਹੀ ਹੈ- ਇੱਛਾ ਪੂਰਕੁ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਜਾ ਕੈ ਵਸਿ ਹੈ ਕਾਮਧੇਨਾ॥ ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਮੇਰੈ ਜੀਅਤੇ ਤਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਮੇਰੇ ਮਨਾ॥ (੬੬੯)

ਸੋ ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਗਾਂ ਆਦਿਕ ਪਛੂ ਅਤੇ ਬਿਰਥ ਸਾਡੀਆਂ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦਿਮਾਗ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈ ਕੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜੀ, ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਿਰਾ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬਣ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੋਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਚਲਾਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪੁਜਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕਲਪਿਤ ਮਨੋਂ ਤਾਂ ਸਨ ਤੇ ਹਨ ਜਿੰਨਾਂ ਦੇ ਡਰ-ਡਰਾਵਿਆਂ ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮਿਲਣ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇ ਉਹ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਪੂਜਾ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਅਤੇ ਭੋਟਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਲੁੱਟਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਭੇਖੀ ਸਾਧਾਂ, ਸੰਤਾਂ, ਸੰਪਰਦਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸਾ ਅਤੇ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਆਸਤਾ ਨਾਲ ਲੁੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਰੂਆਂ-ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਮਨੋਂ ਤੋਂ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਤੋ ਦੀ ਕੁ-ਦਰਤਿ ਬਾਰੇ ਜਬਾਰਬ ਗਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਲਪਿਤ ਗਾਵਾਂ, ਬ੍ਰਿਛਾਂ, ਅਖੌਤੀ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ ਪਾਖੰਡੀ ਸਾਧਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨਰੀ
510-432-5827

ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਜੋਤ ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਸਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ

ਅਧਿਆਪਕ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁੱਝ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਫਲਸਫੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਅਸਲ ਭਾਵਨਾ ਸਾਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਰੋਸ਼ਨ ਦਿਮਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿਸ਼ਾਗਿਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਦਿਸ਼ਾਬੱਧ ਬਣਾਉਣਾ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਭਟਕਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਉਪਾਅ ਗਿਆਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ/ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਚ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਵਿੱਦਿਆ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦਲਿਤ- ਪਿੱਛੜੇ ਸਮਾਜ ਭਾਵ (ਐੱਸ.ਸੀ, ਐੱਸ.ਟੀ, ਓ.ਬੀ.ਸੀ.) ਆਦਿ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਮਿਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭੂਤਪੂਰਵ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡਾ. ਸਰਵਪੱਲੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ (5 ਸਤੰਬਰ) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ, ਵਿਸ਼ਵ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਭੂਤਪੂਰਵ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡਾ. ਸਰਵਪੱਲੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ 1962 'ਚ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਡਾ.ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਾ ਅਸੀਂ

ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰੀਏ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਸੋਚਣ ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ 05 ਸਤੰਬਰ ਹੀ ਕਿਉਂ 03 ਜਨਵਰੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਸਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਜਨਮ 03 ਜਨਵਰੀ 1831 ਨੂੰ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨਏਗਾਓ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਅਤੇ ਡਾ. ਸਰਵਪੱਲੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ (5 ਸਤੰਬਰ 1888 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ (1952-1962) ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਹੇ। ਉਪ-

ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਸਾਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਕਮ ਨਾ ਤਾਂ ਦਲਿਤਾਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦਾ ਆਗੂ ਹੋਣਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰ

ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਧੂ
91-94-657-54037

ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਸਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜ ਸਾਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਕੀਤੇ। 01 ਜਨਵਰੀ, 1848 ਨੂੰ ਪੂਨੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਪਹਿਲੇ ਮਹਿਲਾ(ਔਰਤਾਂ) ਲਈ ਅਤੇ 15 ਮਈ 1848 ਨੂੰ ਦਲਿਤ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਤੇ ਗੰਦ ਸੁੱਟਦੇ, ਇੱਟਾਂ, ਪੱਥਰ ਮਾਰਦੇ, ਗੁੰਡੇ ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਦੇ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਜਿਉਂਦੀ ਰਹੀ। ਆਖਿਰ ਵਿੱਚ ਜੋਤੀਬਾ ਅਤੇ ਸਵਿੱਤਰੀ ਨੇ 20 ਸਕੂਲ ਪੂਨੇ ਅਤੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹੇ। ਸਾਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਨੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਸਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਸਮਾਜ -ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਨ 1998 ਵਿੱਚ 10 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਡਾਕ-ਤਾਰ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਨ 2015 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਹਿੱਤ 'ਪੂਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ' ਦਾ ਨਾਂ 'ਸਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਪੂਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਹੁਣੇ ਹੀ ਇਸੇ ਸਾਲ 3 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਗੁਗਲ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 186ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਹਿੱਤ ਗੁਗਲ ਡੂਡਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਲੂ ਹੇਠ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਉੱਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਲਿਅਮ ਏਅਰਜ਼ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਟੂ ਟੀਚ ਦ ਜਰਨੀ ਆਫ ਏ ਟੀਚਰ' ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਸਰਦਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਝਦਾਰ, ਕਦਰਦਾਨ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਟੀਚਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

05 ਸਤੰਬਰ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾ

ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਸਵਿੱਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ

ਵਿਸਕਾਂਸਿਨ ਦੇ ਓਕ ਕ੍ਰੀਕ ਸਥਿਤ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਦੁਖਾਂਤਕ ਸੂਟਿੰਗ ਦੀ ਛੇਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ

ਵਿਸਕਾਂਸਿਨ, ਅਮਰੀਕਾ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਹਾਊਸ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਕੋਕਸ ਚੇਅਰ ਜੋਅ ਕਰੋਲੀ (ਕੁਈਨਜ਼, ਬ੍ਰੌਕਸ) ਨੇ ਵਿਸਕਾਂਸਿਨ ਦੇ ਓਕ ਕ੍ਰੀਕ ਸਥਿਤ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਦੁਖਾਂਤਕ ਸੂਟਿੰਗ ਦੀ ਛੇਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਛੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਛੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਤਹਿਤ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਭਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਰਮਾਂ, ਨਸਲਾਂ ਅਤੇ ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਲੋਕ, ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਓਕ ਕ੍ਰੀਕ ਦੁਖਾਂਤ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਜਦੋਂ ਇਕੱਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਤੇ ਸਾਡੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਕੋਈ ਮਾਇਨੋ ਨਹੀਂ

ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਦਿੱਸਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਅਮਰੀਕਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਸਲੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਸਬੰਧੀ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਜੇ ਕਰੋਲੀ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਅਮਰੀਕਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਖਿਲਾਫ ਨਫਰਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁੱਲੀ ਨੇ ਯੂ. ਐਸ. ਆਰਮੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਊਸ ਆਫ ਰੀਪ੍ਰਜ਼ੈਂਟੇਟਿਵਜ਼ ਵਿਚ ਸਫਲ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਉਸਨੇ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਜਸਟਿਸ ਗੋਗੋਈ ਹੋਣਗੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਗਲੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਲਈ ਜਸਟਿਸ ਰੰਜਨ ਗੋਗੋਈ ਦੇ ਨਾਂਅ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਜਸਟਿਸ ਗੋਗੋਈ ਤਿੰਨ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣਗੇ। ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਮਿਸ਼ਰਾ 2 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਦੋ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਗਾਂਧੀ ਜੈਅੰਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਖਰੀ ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਸਟਿਸ ਗੋਗੋਈ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਮਨਾਥ ਕੋਵਿੰਦ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਉਣਗੇ। ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਸਟਿਸ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਜਸਟਿਸ ਰੰਜਨ ਗੋਗੋਈ ਦਾ ਨਾਂਅ ਆਪਣੇ ਜਾਨਸ਼ੀਨ ਵਜੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਰਵੀਸ਼ੰਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਨਸ਼ੀਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਭੇਜਣ ਲਈ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ।

ਜਸਟਿਸ ਗੋਗੋਈ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਚਰਚਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚਾਰ ਸੀਨੀਅਰ ਜੱਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਗੀਤਕਾਰ ਤੇ ਲੇਖਕ ਵਿਜੈ ਗੁਣਾਚੌਰ ਵਤਨ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ (ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ)- ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਗੀਤਕਾਰ ਤੇ ਲੇਖਕ ਵਿਜੈ ਗੁਣਾਚੌਰ ਆਪਣੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਲਗਭਗ 3 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਅੱਜ ਵਾਪਸ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ। ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਵਿਜੈ ਗੁਣਾਚੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਥੇ ਮਰਹੂਮ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਪੀ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਲਾਧਾ

ਜੀ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਬਰਸੀ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਸਨ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਐਮ.ਪੀ.ਸੁੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸਹਿਬ ਧਾਰੀਵਾਲ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲਰ ਆਦਿ ਬਰਨਵੀ, ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਨਡਰੀਓ ਵਿਕਲਸਨ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਪਰਹਾਰ ਬਿਲਰਲ ਪਾਰਟੀ ਆਦਿ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਉਥੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸੈਰ

ਪਾਵਰ ਕੂਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਤਾ ਧਰਤਾ ਪਰਮਜੀਤ ਲਾਧਾ, ਸੀ.ਈ.ਓ. ਕਮਲਜੀਤ ਲਾਧਾ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਫ਼ਪਾਲ ਲਾਧਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਰੋਆ ਬਾਹੜੋਵਾਲ, ਜੀਤੀ ਲਧਾਣਾ ਉੱਚਾ, ਪ੍ਰਿੰ-ਸੀਪਲ ਮਾਲੂਕ ਚੰਦ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ, ਹਰਨੇਕ ਵਿਰਦੀ, ਐਸਰੋ ਤੋਂ ਰੂਪ ਲਾਲ ਗੱਡੂ, ਰਤਨਪਾਲ, ਰਫ਼ਪਾਲ ਭਾਰਦਵਾਜ ਆਦਿ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੈਰੈਂਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ

ਫਗਵਾੜਾ (ਰੱਤੂ)- ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਯੂਥ ਆਗੂ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਬੇਸ਼ਕ

ਪਾਰਟੀ ਬਦਲ ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਠੱਗੀ ਠੋਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਡੱਟ ਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜੇ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਕੀਮ ਨੰ. 3 ਵਿਖੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵੀਸਾਂ ਅਤੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ

ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਲੁੱਟ ਬਲਕਿ ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਆਏਗੀ ਤਾਂ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ

ਕਿ ਵਿਧਾਇਕ ਸੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਵੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪੈਰੈਂਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਮਰ ਬੱਲ, ਸੁਖਦੇਵ, ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਜੀਤ ਬੱਲੀ, ਕਾਕੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੋਮਲ ਭਾਟੀਆ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੋਨੂੰ, ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਟੋਚ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦ ਚੋਣ ਲਈ ਪੱਛਮੀ ਜੋਨ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਖੇੜਾ ਨੂੰ ਐਲਾਨਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰ

ਫਗਵਾੜਾ (ਰੱਤੂ)- ਬਲਾਕ ਕਾਂਗਰਸ ਫਗਵਾੜਾ ਦਿਹਾਤੀ ਦੀ ਇਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਕੇ.ਜੀ. ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ

ਟਕਸਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰੀਸ਼ਦ ਪੱਛਮੀ ਜੋਨ (ਰਿਜ਼ੋਰਟ) ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਪਤਨੀ ਨੰਦ

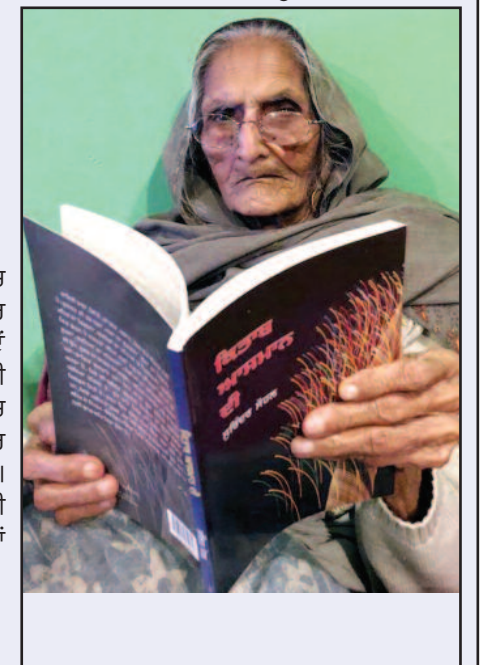

ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦਿਹਾਤੀ ਕਾਂਗਰਸ ਬਲਾਕ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲਜੀਤ ਰਾਜੂ ਦਰਵੇਸ਼ ਪਿੰਡ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਿਨੇਟ ਮੰਤਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡਾ. ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਦਾਹੀਆ ਆਬਜਰਵਰ ਫਗਵਾੜਾ ਹਲਕਾ ਵੀ ਸਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਪੰਚਾਂ, ਸਰਪੰਚਾਂ, ਨੰਬਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ

ਲਾਲ ਖੇੜਾ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਵੀ ਸੱਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਜੋਨ ਨੰਬਰ 1 ਡੁਮੇਲੀ ਜਨਰਲ (ਇਸਤਰੀ) ਤੋਂ ਅਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹਰਬੰਸਪੁਰ, ਜੋਨ ਨੰ. 3 ਪਾਂਸ਼ਟ ਜਨਰਲ ਤੋਂ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਂਛਟ, ਜੋਨ ਨੰ. 6 ਲੱਖਪੁਰ (ਰਿ.) ਤੋਂ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੂੰ ਬੇਗਮਪੁਰ, ਜੋਨ ਨੰਬਰ 9 ਪਲਾਹੀ ਜਨਰਲ ਸੀਟ ਤੋਂ ਨਜ਼ਮਾ ਪਤਨੀ ਸਰਬਰ ਗੁਲਾਮ ਸੱਬਾ ਪਲਾਹੀ, ਜੋਨ ਨੰਬਰ 10 ਖਲਵਾੜਾ (ਰਿ.) ਤੋਂ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਵੱਕ ਪੰਡੋਰੀ ਰੂਪ ਲਾਲ, ਜੋਨ ਨੰ. 11 ਜਨਰਲ ਤੋਂ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਾਰਾਈ, ਜੋਨ ਨੰਬਰ 19 ਪਿੰਡ ਮੋਲੀ (ਰਿ.) ਤੋਂ ਸੁੱਚਾ ਰਾਮ ਲੱਬੜਦਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਸਦੇ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਾਇਰ ਤੇ ਲੇਖਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸਦਮਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਮਾਤਾ ਦਾ ਦਿਹਾਂਤ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ 6 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ)- ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਵੱਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਾਇਰ ਤੇ ਲੇਖਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗਹਿਰਾ ਸਦਮਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਦੋਂ ਨਿਊਯਾਰਕ (ਅਮਰੀਕਾ) 'ਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਆਪਣੀ ਸੰਸਾਰਕ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਿਛੋਕੜ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਕਪੂਰਥਲਾ ਰੋਡ ਤੇ ਸਥਿੱਤ ਪਿੰਡ ਸੰਗਲ ਸੋਹਲ ਸੀ। ਅਦਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਇਸ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਰਸਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

ਅੰਤਿਮ ਦਰਸ਼ਨ (Anttim Darshan)
6 September 2018 (Thursday)
(10 Am to 11 Am)
Elcock Funeral Home Inc.
130-02 Liberty Ave
South Richmond Hill, NY 11419
(Ph: 718-845-7408)

ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ (Anttim Saskaar)
6 September 2018 (Thursday), 1 PM
All Souls Crematory &
Chapel at St. Michael's Cemetery
72-02, Astoria Blvd.
East Elmhurst, NY 11370
(Ph: 718-278-281)

ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ (Anttim Ardaas)
6 Sept. 2018 (Thursday), 2.30 pm
The Sikh Center of New York Inc.
222-28, 95th Ave.
Queens Village NY 11429
(Ph: 718-464-2356)

For more information
Phone No
646-220-2586

ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਏ: ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੰਗ

ਜਲੰਧਰ (ਬਿਊਰੋ)- ਜਾਣੇ-ਪਹਿਚਾਣੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਵੀ, ਪੱਤਰਕਾਰ, ਲੇਖਕ, ਸਮਾਜ-ਸੇਵੀ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਵਿਦਵਾਨ ਕਾਮਿਆਂ, ਵਰਵਰਾ ਰਾਓ, ਗੋਤਮ ਨਵਨੱਥਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੁਧਾ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਉਪਰ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੋਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋ. ਆਨੰਦ ਤੇਲੁੰਬਤੇ, ਬੰਬਈ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਅਰੁਨ ਫਰੇਰਾ, ਵਰਨੋਨ ਗੋਸਾਲਵੇਜ਼, ਅਸੀਮ, ਕਰਾਂਤੀ, ਸੁਜਾਨ ਅਬਰਾਹੀਮ, ਸਟੇਨ ਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਕੁਮਾਰ ਨਾਥ ਆਦਿ ਦੇ ਘਰਾਂ ਉਪਰ ਛਾਪੇ ਮਾਰਨ, ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ, ਲੈਪਟਾਪ, ਡਾਇਰੀਆਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸਾਮਾਨ ਚੁੱਕਣ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ, ਭੀਮਾਕੋਰੇ ਰਾਓ ਕਾਂਡ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਘੜਤ ਕਰਾਣੀ ਘੜਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ 'ਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹੀ ਸੁੱਟਣ, ਜਨਤਾ ਨਾਲੋਂ ਸੰਪਰਕ ਤੋੜਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਲਮ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਝੀ ਸਮਝੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਢੱਡਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿੰਗ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੂੰ

ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗ ਉਪਰ ਵਿਆਪਕ, ਤਿੱਖਾ ਅਤੇ ਘਿਨੌਣਾ ਫਾਸ਼ੀ ਹੱਲਾ ਬੋਲਕੇ ਅਸਲ 'ਚ ਮੋਦੀ ਹਕੂਮਤ ਹੱਕ, ਸੱਚ, ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਗਲ ਗੂਠਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮੱਤ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਕ ਦੇ ਜੰਗਲ, ਜਲ, ਜ਼ਮੀਨ, ਕੌਮੀ ਮਾਲ ਖਜ਼ਾਨੇ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਰਾਹ ਮੋਕਲੇ ਕਰਨ, ਹਰ ਅੜਿਕਾ ਦੂਰ ਕਰਨ, ਆਪਣਾ ਫ਼ਿਰਕੂ ਫਾਸ਼ੀ ਅਜੰਡਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਦੀ ਹਕੂਮਤ ਸਿਰੇ ਦੇ ਪੱਕੜ, ਗੈਰ

ਜਮਹੂਰੀ ਅਤੇ ਜਾਬਰਾਨਾ ਕਦਮ ਉਠਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਲੋਕ ਪੱਖੀ, ਇਨਸਾਫ਼ ਪਸੰਦ, ਜਮਹੂਰੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੀ ਬਿਨ ਸ਼ਰਤ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਈ, ਝੂਠੇ ਕੇਸ ਰੱਦ ਕਰਨ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਉਪਰ ਛਾਪੇ ਮਾਰਨੋ ਬੰਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰ ਜੋੜਕੇ ਲੋਕ ਸੰਗਰਾਮ ਦੇ ਅਖਾੜੇ ਮਘਾਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਹਕੂਮਤੀ ਜਾਬਰ ਹੱਲੇ ਨੂੰ ਲੋਕ ਤੋੜਵੀਂ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਸਹਿਮਤ ਤੇ ਫਿਰ ਬਣ ਗਈ ਜ਼ਹਿਮਤ

‘ਨਾਈਟ ਆਊਟ’ ਦੌਰਾਨ ਬਣੀ ਸੀ ਕੁਝ ਸਹਿਮਤੀ ਤੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਮਾਮਲਾ ਅਗਾਹ ਲੰਘ ਗਿਆ

ਆਕਲੈਂਡ (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਕਈ ਵਾਰ ਜਿਆਦਾ ਚੁਸਤੀ ਅਤੇ ਮਸਤੀ ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਵਨ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰੰਗਲੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਮਨੋਰੰਜਨ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਂਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਦੇ ਬੁਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗੇੜ 'ਚ ਆ ਗੇੜੇ ਖਾ ਜਾਵੇ ਕੋਈ ਨੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਬੇ-ਆਫ਼ ਪਲੌਟੀ (ਟੌਰੰਗਾ) ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦੇ ਦੋ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ (23) ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (26) ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਲਗਦਾ ਹੈ। 2015 ਦੇ ਵਿਚ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਦੋਸਤ 'ਨਾਈਟ ਆਊਟ' ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਔਰਤ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ ਪਰ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਮਤ ਬਣ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਬਕ 'ਚ ਬਦਲ ਗਈ। ਇਹ ਔਰਤ ਵੀ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਤੇ ਉਸਦੇ ਘਰ ਹੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਗਾਹ ਲੰਘ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦਾ ਸਾਥੀ ਇਸ ਔਰਤ ਦੇ ਘਰੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਪਰ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁੰਡੇ ਉਥੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ੋਰ-ਜਬਰਦਸਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਉਤੇ

ਤੋਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ 8 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ 9 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪਛਤਾਵਾ ਆਦਿ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ

16,000 ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਹਰਜਾਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰਜਾਨਾ ਭਰਨ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਉਸਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਸਟੇਟਸ ਵੇਖੇਗੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਹਰਜਾਨਾ ਜ਼ਾਇਜ਼ ਹੈ, ਪਰ ਪੀੜ੍ਹਤ ਮਹਿਲਾ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮੁਵੱਕਲ ਹਰਜਾਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਜਬਰ ਜਨਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਉਸ ਔਰਤ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਹੈ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 8 ਸਾਲ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਤੇ 16000 ਡਾਲਰ ਹਰਜਾਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 8 ਸਾਲ 4 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੂਜੇ ਮੁੰਡੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸਬੰਧੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਸਦਾ ਕੁਝ ਲਿਹਾਜ਼ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਚੋਣਾਂ 19 ਨੂੰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਜਾਬਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਬਾਈ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 22 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ 150 ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਲਈ 19 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਖਾਨਾ ਵੀ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 50 ਫੀਸਦੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 12787395 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਰਜ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 6688245 ਪੁਰਸ਼ ਵੋਟਰ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ 6099245 ਮਹਿਲਾ ਵੋਟਰ ਹਨ ਅਤੇ 97 ਕਿੱਨਰ ਹਨ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 17268 ਬੁਝ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ 86340 ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਅਮਲ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ, ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਅਤੇ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਈ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਤੇ ਲੜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਸਬੰਧੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮਿਤੀ 4 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 7 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਕੋਲ

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 10 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 11 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਿਨ 11 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਲਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਮਿਤੀ 19 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8:00 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ 22 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 22 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ 354 ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ 150 ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੇ

2900 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਅਮਲ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ 35 ਅਥਰਵਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚ ਦੀ ਹੱਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਮੈਂਬਰ ਲਈ 1.90 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮਿਥੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਮੈਂਬਰ ਲਈ 80000 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਧੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਆਲੀਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮਿਤੀ 1 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਅਪਡੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਰਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ, ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵਾਲਾ ਖਾਨਾ (ਨੋਟਾ) ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨੋਟਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲੀ ਦਫ਼ਾ ਹੋਣੀ ਹੈ।

ਸਰਪੰਚਾਂ ਤੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੁਣ ਤੋਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਟਕ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਦੱਸਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਪੰਚਾਂ ਤੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

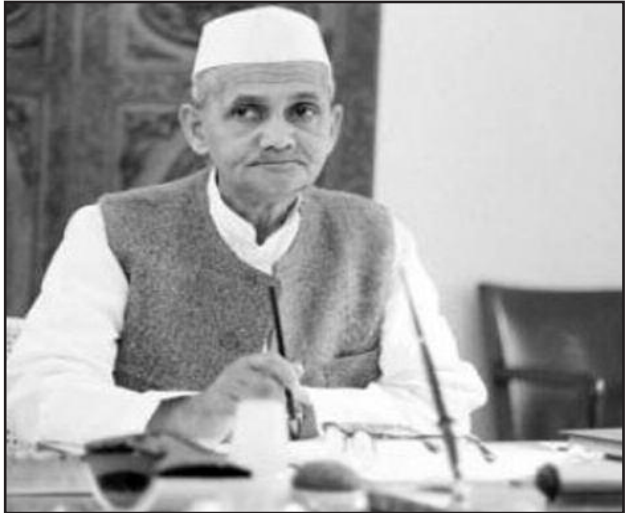
ਭਾਰਤ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਪਕੜਨਗੇ

(ਸਫ਼ਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ) ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਇਹ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਅਤਿਵਾਦੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਲਾਵੇ। ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਬਾਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਾਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਰਣਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਖਿਆਲ ਰੱਖੇਗਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਰੂਸ ਤੋਂ ਐੱਸ-400

ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਪਵੇ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਰੂਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਆਇਦ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਇਕਰਾਰ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਛੋਟ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀਆਂ ਵਪਾਰ ਸਬੰਧੀ ਫਿਕਰਮੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਟੀਲ ਅਤੇ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਉਤੇ ਟੈਕਸ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਦੁਵੱਲਾ ਵਪਾਰ 5 ਫੀਸਦੀ ਘਟਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦਾ ਘਾਟਾ 1.5 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ

ਸੂਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਸ ਸਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ 2.5 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਗੈਸ ਅਤੇ ਤੇਲ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਘਾਟਾ ਦੂਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਤੇ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਦਾ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਾਟਾ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਠਾਏਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਚਾਰ ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਇਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿੱਥੇ ਗਏ ਉਹ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਸੱਚੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕ

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਹੈ, ਕਿਹਾ ਸੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਰੇਲਵੇ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਇਕ ਵਾਰ ਮੁਗਲਸਰਾਏ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਵੀ ਉਥੇ ਪੁੱਛਦੇ-ਪੁੱਛਦੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਰੇਲਵੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕੀ ਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ, 'ਇਹ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੀ ਹੈ।' ਪਰ ਉਹ ਬੋਲੀ, ਨਹੀਂ ਉਹ ਆਇਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ, ਕੀ ਉਹੀ ਹੈ? ਤਾਂ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਹਾਂ ਉਹ ਮੇਰਾ ਮੁੰਡਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਬੋਲੇ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਂ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਕੋਲ ਬਿਠਾਇਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਘਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇਗੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਅਹੰਕਾਰ ਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਵਾਬ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਰੇ ਹੈਰਾਨ ਸਨ।

ਜੈ ਜਵਾਨ, ਜੈ ਕਿਸਾਨ।

ਐਸਸੀਐਸਟੀ ਵਰਗ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਦੂਜੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਜ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਐਸਸੀਐਸਟੀ ਵਰਗ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਦੂਜੇ ਸੂਬੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਨੋਟੀਫਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ 'ਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਸਟਿਸ ਰੰਜਨ ਗੋਗੋਈ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸੂਬੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੇ ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਦੂਜੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਐਨਵੀ ਰਾਮੰਨਾ, ਆਰ ਭਾਨੂਮਤੀ, ਐਮ ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੋਪਰ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਐਸ ਨਜ਼ੀਰ ਵੀ ਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਕ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।" ਜਸਟਿਸ ਭਾਨੂਮਤੀ ਨੇ ਕੌਮੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਐਸ ਸੀ/ਐਸ ਟੀ ਵਰਗ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ 'ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ। ਬੈਂਚ ਨੇ 4:1 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਥੇ ਐਸਸੀਐਸਟੀ ਐਕਟ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪਾਲਿਸੀ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਾਈ ਦੌਰਾਨ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਕ ਸੂਬੇ ਦਾ ਐਸਸੀਐਸਟੀ ਵਰਗ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਦੂਜੇ ਸੂਬੇ ਜਿਥੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਐਸਸੀਐਸਟੀ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

ਤਰੱਕੀਆਂ 'ਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 2006 ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਜੱਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਅੱਜ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਸਸੀ/ ਐਸਟੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਟੇ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਈਆਂ ਸਨ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਮੁੜ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸਸੀਐਸਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪੱਛਤਾ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਤ ਦੇ ਕਲੱਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ - ਕਬੱਡੀ 2018

ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਬੱਡੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬਰੀ ਸਰਦਾਰੀ- ਦੇਖਿਉ ਕਿਤੇ ਹਾਕੀ ਵਾਲਾ ਹੀ ਹਸਰ ਨਾ ਹੋਵੇ

ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਸਰਦਾਰੀਆਂ ਸਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ। ਜੋ ਬਦਲਦੇ ਵਕਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੇ ਤਾਂ ਵਕਤ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਭਾਣਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ 1990 ਤੋਂ 2018 ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਜਕਾਰਤਾ 2018 ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਇਰਾਨ ਅਤੇ ਕੋਰੀਆ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ 'ਹੱਟ ਪਿੱਛੇ' ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ 28 ਸਾਲ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਇਰਾਨ ਨੇ ਮਰਦਾਂ ਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਵਿਚ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤ ਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਦਿਆਂ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਬੱਡੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟਾਈਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 1982 ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਮੈਚ ਕਰਾ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ

1990 ਬਿਜਿੰਗ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਜਦਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 2010 ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਹੋਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 2004 ਤੋਂ ਹੋਈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਖੇਡੇ ਗਏ। 2004 'ਚ, 2007 ਤੇ 2016 ਵਿਚ। ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ 12 ਟੀਮਾਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਇਸ ਤਿੰਨ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਹਰ ਵਾਰ ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਹੀ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣੀ। ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਰੈਂਕਿੰਗ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਰਤ 126 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਰਾਨ 90 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ 83 ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਏਸ਼ੀਆ ਕੱਪ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਹੋਵੇ। ਕਬੱਡੀ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਮਰਦਾਂ ਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਵਿਚ 9 ਵਾਰ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਨ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਪਰ 2018 ਦੀਆਂ

ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਖੋਰਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਸੈਮੀਫਾਈਨਲ ਵਿਚ ਇਰਾਨ ਹੱਥੋਂ 26:18 ਨਾਲ ਅਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਫਾਈਨਲ ਵਿਚ ਇਰਾਨ ਹੱਥੋਂ 27:24 ਨਾਲ ਹਾਰ ਕੇ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ। ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਲਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਹੁਣ ਅੱਗੇ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਕਾਲੇ ਪੱਥੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਸਾਫ ਕਰੇਗੀ ਵੀ।

ਲੋੜ ਹੈ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣ ਦੀ
ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਸਯੋਗ ਹਾਰ ਤੋਂ

ਦਾ ਪਿਛਲੇ 40 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜੇਤੂ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਰੱਬ ਨਾ ਕਰੇ ਕਿ ਕਿਤੇ ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਹਸਰ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਵਾਲਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਹਾਕੀ ਦੀ ਦੁਰਦਸਾ ਅਤੇ ਹਾਕੀ ਦੀਆਂ ਹਾਰਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਖਲ ਭਾਈ ਭਤੀਜਾਵਾਦ, ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ, ਹਾਕੀ ਚੌਧਰੀਆਂ ਦੀ ਹਉਮੈ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣਾ ਵੱਡਾ ਪੱਖ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਾਅ ਤੋਂ

ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਬੋਲਦਾ ਹੈ
ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ
98143-00722

ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਤਗਮੇ ਲਈ ਜੂਝਣਾ ਪਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਪਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਲੀਗ ਵਿਚ ਇਰਾਨੀ ਖਿਡਾਰੀ ਕਿਉਂ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਵਿਚ ਵਿਕ ਰਹੇ ਨੇ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਇਰਾਨੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਖੇਡ ਹੁਨਰ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀਆ ਦਾ ਸਸਤੇ ਵਿਕਣਾ ਉਸਦੇ ਨਿਘਾਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਗੱਲ ਕੀ, ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਦੀ ਹਾਰ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਚੁਰਾਹੇ ਵਿਚ

ਲਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀ ਅਤੇ ਕੋਚਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਘੜੀ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਣਾ ਹੀ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਦੀ ਕੋਚ ਸ਼ੈਲਜਾ ਜੋਨਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰੀ ਜੈਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਵਜ੍ਹਾ ਜਲੀਲ ਕਰਕੇ ਕਬੱਡੀ ਚੌਧਰੀਆਂ ਨੇ 18 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਚ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਖੀਰ ਸ਼ੈਲਜਾ ਜੈਨ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਚੌਧਰੀਆਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਇਰਾਨ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਕੋਚਿੰਗ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਮੈਡਮ ਸ਼ੈਲਜਾ ਜੈਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੋਚਿੰਗ ਹੁਨਰ ਨਾਲ ਇਰਾਨ ਦੀ ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਜੇਤੂ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਵਰਗ ਵਿਚ ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਗਈ ਵਾਧੂ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਡੁੱਬੀ ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਦੂਸ਼ਣਬਾਜ਼ੀ ਲਾ ਰਹੇ ਨੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਨੇ ਲੀਗ ਮੈਚਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਝਟਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਇਰਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੇ ਜੇਤੂ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਤਹਿਸ ਨਹਿਸ ਕੀਤਾ। ਅਖੀਰ, ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ

ਫੁੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਹੁਣ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਕਾਂਵਾ ਰੋਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਬੱਡੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਹਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਬਕ ਨਾ ਲਿਆ, ਕਬੱਡੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਾ ਦਿਖਾਈ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਦੀਆਂ ਹਾਰਾਂ ਦਾ ਪੱਲੜਾ ਬਹੁਤ ਭਾਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਰਾਨ, ਕੋਰੀਆ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ, ਥਾਈਲੈਂਡ, ਕੀਨੀਆ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਰਗੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸਾਡੀਆਂ ਕਬੱਡੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪੰਨਾ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਦਹਾਕੇ ਦੀਆਂ ਹਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਬੱਡੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਿਤ ਭਾਵਨਾ, ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਬਲ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਦੀਵਾ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਜਗਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਭਾਰਤੀ ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਰੱਬ ਰਾਖਾ

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਈ

ਭੋਗਪੁਰ- ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਭਾਰਤ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਫਗਵਾੜਾ ਵਲੋਂ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਤਾਬ ਆਧਾਰਿਤ 11ਵਾਂ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲਗਭੱਗ 50000 (ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ) ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤੇ। ਭੋਗਪੁਰ ਬਲਾਕ ਵਿਚ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਸੰਪੰਨ ਹੋਈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪਿੰਡ ਬਿਨਪਾਲਕੇ, ਖਰਲਕਲਾ, ਸੱਗਰਾਂਵਾਲੀ, ਕਾਲ ਬੱਕਰਾ ਤੇ ਮਾਧੋਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪੰਜ ਸੈਂਟਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 300 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤੇ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਮਾਸਟਰ ਸੂਰਤੀ ਲਾਲ ਮਾਧੋਪੁਰ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਅਪਕਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਵਿਚ ਮਾਸਟਰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦਰਾਵਾਂ, ਕਮਲਜੀਤ ਭੋਗਪੁਰ, ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਡੱਲਾ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਭੋਗਪੁਰ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਿਰਤੀ ਸਿੰਘ, ਵਿਜੇ

ਕੁਮਾਰ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਬਾਹੋਪੁਰ ਅਤੇ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜੀ ਨੇ ਸੁਚੱਜੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਪ੍ਰਬੁੱਧਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ ਸੂਬੇਦਾਰ ਹੰਸਰਾਜ, ਮਾਸਟਰ ਰਾਮਧਨ ਨਾਂਗਲੂ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਰਿੰਦਰ

ਕੁਮਾਰ ਰਾਣਾ, ਹੈਪੀ ਡੱਲੀ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਚੋਪੜਾ, ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕਰਾਏ, ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਦਰਾਵਾਂ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਸੁਖਚੈਨ ਖਰਲ, ਸਰਪੰਚ ਤੇਜਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਖਰਲ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਲੋ, ਜੈ ਨਰਾਇਣ ਰਾਮ ਜੀ, ਮੀਨੂ ਕੁਮਾਰੀ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਰਾਣੀ, ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਭੂਦੀਆਂ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਲ, ਗੁਲਸ਼ਨ, ਸੌਰਭ, ਚਰਨਜੀਤ ਬਿਨਪਾਲਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਹੈਪੀ ਡੱਲੀ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਆਉਣ ਤੇ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਵੀ ਕਰਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿਨਪਾਲਕੇ 98148-39944

ਬਸਪਾ ਹਲਕਾ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਮਤੀ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸਦ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੇਗੀ: ਭਾਮੀਆਂ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮਹਿਦੂਦਾ)- ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮਲੋਕ ਸਿੰਘ ਕੁਲੀਏਵਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇਹਾਤੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਭਾਮੀਆਂ ਮੈਂਬਰ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਲਕਾ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਦੀਆਂ 25 ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਅਤੇ 3 ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸਦ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਬਸਪਾ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਲੀਡ ਨਾਲ ਜਿੱਤੇਗੀ ਵੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਭਾਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਸਪਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ

ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਬਸਪਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰੇ। ਸ: ਭਾਮੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਸਪਾ

ਵੱਲੋਂ ਬੁਕਾਅ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਖਿਲਾਫੀ, ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਦਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਲੋਸ਼ ਕਾਰਨ ਗੁਬਾਰਾ ਫੱਟ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਬਸਪਾ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਾਥੀ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਲੋਕ ਖੁਦ ਅੱਗੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਮੀਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਚੰਗੀ ਲੀਡ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੇਹਰਬਾਨ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੁੱਬੇ, ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਜਮਾਲਪੁਰ, ਉਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸਰਪੰਚ ਰਾਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਹਿਦੂਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਖਾੜਕੂ ਲੇਖਕ: ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

ਕਲਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਗੁਜਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਗੁੰਮਨਾਮੀ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਸਖਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਛਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇਕ ਨਾਮ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਹੀ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਹਰਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਬੇਖੱਫ ਤੇ ਬੇਬਾਕ ਲੇਖਣੀ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਉਹ ਨਾਂ ਹੈ ਯੂ. ਕੇ. ਵੱਸਦਾ ਗੀਤਕਾਰ, ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ।

ਉਦੋਂ ਮੈਂ ਅਜੇ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਅਣਲੱਗ' ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਗੱਲ ਮੇਰੇ ਚਿੱਤ-ਚੇਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 'ਅਣਲੱਗ' ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਬੈਕ ਕਵਰ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਫੋਟੋ ਤੇ ਬਿੱਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲਾ ਲੇਖਕ ਬਲਰਾਜ ਸਿੱਧੂ ਕੁਝ ਹੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਧਰਾਤਲ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਵਿਚ ਹਲਚਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣਾ ਪੀ ਪਵੇਗਾ। ਬਲਰਾਜ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਣ ਦੇ ਸੌਂਕ ਨੂੰ ਕਿੱਤੇ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਖੁਦ ਆਪ ਛਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਘਰ ਬੈਠਾ ਹੀ ਵੇਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਆਪ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪਾਠਕ ਵਰਗ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸੂਝਵਾਨ ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਬਿਰਤੀ ਵਾਲਾ ਬਲਰਾਜ ਸਿੱਧੂ ਚਿਰਾ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲਾਂ ਤੋਂ ਕਮਾਈ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਬਲਰਾਜ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਇਕ ਸਿਫਤ ਹੋਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਕਮਾਈ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਤੀਜਾ

ਨਾਵਲਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲਾਂ ਤੋਂ ਕਮਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੌ ਵਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਢੁੱਕ ਚੁੱਕਾ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਚਰਚਿਤ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਰਾਇਲਟੀ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਗਰਾਉਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਜੰਮਿਆ ਅਤੇ ਬਰਮਿੰਘਮ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਪਲਿਆ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਉਹ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਕਿਤਾਬ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸਦਾ ਪਾਠਕ ਵਰਗ ਪੱਛਾਂ ਭਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਉਹਨੂੰ ਵਿਧਾ ਦੀ ਸਮਝ ਹੈ, ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਉਪਰ ਉਸਦੀ ਪੂਰੀ ਪਕੜ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਮਲਵਣੀ ਪੁੱਠ ਵਾਲੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਬੋਝਾਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ ਤੇ ਕਲਾ ਦਾ ਜਾਦੂ ਚਲਾਉਣਾ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਅੱਜ ਤੱਕ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇ ਚੁਣੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ ਤੇ ਸੱਚ ਲਿਖਣਾ ਹਰੇਕ ਦੇ ਵੱਲ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੱਚ ਤੇ ਬੇਬਾਕ ਲਿਖਣ ਲਈ ਲੇਖਕ ਦਿਲ-ਗੁਰਦੇ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਬਲਰਾਜ ਸਿੱਧੂ ਹੈ। ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਵੱਡਾ ਨਾਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਮ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਸਨੇ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਤਪੱਸਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਸਾਰੀ-ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਗਤੀ ਲਿਖਣ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਕ ਘੰਟੇ ਵਿਚ 300 ਸਫ਼ੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਇਕ ਸਕਿੰਟ ਵਿਚ ਹੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਵਿਦਵਤਾ ਭਰਪੂਰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇੰਝ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕੋਈ ਚਲਦਾ-ਫਿਰਦਾ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਹੋਵੇ। ਸੋਸ਼ਲ ਨੈਟਵਰਕ ਅਤੇ ਮੀਡੀਏ 'ਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਰਗਰਮ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਬਲਾਗ ਵੀ ਹੈ। ਬਲਰਾਜ ਸਿੱਧੂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ

ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਸਦਾ ਅਧਿਐਨ ਸਾਫ ਝਲਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਕਲਮ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਸੰਜਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬੋਲੋਂ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਉਸਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਚੁਸਤ ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਸਾਰੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਕਹਿਣਾ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਉੱਗਲੀ ਫੜਾਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੋਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਉਸਾਰੀ ਐਨੀ ਲਾਜਵਾਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੀ ਕਹਾਣੀ ਜਾਂ ਨਾਵਲ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਇੰਝ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਫਿਲਮ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਅਣਲੱਗ' ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੱਜਰੇ ਛਪੇ ਨਾਵਲ 'ਸਰਕਾਰ-ਏ-ਖਾਲਸਾ: ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ' ਤੱਕ ਛਪੀਆਂ ਉਸਦੀਆਂ ਦਸ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖ ਕੇ ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਹਰ ਕਿਤਾਬ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸਦੀ ਸ਼ੋਹਰਤ ਦੇ ਗੂੜ੍ਹ ਦੀ ਰੇਖਾ ਉਪਰ ਗਈ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਦਾ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਜਾ ਕੇ ਵੱਸਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਉਪਰ ਗਜ਼ਬ ਦੀ ਪਕੜ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਧਨੀ ਹੈ। ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਰੈਂਚ ਅਤੇ ਫਲਾਮਿਸ਼ ਵੀ ਬੋੜੀ ਬਹੁਤੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਉਰਦੂ ਬੋਲਕੇ ਉਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨੀ-ਲਿਖਣੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਕਲਮ ਦੀ ਇਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਮਹਾਨਿਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉਪਰ ਫਿਲਮ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 'ਮਸਤਾਨੀ' ਨਾਵਲ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਲੇਖਕ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੀ ਲਾਟ: ਪ੍ਰਿੰਸੈਸ ਡਾਇਨਾ ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਚਿਤਰਿਆ। ਡਾਇਨਾ ਤੇ ਰਾਜ ਘਰਾਣੇ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਪਾਠਕ ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਲਰਾਜ ਸਿੱਧੂ ਡਾਇਨਾ ਤੇ ਰਾਜ ਘਰਾਣੇ ਬਾਰੇ ਐਨਾ ਕੁਝ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਿਸ਼ੇ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਖੋਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕੀਲੇ ਉਪਰ ਉਸਨੇ ਐਨਾ ਬਾਕਮਾਲ ਨਾਵਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾਵਲ ਦਾ ਅੰਤ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਰੋਣ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਜਾਚੇ ਸਹੀਦ ਨਾਵਲ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਵਿਚ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਚਮਕੀਲੇ

ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਐਨੀ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਚਿਤਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ 30 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਵਲ ਰਾਹੀਂ ਚਮਕੀਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਿੰਦਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। 'ਸ਼ਹੀਦ' ਇਕ ਬੇਹੱਦ ਸੰਜੀਦਾ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨਾਵਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਆਮ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸਟਾਰ ਬਣਨ ਤੱਕ ਦੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦਾ ਨਾਮ 'ਸ਼ਹੀਦ' ਰੱਖਣ ਬਦਲੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਿਆ। ਇਹ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਦਿਲ 'ਚੋਂ ਵੀ ਹੂਕ ਨਿਕਲੀ ਸੀ ਕਿ ਹਾਏ! ਚਮਕੀਲੇ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੀ ਵਿਗਾੜਿਆ ਸੀ। ਚਮਕੀਲੇ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ?

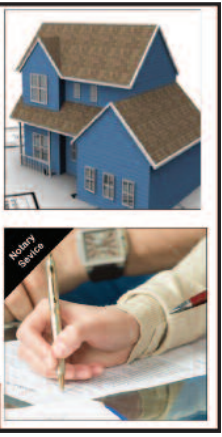
ਸਾਬਾਸ਼, ਬਲਰਾਜ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਜਿਸਨੇ ਚਮਕੀਲੇ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਸਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਗਾਇਕਾਂ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਚਰਿੱਤਰਹੀਣ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਅੱਜ ਵੀ ਚੰਗਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵੱਲ ਆਈਏ ਤਾਂ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਲੇਖਕ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂਹ ਪੱਖੀ ਪੱਖ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਅਫਸੋਸ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਦੇ ਨਾਇਕ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਸਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕੋਂਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸੱਚ ਬਿਆਨਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈ ਕੇ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਆਪਣਾ ਵਧਿਆ ਭਵਿੱਖ ਸਿਰਜ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਸਰਕਾਰ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਨਾਵਲ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਮੁੜ ਫਿਰ ਇਕ ਵਾਰ ਆਪਣਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅਣਫੋਲੇ ਵਰਕੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੇ। ਇੰਨੀ ਮਿਹਨਤ, ਘਾਲਣਾ, ਕਮਾਈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਥੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਬਲਰਾਜ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਤੇ ਸ਼ੁਭ ਇੱਛਾਵਾਂ।

ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ
916-695-0035

Berkshire Hathaway HomeServices
Gurdip Kaur
Realtor® (M.A., B.Ed)
916-695-0035
E-Mail: realtorgurdip@gmail.com
www.gurdipkaur.bhhsr.com
Elite Real Estate
Cal.DRE.# 02032641
ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੀ ਨੌਟਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ
To download millions mapped app Text to 916-512-8959 type gurdipkaur in message box and send.

ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ 2018 - ਚੀਨ ਦੀ ਜੇਤੂ ਸਰਦਾਰੀ ਬਰਕਰਾਰ, ਭਾਰਤ ਰਿਹਾ 8ਵੇਂ ਨੰਬਰ 'ਤੇ

ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ 2018 ਜੋ ਜਕਾਰਤਾ ਵਿਖੇ 18 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ 2 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਚੱਲੀਆਂ। ਆਪਣੀਆਂ ਖੱਟੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਛੱਡਦਿਆਂ ਹੋਈਆਂ ਇੱਕ ਨਿਵੇਕਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਛੱਡਦਿਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈਆਂ। ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਚੀਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੇਤੂ ਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਤਗਮਾ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। 1982 ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਉਪਰਲੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਚਲਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਚੀਨ ਇਸ ਵਾਰ 132 ਸੋਨੇ ਦੇ, 92 ਚਾਂਦੀ ਦੇ, 65 ਕਾਂਸੀ ਦੇ, ਅਤੇ ਕੁੱਲ 289 ਤਗਮਿਆਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। ਇਹ 16 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਚੀਨ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਖੋਰਾ ਲੱਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤਗਮਾ ਸੂਚੀ ਵਿਚ 300 ਤੋਂ ਅੰਕੜਾ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਜਿਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਪਾਨ ਨੇ 74 ਸੋਨੇ ਦੇ ਪਦ ਚਾਂਦੀ ਦੇ, 74 ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਤੇ ਕੁੱਲ 175 ਤਗਮਿਆਂ ਨਾਲ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕੋਰੀਆ 49 ਸੋਨੇ ਦੇ, 57 ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਅਤੇ 70 ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਤੇ ਕੁੱਲ 176 ਤਗਮਿਆਂ ਨਾਲ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਤਿੰਨ ਮੁਲਕ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੇਤੂ ਅੰਕੜਾ 100 ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਰਿਹਾ। ਜਦਕਿ ਭਾਰਤ 15 ਸੋਨੇ ਦੇ, 24 ਚਾਂਦੀ ਦੇ, 30 ਕਾਂਸੀ ਦੇ, ਕੁੱਲ 69 ਤਗਮਿਆਂ ਨਾਲ 8ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੇ 57 ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਸ

ਵਾਰ 570 ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਟੋਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਥਲੈਟਿਕ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਦਾ ਮੁਜਾਹਰਾ ਕੀਤਾ। ਅਥਲੈਟਿਕ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੇ 7 ਸੋਨੇ ਦੇ 10 ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤੇ 2 ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਤੇ ਕੁੱਲ 19 ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ। ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 9 ਤਗਮੇ ਮਿਲੇ, ਜਦਕਿ ਕੁਸ਼ਤੀ ਵਿਚ ਸਿਰਫ 3 ਤਗਮੇ ਹੀ ਮਿਲੇ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਅਣਜਾਣੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਸਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲਾਜ ਬਚਾਈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬ੍ਰਿਜ, ਰੇਇੰਗ, ਫਿਲਿੰਗ, ਬੁਸੂ, ਸਕੂਐਸ, ਆਦਿ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ ਪਰ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਕਬੜੀ ਤੇ ਹਾਕੀ ਵਿਚ ਮਿਲੀ। ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮਾਂ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਦੀਆਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੀ ਰਹੀਆਂ। ਕਬੱਡੀ ਵਿਚ ਇਰਾਨ ਨੇ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ। ਜਦਕਿ ਇਰਾਨ ਨੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ। ਹਾਕੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਹੱਥੋਂ 8

ਗੋਲਾਂ ਤੇ ਹਾਰਨ ਵਾਲੀ ਜਪਾਨ ਦੀ ਟੀਮ ਕੋਰੀਆ, ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਨਾ ਕਿ ਕਰਿਸਮੇ ਵਾਲਾ ਇੱਕ

ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ ਸਗੋਂ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਲਈ 52 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਐਂਟਰੀ ਪੱਕੀ ਕੀਤੀ। ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਹਾਕੀ 'ਚ ਵੀ ਜਪਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 2-1 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ। ਬਾਕੀ ਟੀਮ ਖੇਡਾਂ ਵਾਲੀਬਾਲ, ਹੈਂਡਬਾਲ, ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀ ਦੀਵਾ ਲਾਇਆਂ ਵੀ ਲੱਭੇ ਨਹੀਂ। ਫੁੱਟਬਾਲ 'ਚ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਵਰਗ ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ

ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਰਹੀ ਜਦਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਵਿਚ ਜਪਾਨ ਨੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ 56 ਖਿਡਾਰੀ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਗਏ ਸਨ। ਅਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਥਲੀਟਾਂ ਦੀ ਚਮਕ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਬਿਖੇਰਿਆ। ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੇਇੰਗ ਵਿਚ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਂ ਚਮਕਾਇਆ। ਪਰ ਪਹਿਲਵਾਨ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ, ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਸਟਾਰ ਸਾਇਨਾ ਨੇਹਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੈਨਿਸ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੱਲੇ ਵੱਡੀ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਪਾਈ। ਕੋਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 1549 ਮੈਡਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚੀਨ ਦੀ ਜੇਤੂ ਸਰਦਾਰੀ ਰਹੀ। ਜਦਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 202 ਦੀਆਂ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਇਰਾਨ, ਚੀਨੀ ਤਾਇਪੇ, ਉਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ, ਆਦਿ ਹੋਰ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਮੁਲਕ, ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਜਕਾਰਤਾ ਦੀਆਂ 2018 ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਉਘਾਟਨੀ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਇੱਕ ਨਿਵੇਕਲੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ 2022 ਚੀਨ ਵਿਖੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨਾਲ ਮਹਾਂਕੁੰਭ ਪ੍ਰੰਮ ਧੜਕੇ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਗਾਖਲ ਪਰਿਵਾਰ ਕਰੇਗਾ ਪਿਤਾ ਨਸੀਬ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਬੈਸਟ ਜਾਫੀ ਤੇ ਬੈਸਟ ਧਾਵੀ ਨੂੰ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ- ਇਕਬਾਲ ਗਾਖਲ

ਮਰਹੂਮ ਨਸੀਬ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

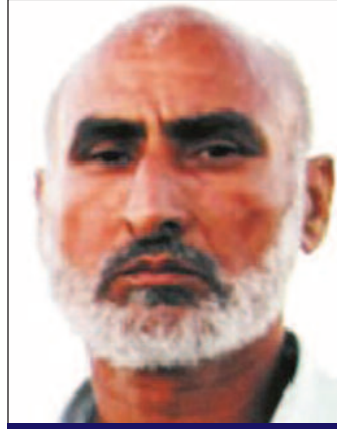
ਸਮੁੱਚੇ ਖੇਡ ਮੇਲੇ 'ਚੋਂ 'ਬੈਸਟ ਰੇਡਰ' ਅਤੇ 'ਬੈਸਟ ਸਟਾਪਰ' ਨੂੰ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਾਖਲ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਨਸੀਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖੇਡ ਨਾਲ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੁਸ਼ਤੀ ਨਾਲ ਬੜਾ ਨੇੜਲਾ ਲਗਾਓ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਤੇ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮਾਂ ਖੇਡ ਕਬੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਪੂ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਮੁਹਾਰੇ ਹੋ ਕੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਵਾਟਸਨਵਿੱਲ ਵਿਚ ਏ ਐਂਡ ਆਈ ਟਰੱਕਿੰਗ ਦੇ ਦਫਤਰ 'ਚ ਹੋਈ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ

ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

ਵਾਟਸਨਵਿੱਲ (ਬਿਓਰੋ)- ਗਾਖਲ ਭਰਾਵਾਂ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਅਤੇ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਨਸੀਬ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ 16 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ ਦੇ ਲੋਗਨ ਹਾਈ ਸਕੂਲ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 14ਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੌਰਾਨ

ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂਘਰਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨਹੋਜੇ, ਫਰੀਮਾਂਟ, ਸਟਾਕਟਨ, ਮਿਲ-ਪੀਟਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ 14ਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੌਰਾਨ

ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ। ਸ. ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਰਾਜਾ ਸਵੀਟਸ ਵਲੋਂ ਵੀ ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੀਮੀਆਂ ਲਈ

ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰੀਬ ਦੋ ਹਫਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਿਡਾਰੀ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ ਪਹੁੰਚਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਦਾ ਇਹ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਵੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਚੇਤਿਆਂ 'ਚ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ

ਵਸਿਆ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਜਿੱਥੇ ਮੁਫਤ ਐਂਟਰੀ, ਮੁਫਤ ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਮੱਚ 'ਤੇ ਮੁਹੱਬਤ ਅਤੇ

ਚੌਦਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿਚ ਇਨਾਮਾਂ ਦੇ ਸਪਾਂਸਰਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਵਡੇਰਾ ਯੋਗਦਾਨ- ਗਾਖਲ

ਡਾਇਮੰਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਗੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਪਿੱਕੀ ਅਟਵਾਲ ਤੇ ਨੇਕੀ ਅਟਵਾਲ (ਮੁੱਖ ਸਪਾਂਸਰ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ)।

ਸ. ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ

ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ

ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਮੁੱਖ ਸਰਪ੍ਰਸਤ

ਵਾਟਸਨਵਿੱਲ (ਬਿਓਰੋ)- ਇੱਥੇ ਏ.ਐਂਡ ਆਈ ਟਰੱਕਿੰਗ ਦੇ ਦਫਤਰ 'ਚ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਨਕਦ ਇਨਾਮਾਂ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਕੱਲਾ' 'ਕੱਲਾ' ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਗਿਆਰਾਂ ਦੇ ਰਲਕੇ ਹੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਚੌਦਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਸਪਾਂਸਰਾਂ ਅਤੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਨਾਮਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਹੋਤਾ ਪਰਿਵਾਰ, ਡਾਇਮੰਡ ਟਰੱਕਿੰਗ, ਤੱਖਰ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਨਾਰਦਰਨ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸਿਰ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਮਾਣ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਣ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਮਰਪਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੀ ਨਵੀਆਂ ਲੀਗਾਂ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਇਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਮੈਦਾਨ ਸਿਰਜ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ,

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ, ਐੱਸ. ਅਸ਼ੋਕ. ਭੋਰਾ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ ਆਦਿ ਵਲੋਂ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਵੱਡੇ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਡਾਇਮੰਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੀ ਇਕ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਹੈ। ਯੂਬਾ ਬੁਦਰਜ਼ ਹਾਕੀ ਕਲੱਬ ਵੀ ਡਾਇਮੰਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਨਿੱਘੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਸ. ਗੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਨੇਕੀ ਅਟਵਾਲ, ਪਿੱਕੀ ਅਟਵਾਲ, ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ ਦਿੰਦੇ ਆ ਰਹੇ

ਹਨ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਧਿਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਆਪਣੀ ਚੰਗੀ ਥਾਂ ਬਣਾ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਾਇਆ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਬੜਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਮਰਹੂਮ ਸ. ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ

ਸਹੋਤਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ. ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾਇਆ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਚਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆ ਕੇ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਰੱਜ ਕੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਸਹੋਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਵੀ ਬਣਾਇਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ

ਵਿਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਖੇਡ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਹਰ ਸਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੇ ਇਨਾਮ ਦਿੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੌਦਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹੋਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਐਂਡਰ-25 ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ ਤੱਖਰ ਪਰਿਵਾਰ (ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਨਾਰਦਰਨ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ ਕਲੱਬ) ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ. ਗਾਖਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਿਣੀ ਰਹਿਣਗੇ ਤੇ ਇਸ ਆਸ ਨਾਲ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਮਾਂ ਖੇਡ ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਲੱਬਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰਨ ਵਿਚ ਹੀ ਮਾਣ ਸਮਝਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਯੂਨਾਇਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ

ਯੂਨਾਇਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਮਾਪਤੀ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾਧੂਰਬਕ ਹਰ ਸਾਲ ਵਾਂਗ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਰਖਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੱਗ ਐਤਵਾਰ 9 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਵਿਖੇ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਉਸੇ ਦਿਨ ਬਾਦ ਦੁਪਹਿਰ 1 ਵਜੇ ਰਾਜਾ ਸਵੀਟਸ ਐਲਵਰਾਡੋ ਬੁਲੇਵਾਰਡ ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹੋਵੇਗੀ।

ਡਾ. ਗੁਰੂਮੇਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੁਸਤਕ "ਸਿਮਰਤੀ ਦੇ ਹਾਸੀਏ" ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ) ਨੀਟਾ ਮਾਫੀਕੋ/ ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ - ਸਥਾਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਗੁਰੂਮੇਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹਿਤਕ ਸਫਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਪੁਸਤਕ "ਸਿਮਰਤੀ ਦੇ ਹਾਸੀਏ" ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਡੀਨ ਤੇ ਉਘੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਦੇਵ ਇੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਸਲਾਈਡ ਸ਼ੋਅ ਵੀ ਵਿਖਾਇਆ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਆਏ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਗੌਰ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ। ਡੀਨ ਦੇਵ ਇੰਦਰ ਨੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਨਾਮ ਵੀ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਘੇ

ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਿੰਘ ਦਮਦਮੀ ਨੇ ਡੀਨ ਦੇਵ ਇੰਦਰ ਦੀ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਈ, ਉਪਰੰਤ ਉਹਨਾਂ ਡਾ. ਗੁਰੂਮੇਲ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਬਾਰੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪੁਸਤਕ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ, ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਵਤਾਰ ਗੁੰਦਾਰਾ, ਲੇਖਕ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਮਨਿਹਾਸ, ਸ਼ਾਇਰ ਅਸ਼ਰਫ ਗਿੱਲ, ਸ਼ਾਇਰ ਸੁੱਖੀ

ਧਾਲੀਵਾਲ, ਗਾਇਕ ਕੰਵਲਜੀਤ ਬੈਨੀਪਾਲ, ਸ਼ਾਇਰ ਰਣਜੀਤ ਗਿੱਲ ਆਦਿ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁਸਤਕ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪੂਰੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਉਘੇ ਸ਼ਾਇਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਰਿਓਲਿੰਡਾ (ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਖੇ) ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਨਿੱਘੀ ਵਿਦਾਇਗੀ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ (ਡੀ. ਡੀ. ਬੀ)- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਰਿਓਲਿੰਡਾ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਵਿਖੇ 7 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਭਾਈ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਜਾਣ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਰਖਾਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ 2 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਸਭਿੰਨਾ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ

ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਿਰੋਪਾਓ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਵਾਲੀ ਪਲੇਕ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵਾਪਸੀ ਲਈ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ/ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਕਰਵਾਈਆਂ। ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਫਿਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

SKY TRANSPORT SOLUTIONS

STRIVE FOR MORE

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ
ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ
ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

SPECIAL BIT INSPECTION AND DOT AUDIT COMPLIANCE:

WE PROVIDE
ALL TRUCKING
RELATED
PERMITS AND
SERVICES

ICC, DOT, IFTA, IRP Plates,
PERMITS, NYP, KYU, OR,
Canada Permit, CORPORA-
TION AND LLC FILLING
SERVICES, 2290, PTI,
Trailer plates.

NOTORY PUBLIC SERVICES.
ON THE SPOT VIN VERIFICATION SERVICES.
DOT OUT OF SERVICES??
AUTHORIZED IRS E- FILE PROVIDER.
WE HAVE COMPLETE SOLUTIONS
FOR OUT OF SERVICE DOT.

SPECIAL DOT COMPLIANCE
FOR SAFETY, AUDITS AND
RECORD KEEPING.

PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION

PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540

Email: skytransportsolution@gmail.com

Give us a chance to provide you best services

2680 N TRACY BLVD, SUITE 4, TRACY, CA 95376

L.A. MERCHANDISE

Whole Sale +Retail

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗ੍ਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

500 N. Palora Ave. Yuba City, CA 95991

Loose Fabrics, Groceries, Blankets, Vegetables

New folding bed varieties

Toilet Water Pressure (Elite 2 Bio Bider) A budget Friendly solution for your desire to feel exceptionally clean and reduce toilet paper waste Only \$ 41.99+Tax

ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, 220 ਅਤੇ 110 ਵੋਲਟ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਾਲ ਸੇਲ 'ਤੇ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

Red Label Tea 900 Gm \$ 3.99

Bio Bidet Elite 2 \$ 39.99+ Tax

ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ Matters ਸਸਤੇ ਰੇਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ

Baksho Kaur Bisla Hardev Singh Bisla

ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, 220 ਅਤੇ 110 ਵੋਲਟ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ

- * ਗੋਲਡਨ ਆਟਾ ਨਾਲ 400 ਗ੍ਰਾਮ ਸੂਜੀ ਪੈਕਟ ਮੁਫਤ
- * ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੋੜਾਂ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।
- * ਤੁਹਾਡੇ ਝੜਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਰਬਲ ਹੋਅਰ ਤੇਲ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।
- * ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਕਰੋਲੇ ਦਾ ਜੂਸ ਇੱਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

530-671-0439, Fax 530-822-0439 Cell- 530-844-3250

ਖੱਗਾਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਪਹਿਲਾਂ 3 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਗਜ਼ ਦੀ ਥਾਂ ਹੁਣ ਰੇਟ 1.73 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਗਜ਼ ਖਰੀਦੋ

ਸੂਟ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੂਟ 20 ਡਾਲਰ ਵਿਚ ਖਰੀਦੋ

ਲਾਈਨਿੰਗ ਸੂਟਾਂ ਦੀ ਲਾਈਨਿੰਗ ਪਹਿਲਾਂ 4.50 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਗਜ਼ ਦੀ ਥਾਂ ਹੁਣ 1.79 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਗਜ਼ ਖਰੀਦੋ

Buy 5 get 1 free

TANDOOR Indian Restaurant

27167 Mission Blvd. Hayward, CA 95544

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ, ਬਰਥ-ਡੇ ਪਾਰਟੀ, ਐਨਵਰਸਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੈਟਰਿੰਗ ਲਈ ਸਦਾ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

WE ARE SPECIALIST IN CATERING & SPECIAL ITEMS ARE AVAILABLE HERE :

FISH PAKORE, CHILLI CHICKEN, GOAT KARI, SHAHI PANEER, BUTTER CHICKEN, SWEETS, SNACKS AND MORE SPECIAL ITEMS.

ਕੈਟਰਿੰਗ ਦੇ ਮਾਹਿਰ, ਹਫਤੇ ਦੇ 7 ਦਿਨ ਉਪਲਬੱਧ

BUFFET LUNCH 11:00 AM To 3:00 PM

Contact Us:

We are open seven days 11 AM to 10 PM

Ph. 510-885-1212 Fax. 510-885-1532

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀਰਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ਡੀ.ਓ.ਟੀ. ਦੀ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼-ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਤ-ਸੰਤਾਲ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਓ ਛੁਟਕਾਰਾ

We will make your trucking business paperless and Free of DOT hassels.

Steer your business, from hiring to management all from a computer

ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਿਸਟਮ

ਆਪਣੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਸੌਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੋਂ ਚਲਾਓ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਕਮੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਓ

ASK FOR LOAD MANAGEMENT: Easy dispatch by Phone App, Quick POD, Auto Billing, Payroll etc.

DRIVER HIRING

ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ, ਉਸਦੀ ਪਿਛਲੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸਮੇਤ ਹਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ ਆਸਾਨ

INSPECTION RECORD

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਇਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਏਗਾ ਯਕੀਨੀ

DRIVING REVIEW

ਆਪਣੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਰੋ ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚੋ

ACCIDENT REPORTS

ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣੀ ਹੋਵੇਗੀ ਸੌਖੀ

TRUCK MAINTENANCE

ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ ਦਾ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਰੱਖੇ ਤਿਆਰ

eLog Book Integration COMING SOON

ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
Tel: 800.936.4011 • 209.636.0880

WE HANDLE DOT AUDITS

GLOBAL SOLUTION FOR TRANSPORTATION (A PAPERLESS SOLUTION FOR TRUCKING)

RAJINDER SINGH

email: info@etruckingsolution.com • www.etruckingsolution.com

LAKHVIR SINGH

AAA AUTO AND BODY WORKS

ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੇਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟੋ-ਟਰੱਕ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

We Do Complete Engine Transmission, Body and Paint Work We Sell Used Cars at a Good Price

Prop: Jasbir Singh Takhar 510-755-2132

Free Estimates Free Towing

510-733-2222

1421 Industrial PKWY West #F Hayward, CA 94544

Harmandeep Singh

CORNING ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ

AAA Truck Wash, Tire, and Lube

- * We Carry New and Used Tires All Major Brands
- * Smart Way Tires Available
- * Used Tires Start From & 135
- * Old Change \$ 189 + Tax
- * We also do truck and car washing and waxing
- * Friendly and Professional Staff
- * We offer truck and car detailing

ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸੇਲ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਿਜਸਟੋਨ ਸਟੇਅਰਿੰਗ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲਗਾਈ ਹੈ
ਬਰਿਜਸਟੋਨ 283 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$1149
ਚਾਈਨੀਜ਼ 749 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$749

Call:

530-824-5134

ਪੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ

ਇਕ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

Used Tires American Brand	\$99+ Labor
Recap Truck Tire	\$ 249+ Labor
Recap Trailer Tires and Kind	\$ 199+ Labor

LUCAS OIL LUCAS INJECTOR CLEANER \$28.99

NEW & USED TIRES WASH, LUBE, BRAKES

Call:

650-642-0697

3525 Highway 99, West Corning, CA 96021

Across the Street from TA Truck Stop

KB USED AUTO SALES

8655 B Monterey Street Gilroy, CA 95020

**Kashmiri Bhatia,
Dealer/Broker
408-848-2365**

**50% OFF WARRANTY
with Qualifying Car Purchase**

**IN HOUSE
FINANCING AVAILIABLE
www.kbusedautosales.com**

ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਲੋਨ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Kashmiri Bhatia & his wife

**K&K AUTO REPAIR
and Car Wash
63 Muckelemi St
San Juan Bautista 95045**

**Kashmiri Bhatia (Owner)
831-623-4702**

**20% OFF LABOUR
on your next qualifying service**

Car Care You Can Trust

ਅੱਜ ਦੇ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਕਾਈ

ਰੱਬ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਲਾਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਖੁਦ ਢੋਂਗੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਸੋਚੋ ਤਾਂ ਸਹੀ - ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ? ਅਕਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾੜੇ, ਬੁਰੇ ਤੇ ਦੁਰਾਚਾਰ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਮੰਨੀ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਗੱਲ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰੱਬ ਏਡਾ ਕਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਏਜੰਟ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਚੰਗੇ-ਮਾੜੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਰਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਭ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਝੂਠ ਤੰਤਰ, ਫਰੇਬ ਤੰਤਰ ਦਾ ਜਾਲ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਸਲਤਨਤ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਹੀਂ ਹੱਥੀਂ ਲੁੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਆਪ ਅੱਯਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਐਸੋ-ਇਸਰਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅੱਜ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਬਾਬੇ ਉਹ ਕੁਝ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਸੀ ਉਹ ਖੁਦ ਹੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਅਜ ਇਕ ਧਰਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਰ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਬੇ (ਪਾਦਰੀ, ਭਾਈ (ਗਿਆਨੀ), ਪਰੋਹਤ, ਮੁੱਲਾਂ, ਸੁਆਮੀ ਅਤੇ ਭਿਖਸੂ) ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਲੁੱਟਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਰੱਬ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਸੀਟਾਂ ਬੁੱਕ ਕਰਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਫੀਸਾਂ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਝੂਠ ਦਾ ਪੁਲੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਰਮ ਦਾ ਵੱਡਾ ਜਾਲ। ਫੇਰ ਵੀ ਬੇਸਮਝ ਲੋਕ ਸ਼ੈਤਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੁੱਟੇ ਗਏ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਕੁੱਝ ਦੱਸਣ ਜੋਗੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ।

ਅੰਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਬਾਬਿਆਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਕੇਸ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਮੀ "ਬਾਬੇ" ਤੇ ਹੋਰ ਕਿੰਨੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਜੇਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਬਿਰਾਜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਵੀ ਮਾੜੇ-ਮੋਟੇ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਪਾਪ ਨਾਲ ਭਿੱਜੇ ਬੱਜਰ ਅਪਰਾਧ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮਾਫੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲਾਂ, ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦਵਾਉਣ ਲਈ "ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ" ਵੇਚਦੇ ਸਨ ਹੁਣ ਖੁਦ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆਂ ਵੀ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਅਜਿਹੇ ਰੰਗਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿ ਕੁਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹੋਏ "ਬਾਬੇ" ਧੋਖੇ, ਫਰੇਬ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਸਨ/ਹਨ ਅਤੇ ਭਰਮ ਜਾਲ ਵਾਲੇ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਵੀ।

ਰੱਬ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਲਾਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਖੁਦ ਢੋਂਗੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਸੋਚੋ ਤਾਂ ਸਹੀ - ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ? ਅਕਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾੜੇ, ਬੁਰੇ ਤੇ ਦੁਰਾਚਾਰ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਮੰਨੀ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਗੱਲ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰੱਬ ਏਡਾ ਕਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਏਜੰਟ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਚੰਗੇ-ਮਾੜੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਰਨ।

ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਭ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਝੂਠ ਤੰਤਰ, ਫਰੇਬ ਤੰਤਰ ਦਾ ਜਾਲ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਸਲਤਨਤ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਹੀਂ ਹੱਥੀਂ ਲੁੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਆਪ ਅੱਯਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਐਸੋ-ਇਸਰਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਪੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹਿੱਲ ਸਕਦਾ ਫੇਰ ਰੱਬ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਤੋਂ ਮਾੜੇ ਕੰਮ ਕਰਾਵੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮਾਫੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਫਿਰੇ। ਜੇ ਕੋਈ ਰੱਬ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਰੱਬ ਦੀ ਗੱਦੀ ਲਈ ਖਤਰੇ ਪੈਦਾ ਕਰੇ ਇਹ ਵੀ ਕੋਈ ਠੀਕ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਜੋ ਤਰਕ ਤੇ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦੀ। ਕੀ ਲਾਹਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ - ਇਹ ਸਿਰੇ ਦਾ ਬੇਹੁਦਾਪਣ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਵਿਹਲਤ "ਬਾਬੇ" ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਗਹਿਰਾਈ 'ਚ ਤਾਂ ਕੀ ਮੋਟੀ ਮੋਟੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਧਰਮ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦੇ ਉਲਟ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰੀ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਓਹਲੇ ਲੁੱਟਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਜਾਣ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਹਲਤ, ਨਿਕੰਮੇ ਅਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਧੋਖਿਆ, ਠੱਗੀਆਂ ਦੇ ਆਸਰੇ ਪੈਣ-ਪੂਜਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਹ ਝੂਠ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਜਿਹੜਾ ਖੁਦ ਮਾੜੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਾਪ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਪਿਆ ਹੋਵੇ ਭਲਾ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਪਾਪੀ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਆ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕੌਣ ਮੰਨ ਸਕੇਗਾ। ਜੇ ਰੱਬ ਅਜਿਹੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਮੰਨੇਗਾ ਫੇਰ ਤਾਂ ਉਹ ਕਮਲਾ ਹੀ ਹੋਇਆ, ਅਕਲਵਾਨ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਭੁੱਲਾਂ ਬਖਸ਼ਾ ਰਿਹਾ, ਕੋਈ ਮਨੋਤਾਂ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦਾ ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤਰਕ-ਭਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਰਿਹਾ।

ਬਹੁਤੇ "ਬਾਬੇ" ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਲੰਗਰ-ਪਾਣੀ ਤੱਕ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦਾ "ਕੰਮ-ਕਾਰ" ਚੱਲਦਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਝੂਠ ਦੇ ਆਸਰੇ "ਮਾਣ-ਮਰਿਯਾਦਾ" ਬਣੀ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਸਬੰਧ ਭਰਮ ਖਲਾਰਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਰਟਨ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਜਿਸ ਦਾ

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਭੁੱਖਤ ਰੂਹ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ। ਉਹ ਉਹੋ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਕਮਾਲ ਹੈ ਕਿ "ਲੋਕ" ਫੇਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਮੋਠਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਇਤਬਾਰ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜਿਹੜੇ ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਉਹ ਤਾਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਸੁਰਖਰੂ ਹਨ, ਉਹ ਖਾਹਮਖਾਹ ਦੇ ਝੰਜਟ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਕੁਦਰਤੀ ਸੈਲਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਾਇਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪਰ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਸਰਧਾ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਪਏ ਇਸ ਰਾਹ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਜਾਣੀ, ਰੱਬ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿਣ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਚਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ।

ਕੋਈ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਡਰ 'ਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਕੋਈ ਮਿੱਥ 'ਚੋਂ ਜੰਮਿਆ ਆਖਦਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਜਾਂ ਅਫੀਮ ਆਖ ਲੈਂਦਾ ਅਤੇ ਬੜਾ ਕੁੱਝ ਹੋਰ।

ਗੱਲ ਤਾਂ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਡੇਰੇ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਤ, ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਡਰਾ, ਧਮਕਾ ਕੇ ਉਸ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਜਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਲੁੱਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਡੋਲਦੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਖੁਦ-ਬਖੁਦ ਲੁੱਟ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ - ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮੁੱਕਣੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹੁਣ ਰੱਬ ਦਾ ਕੋਈ ਰੂਪ ਬਣਕੇ ਨਹੀਂ ਤੁਰ ਫਿਰ ਰਿਹਾ। ਜੇਕਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਹੜ੍ਹ ਰੋਕ ਦਿੰਦਾ, ਸਤਕ ਹਾਦਸੇ ਹੋਣ ਹੀ ਨਾ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ/ਵਾਪਸ ਹੀ ਨਾ ਦਿੰਦਾ।

ਜੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਹੋਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਬਾ

ਰੋਕਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਏਨਾ ਕੁੱਝ ਵਿਚਾਰ ਦਿਆਂ, ਘੋਖਦਿਆਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਮਚੋਰ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਾਰੇ ਵਿਹਲਤ ਬਾਬੇ ਬੋਲੋਤੇ ਹਨ, ਧਰਤੀ ਤੇ ਪੂਰਾ ਬੋਝ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸਵਾਰਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੱਗੇ ਕੁੱਝ ਸਵਾਰ ਸਕਣਗੇ।

ਇਸ ਲਈ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਫਰੇਬ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਢੋਂਗੀ, ਫਰੇਬੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਨਾ ਲਾਉਣ। ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਨਿਕੰਮੇ "ਬਾਬਿਆਂ" ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਖਾਣ ਦੀ ਮੱਤ ਦੇਣ।

ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕ/ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਵਸਤੇ ਨਾ ਵਰਤਣ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਆਪੋ ਬਣੇ "ਬਾਬੇ" ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਜੋਗੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ ਜਾਂ ਫੇਰ ਆਪ ਹੀ ਟਿਕ ਕੇ ਘਰ ਬਹਿ ਜਾਣਗੇ। ਲੋੜ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਾਗਣ ਦੀ - ਸੱਚ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਣ ਦੀ।

ਲੜੀਫੇ ਦਾ ਚਿਹਰਾ-ਮੋਹਰਾ

ਦੋ ਪਾਗਲ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਪੁਛਾਵਾਂ ਦੇਖਕੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਹੀ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ - ਬਈ ਇਹ ਕੀ ਹੈ?

ਥਾਂ ਦੂਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ, ਚੰਦ ਹੈ ਚੰਦ। ਫੇਰ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ, ਯਾਰ ਕਮਾਲ ਹੈ - ਮਜ਼ਾਕ ਮਜ਼ਾਕ ਵਿਚ ਹੀ ਚੰਦ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ, ਚੱਲ ਮੁੜ ਚੱਲੀਏ।

ਪਤੀ- ਬਈ ਰਿੱਕੂ ਰੋਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਵਾ ਲੈ।

ਪਤਨੀ- ਤੁਸੀਂ ਕਰਾਉ ਮੈਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਜ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੈ ਕੇ ਆਈ।

ਪਤੀ - ਆਰਾਮ ਨਾਲ, ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਵਾ ਲੈ, ਮੈਂ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਬਰਾਤ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ।

ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ
98141-13338

5 ਜਨਵਰੀ ਬਨਾਮ 1 ਜਨਵਰੀ

ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤੇ (26 ਅਤੇ 29 ਜੁਲਾਈ 2018 ਈ:) ਵੈਨਕੂਵਰ ਅਤੇ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਦੋ ਸੈਮੀਨਾਰ, ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਈ ਹੋਈ ਖੜੋਤ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਜਰੂਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਥੇ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਜੋ ਉਘੜ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਸ: ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਕਰਨਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ, ਕੈਲੰਡਰ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ-ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਅੰਤਰ! ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸ. ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਕਰਨਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈ ਸੀ। 26 ਜੁਲਾਈ ਦਾ ਸੈਮੀਨਾਰ "Canadian Sikh Study & Teaching Society" ਵੱਲੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 29 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਭਾਈ ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾਦਕ ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ) ਵੱਲੋਂ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਦੁਹਰਾਉ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਰੋਤੇ ਜਰੂਰ ਨਵੇਂ ਸਨ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਰਾਹੀਂ ਕਈ ਸੱਜਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ, ਕਰਨਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼, "ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ" ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਰਨਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਦੱਸਣ ਮੁਤਾਬਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦਸੰਬਰ 1999 ਈ: ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਕਈ ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਪਿਛਲੇ 18-19 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੁਹਰਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਨਵੇਂ ਪਾਠਕਾਂ/ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਉ ਇਸਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ।

ਕਰਨਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਜੋ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ 23 ਪੋਹ/22 ਦਸੰਬਰ ਹੈ, ਜੋ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ 5 ਜਨਵਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਗਲਤ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ 1 ਜਨਵਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵੀ ਗਲਤ ਹਨ। ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੇ, ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ 500 ਸਾਲਾ ਜੰਤਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੂਲੀਅਨ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਗਰੈਗੋਰੀਅਨ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ 1582 ਤੋਂ 1752 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਿੱਚ 10 ਜਮਾਂ ਕਰਕੇ ਤਾਰੀਖ ਕੱਢੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 22 ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ 10 ਜਮਾਂ ਕਰਨ ਤੇ ਇਹ 1 ਜਨਵਰੀ 1667 ਈ: ਬਣਦੀ ਹੈ। ਕਾਸ਼! ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੇ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ/ਸਮਝਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੈਲੰਡਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜੂਲੀਅਨ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਿੱਚ 10 ਜਾਂ 11 ਦਿਨ ਜਮਾਂ ਕਰਕੇ, ਨਵੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨਹੀਂ ਕੱਢੀਆਂ।

ਕੈਲੰਡਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ, ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਨਿਯਮ ਨੰਬਰ (6) "ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸਾਲ ਦੇਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਚੇਤ, ਵੈਸਾਖ, ਜੇਠ, ਹਾੜ ਸਾਵਣ (ਹਰ ਮਹੀਨੇ) ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 31 ਹੋਵੇਗੀ। ਪਿਛਲੇ ਸੱਤ ਮਹੀਨਿਆਂ ਭਾਦੋਂ, ਅੱਸੂ ਕੱਤਕ ਮੱਘਰ ਪੋਹ ਮਾਘ ਤੇ ਫੱਗਣ (ਹਰ ਮਹੀਨੇ) ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 30 ਹੋਵੇਗੀ।

ਨਿਯਮ ਨੰਬਰ (10) "ਖਾਲਸੇ ਦੇ 300 ਸਾਲਾਂ ਸਿਰਜਨਾ ਦਿਵਸ ਭਾਵ 531 ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਮੁਤਾਬਕ 1999 ਈ: ਵਿੱਚ ਵੈਸਾਖੀ ਤੋਂ ਗੁਰਪੁਰਬਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਦਿਹਾੜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਿੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ"।

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕੈਲੰਡਰ ਦਾ ਅਧਾਰ 1 ਵੈਸਾਖ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਹੈ ਤਾਂ ਚੇਤ ਦੇ 31 ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਆਰੰਭ 14 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜੇਠ 15 ਮਈ ਤੋਂ, ਹਾੜ 15 ਜੂਨ, ਸਾਵਣ 16 ਜੁਲਾਈ, ਭਾਦੋਂ 16 ਅਗਸਤ, ਅੱਸੂ 15 ਸਤੰਬਰ, ਕੱਤਕ 15 ਅਕਤੂਬਰ, ਮੱਘਰ 14 ਨਵੰਬਰ, ਪੋਹ 14 ਦਸੰਬਰ, ਮਾਘ 13 ਜਨਵਰੀ ਅਤੇ ਫੱਗਣ ਦਾ ਆਰੰਭ 12 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਪੋਹ ਦਾ ਆਰੰਭ 14 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ 23 ਪੋਹ 5

ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਆਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜੋ 2 ਹਾੜ (30 ਮਈ ਜੂਲੀਅਨ) ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ, ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਖੋਜ ਮੁਤਾਬਕ (30+10) 9 ਮਈ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਹਾੜ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਆਰੰਭ 15 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 2 ਹਾੜ ਹਰ ਸਾਲ 16 ਜੂਨ ਨੂੰ ਆਵੇਗੀ। ਹੁਣ ਜੇ ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਗਣਿਤ ਮੁਤਾਬਕ ਵੈਸਾਖੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਕੱਢੀ ਜਾਵੇ ਜੋ 1756 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਵਿਚ 29 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੀ। (29+10) ਤਾਂ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿਚ ਦਰਜ ਵੈਸਾਖੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਗਲਤ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਇਥੇ ਉਹ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੈਸਾਖੀ 1 ਵੈਸਾਖ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਨਾ ਕਿ 29 ਮਾਰਚ ਜਾਂ 13-14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ।

ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ, 22 ਦਸੰਬਰ ਵਿਚ 10 ਦਿਨ ਜਮਾਂ ਕਰਕੇ 1 ਜਨਵਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ, 30 ਮਈ ਵਿਚ 10 ਜਮਾਂ ਕਰਕੇ 9 ਜੂਨ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੈਸਾਖੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ, 29 ਮਾਰਚ ਵਿਚ 10 ਦਿਨ ਜਮਾਂ ਕਰਕੇ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਜੇ ਵੈਸਾਖੀ 1 ਵੈਸਾਖ ਨੂੰ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਜੋ 16 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ) ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਵੀ 23 ਪੋਹ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ 2 ਹਾੜ ਨੂੰ ਹੀ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿਉਂ? ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ 8 ਪੋਹ, 7 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਖਿਸਕ ਕੇ 21 ਦਸੰਬਰ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ 13 ਪੋਹ, 12 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਖਿਸਕ ਕੇ ਅੱਜ 26 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਹਾੜਿਆਂ ਦੀ ਅੱਜ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੇ ਜਾਂਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ 8 ਪੋਹ ਅਤੇ 13 ਹੀ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਦੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਸੁਣਿਆ।

ਜੇ 1756 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਦੀ 1 ਵੈਸਾਖ ਅੱਜ ਵੀ 1 ਵੈਸਾਖ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ 33 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾ (1723 ਬਿਕ੍ਰਮੀ)

ਦੀ 23 ਪੋਹ, ਅੱਜ 23 ਪੋਹ ਕਿਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਜੇ ਵੈਸਾਖੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ, ਜੋ 29 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਖਿਸਕ ਕੇ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ ਤਾਂ 23 ਪੋਹ ਜੋ 22 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਖਿਸਕ ਕੇ 5 ਜਨਵਰੀ ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਈ ਹੈ, ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿਉਂ? 23 ਪੋਹ ਤੇ ਮਾਘਦੰਡ ਹੋਰ ਅਤੇ 1 ਵੈਸਾਖ ਤੇ ਮਾਘਦੰਡ ਹੋਰ, ਇਹ ਕਿਧਰ ਦਾ ਨਿਆਂ ਹੈ? ਯਾਦ ਰਹੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾ ਵੀ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਕਰਨਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਜੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਪੋਹ ਸੂਦੀ 7, ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਦਿਹਾੜਾ ਕੱਤਕ ਸੂਦੀ 5, ਗੁਰਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਕੱਤਕ ਸੂਦੀ 2 ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਚੇਤ ਸੂਦੀ 9 ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਕੁਝ ਦਿਹਾੜੇ ਵਦੀ-ਸੂਦੀ ਮੁਤਾਬਕ, ਕੁਝ ਦਿਹਾੜੇ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਅਜੇਹਾ ਕਿਉਂ? ਜੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਚੰਦ ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ ਮਨਾਉਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਤੇਰਵਾਂ ਮਹੀਨਾ (ਮਲ ਮਾਸ) ਜੋੜ ਕੇ ਸੂਰਜੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਚੰਦ ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਵੀ ਖਿੱਚ-ਧੂਹ ਕੇ ਸੂਰਜੀ ਕੈਲੰਡਰ ਨਾਲ ਹੀ ਨੱਥੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੱਧਾ ਸੂਰਜੀ ਕੈਲੰਡਰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਅਲੋਚਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਰੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਲਕੀਰ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਅਸਫਲ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਜਾਏ, ਉਸ ਤੋਂ ਲੰਮੀ ਲਕੀਰ ਖਿੱਚਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ। ਜਿਹੜੇ ਮਾਘਦੰਡ ਤੁਸੀਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਤੋਂ ਠੋਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਘਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਕੈਲੰਡਰ ਬਣਾ ਕੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕਠਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ
sarbjits@gmail.com>

ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਖਸਤਾ ਹਾਲਾਤ

ਸਾਲ 2011 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ 8.15 ਪੀਸਦੀ ਭਾਰਤੀ ਗਰੇਜੂਏਟ ਹਨ। ਸਾਲ 2016 ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 864 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 44 ਸੈਟਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, 540 ਰਾਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, 122 ਡੀਅਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, 90 ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ 75 ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖਿਆ ਅਦਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਆਈ ਆਈ ਟੀ, ਏਮਜ਼ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 40,026 ਸਰਕਾਰੀ, ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 1800 ਕਾਲਜ ਸਿਰਫ ਲੜਕੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਵੀ ਕੁੱਝ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਦਾਰੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਰੀ
91-98158-02070

ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿੱਖਿਆ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਹਾਲ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ 33 ਫੀਸਦੀ ਜਾਣੀ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਪੋਸਟਾਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਈ ਆਈ ਟੀ ਵਿੱਚ ਵੀ 34 ਫੀਸਦੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅੰਕੜੇ ਛਪੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕੁਲ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ 11486 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ 5606 ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਹਨ। ਆਈ ਆਈ ਟੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਲ 5428 ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿਚੋਂ 2802 ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਈ ਆਈ ਟੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਮਾੜੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ 3235 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਖਾਲੀ ਹਨ ਜਦਕਿ ਕੁਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੁਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ 4200 ਹਨ।

ਉਧਰ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਾਤ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਖਸਤਾ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ(ਯੂ ਜੀ ਸੀ) ਨੇ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 80000 ਅਧਿਆਪਕ ਫਰਜ਼ੀ ਕਾਰਜਾਂ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨਕਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮਿਆਰੀ ਡਿਗਰੀ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਡਿਗਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਫਰਜ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫਰਜ਼ੀ ਅਧਿਆਪਕ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੁਨਾ ਜਿਥੇ ਕਾਲਜਾਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਾਲ 2011 ਦੀ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ 8.15 ਪੀਸਦੀ ਭਾਰਤੀ ਗਰੇਜੂਏਟ ਹਨ। ਸਾਲ 2016 ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 864 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 44 ਸੈਟਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, 540 ਰਾਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, 122 ਡੀਅਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, 90 ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ 75 ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖਿਆ ਅਦਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਆਈ ਆਈ ਟੀ, ਏਮਜ਼ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 40,026 ਸਰਕਾਰੀ, ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 1800 ਕਾਲਜ ਸਿਰਫ ਲੜਕੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ

ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਵੀ ਕੁੱਝ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਦਾਰੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਸਬੰਧੀ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਸਤਾ ਅਤੇ ਤਰਸਯੋਗ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੇਤਾ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਮੰਤਵ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਜੋਂ ਚਲਾਕੇ ਮੋਟਾ ਧਨ ਕਮਾਉਣਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਬਲਿਕ, ਮਾਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਵੱਡੀ ਲੁੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੰਡ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਨਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਕੋਰਸ, ਡਿਗਰੀਆਂ ਚਲਾਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸੋਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਡਿਗਰੀਆਂ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਜਿਹਤੀਆਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਗਿਆਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ, ਸਿਰਫ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਕੇ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਾਸਤੇ ਦਰਜਾ ਚਾਰ (ਚਪਤਾਸੀ) ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ 36 ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ. ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗਰੇਜੂਏਟਾਂ ਨੇ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ! ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੀ ਕੀ ਤੁਕ ਹੈ, ਜਿਹਤੀਆਂ ਗਿਆਨ ਵਿਹੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਹਨ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜੋਗੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਆਖਿਰ ਕੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਹੈ, ਜਿਹੀਆਂ ਨਾਮ ਦੀਆਂ ਤਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਪੱਲੇ ਨਾ ਗਿਆਨ ਵੰਡਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ, ਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤਿਕਤਮਬਾਜੀ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਨਤਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਅਲੀ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਖੋਜ਼ੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗਕੇ ਖੋਜ਼ੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਬੁੱਝਾ ਸਾਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਹਤੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਦਬਾਅ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਖੋਹਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਇੱਕ ਭਾਗਾਂ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਖੋਹਲੀਆਂ ਗਈਆਂ

ਸਰਕਾਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਹਨ ਤਾਂ ਐਡਹਾਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਦਾਅ ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਹੰਡਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਲਗਭਗ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਖਾਤਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਜੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਗੈਰ ਅਕਾਡਮਿਕ ਲੋਕ, ਅਕੈਡਮਿਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਨ, ਵੱਡੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਫੰਡ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਚਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨਿਗੁਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖੋਜ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਤਿਕਥਨੀ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਫਰਜ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹਤੀਆਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਂਤ-ਸੁਭਾਂਤੀ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਯੂ ਜੀ ਸੀ ਵਲੋਂ ਇਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਤਦ ਵੀ ਇਹ "ਵਪਾਰਕ ਲੁੱਟ ਦਾ ਧੰਦਾ" ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਪੜ੍ਹਾਈਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਰੁਖ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਜੋਂ ਉਥੇ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਫੀਸਾਂ ਤਾਰਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਚ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਦਾਖਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ "ਆਇਲਿਟਸ" (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਟੈਸਟ) ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋੜ੍ਹਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਆਇਲਿਟਸ ਦੇ ਖੁੰਭਾਂ ਵਾਂਗਰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸੈਂਟਰ ਜਿਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਥੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਲਲਕ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਇੱਕਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ 1,20,000 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ੇ ਲੈਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕਲੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਲੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੁੱਜੇ। ਇੰਜ ਇਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਕਾਰਨ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜੋ

ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ਾ ਦੁਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਨਿਆਰੇ ਹੋਏ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਏ। ਇਹ ਤਦ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੂਬਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉੱਚ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹਾਲਾਤ ਖਸਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ 'ਚ ਗਿਆਨ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਪੱਲੇ ਵੱਧ ਗਿਆਨ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੈ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਪੱਖੋਂ ਵੀ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੱਖੋਂ ਵੀ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ ਵੀ ਪੱਛਤਿਆ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਪੈਸਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ 25 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਅਗੂਠਾ-ਛਾਪ ਹਨ, ਮਸਾਂ 15 ਫੀਸਦੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਤੱਕ ਪੁੱਜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 7 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਤੱਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸੱਤ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਥਾਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ 100 ਬਿਹਤਰੀਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਨਾਮ ਥੋਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸੱਤ ਦਹਾਕਿਆਂ 'ਚ ਕਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਈਆਂ ਕਈ ਗਈਆਂ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਗਰੋਸ ਇਨਰੋਲਮੈਂਟ ਰੇਟ ਸਿਰਫ 15 ਫੀਸਦੀ ਹੈ, ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਔਰਤਾਂ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਅਨੁਪਾਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਹਨ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਦਾਰੇ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਵਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨੇਮ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਹਨਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ 'ਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ 'ਚ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਨਾਮ ਮਾਤਰ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਾਬੂਸ਼ਾਹੀ-ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਰ ਹੋਣ ਆਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਸਲ ਮੰਤਵ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੋੜ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਹੋਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਸਾਂ 25 ਫੀਸਦੀ "ਨੇਕ" ਐਕਰੀਡੀਟਿਡ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ 25 ਫੀਸਦੀ ਐਕਰੀਡੀਟਿਡ ਉੱਚ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 30 ਫੀਸਦੀ ਨੂੰ ਹੀ ਏ ਲੈਬਲ ਮਿਲ ਸਕਿਆ ਹੈ।

ਬੈਠਣ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਲੜਾਈ

ਅਨੁਵਾਦ:- ਗੁਰਮੀਤ ਪਲਾਰੀ
ਮੂਲ ਲੇਖਕ:- ਜਾਦਵੇਂਦਰ (ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਾਹਿੱਤਕਾਰ)
ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਝੰਡਾ ਬਰਦਾਰ ਸੂਬੇ ਕੇਰਲਾ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਕਾਮਿਆਂ ਵਲੋਂ ਬੈਠਣ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਯਕੀਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਕੀ ਬੈਠਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਪਰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਚੌਥਾਈ ਕਾਮੇ ਲਗਾਤਾਰ ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਦਸ ਗਿਆਰਾਂ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਖੜੇ-ਖੜੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਦੇ ਤੰਗ ਆਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲੈਣ ਦੀ ਖਬਰ ਛਾਪੀ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ ਦੇਰ ਤੱਕ ਖੜੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਕਾਮੇ ਪਿੱਠ ਦਰਦ, ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਸੋਜਸ, ਬੇਰੀਕੋਨ ਬੇਨ ਆਦਿ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲੈਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਘੰਟੇ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੜਾਈ ਕੇਵਲ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਈ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਫਿਲਪਾਈਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਮੰਗ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਵਾਂ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਕੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਹਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦੋ ਘੰਟੇ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ

ਮਿਲੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਹੀ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਡਿਗਣ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਮੁੱਕਦਮੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਤਹਾਸਿਕ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਬੱਧਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਥਾਂ ਉਥੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਭਰਪੂਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਜਦ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ਪੂਰੀ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਧਾਤਕ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਸਟਿਸ ਕੈਰੋਲ ਕਾਰਗਿਨ ਨੇ ਦਿੱਤਾ।

1960 ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਕੇਰਲਾ ਸ਼ਾਪਸ ਐਂਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਇਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਦੋ ਵੇਰ ਟਾਇਲਟ ਆਦਿ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 2010 ਵਿੱਚ ਕੋਝੀਕੋਡ ਦੀਆਂ ਔਰਤ ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਵਾਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਨ, ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਜੋ ਮਿਸ਼ਾਲ ਜਲਾਈ ਇਹ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋਰ ਦੇਣ ਲਈ 2014 ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਿਸੂਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ ਕਲਿਆਚ ਸਾਤੀਜ ਦੀਆਂ ਔਰਤ

ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ ਲੰਮੀ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਕੰਮ ਦੇ ਲੰਮੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਟਾਇਲਟ ਜਾਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਖੜੇ-ਖੜੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ 'ਚ ਪਿੱਠ ਦਰਦ, ਜੋੜਾਂ ਦਾ ਦਰਦ, ਪੈਰਾਂ 'ਚ ਸੋਜਸ, ਗੁਰਦੇ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਗੋਡਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਨਾੜਾਂ 'ਚ ਦਰਦ ਭਰਿਆ ਉਭਾਰ (ਬੇਰੀਕੋਨ ਵੇਨਜ) ਜਿਹੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਉਭਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਕਿ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਮੇ ਨੂੰ ਮਿੱਟ-ਦੇ ਮਿੱਟ ਬੈਠੇ ਵੇਖ ਲਿਆ ਤਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਗਾਰ (ਤਨਖਾਹ) ਕਟ ਲਈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਥਾਈ ਰੂਪ 'ਚ ਘਰ ਜਾਕੇ ਬੈਠਣ। ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੀਆਂ ਕਾਮਾ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਨਾਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਆਯੋਗਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ। ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਨ ਦਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਖੜੇ ਰਹਿਣਾ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੈ, ਖੜੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਆਦਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰ ਤਕ ਬੈਠਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਇਹ ਸਿਟਿੰਗ ਡਿਜੀਜ ਜਾਣੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ। ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬੈਠਣਾ ਮਨੁੱਖੀ

ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਵੈਸੇ ਵੀ ਖੋਖਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰ ਤੱਕ ਬੈਠਣ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਗਰਦਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੋਂ ਐਪਲ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਟਿਮ ਕੁੱਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਡੈਸਕ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਪਰ ਜਨਵਰੀ 2018 ਦੇ ਅਮਰੀਕਨ ਜਨਰਲ ਆਫ ਐਪੀਡੀਮਿਓਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਪੀਟਰ ਸਮਿੱਥ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨੇ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ 7000 ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਇੱਕਠੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਜਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਦੇਰ ਬੈਠਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਗੁਣੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਔਰਤ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਰ ਜਿਆਦਾ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਨਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਖੂਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚੱਲਣ ਕਾਰਨ ਸੋਜ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਿੱਠ ਅਤੇ ਕਮਰ ਦਰਦ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਗਰਦਨ ਅਤੇ ਬਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕੜਾਂ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮਾਨਸਿਕ ਤਨਾਅ ਵੱਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਬੈਠਕੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਲੈਣਾ ਜਿਆਦਾ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਅਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਹਿਮਾਂ- ਭਰਮਾਂ ਵਿਚ ਭਟਕਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਅਵਤਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਰੱਬੀ ਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸਤਿ-ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਸਤਿ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਦੀਵੀ ਗੁਰੂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵ ਜਾਤੀ ਵਾਸਤੇ ਹੈ। ਖੱਤਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੂਦ ਵੈਸ਼ ਉਪਦੇਸ਼ ਚੁਹ ਵਰਨਾ ਕਉ ਸਾਂਝਾ। ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਆਤਮਕ ਜਨ-ਕਲਿਆਣ ਵਾਸਤੇ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਭਾਵਨਾ, ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਹੈ। ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਸ਼ਬਦ-ਗੁਰੂ ਦੇ ਲੜ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਜੋ ਸਦੀਵੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪੀ ਗੁਰੂ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਤਾਂ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਡਗੁਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਨਮੋਲ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ। ਇਯਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਸੁਖ-ਆਸਣ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਧੁਰਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ।

ਇਸਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਭਗਤਾਂ ਭੱਟਾ ਸੰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਬਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬੜੀ ਪਵਿੱਤਰ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਬੰਦਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਰੱਬੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਆਰੀਆ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਲੋਕ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਸੰਤ ਭਾਸ਼ਾ ਜੋ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਵੰਨਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਉਸਤੱਤ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਵਿਕ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਰਸਮਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚਲਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਤਮਕ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਪੋਥੀ ਰੂਮ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਤੋਂ ਇਕੱਤਰ ਹੁੰਦੀ ਗਈ, ਜਿਸਦਾ ਸੰਕਲਨ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਤੋਂ ਲਿਖਵਾਇਆ। ਬਾਣੀ ਦੀ ਘੋਖ ਅਤੇ ਵਾਚਨਾ ਰਾਮ ਸਰੋਵਰ ਦੇ ਰਮਣੀਕ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋਈ ਸਮੁੱਚੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ 31 ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਤਰਤੀਬ ਦੇ ਕੇ 30 ਅਗਸਤ 1604 ਨੂੰ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਪੰਨ ਹੋਇਆ।

1 ਸਤੰਬਰ 1604 ਈ: ਨੂੰ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬੜੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਸੱਚਖੰਡ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਹੋਏ। ਭਾਈ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਵੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਬੈਠੀਆਂ। ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ- ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ਪੰਜਵਾਂ। ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਿ ਆਪਿ ਖਲੋਇਆ ਹਰਿ ਕੰਮੁ ਕਰਵਾਹਿ ਆਇਆ ਰਾਮ।। ਅੰਗ 783

ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰਦਿਆਂ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਮਨੀ

ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਕੇ 1705 ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ। 20 ਅਕਤੂਬਰ 1708 ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ-ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਵੇਲੇ ਨਾਦੇੜ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰਿਆਈ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਤੇ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ

ਪੰਥ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੀ ਹਰ ਸਿੱਖ ਦੇ ਗੁਰੂ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਉਤਾਰੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ। ਹੁਣ 1430 ਅੰਗਾਂ ਵਾਲੀ ਬੀੜ ਦੀ ਛਪਾਏ. ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੋਲ ਹੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਅਥਾਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਆਸਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਤੰਤਰ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਹੀ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਿਹਾ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਥ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵੇਲੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਦੇ। ਸਿੱਖਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਸਮੁੱਚਾ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

ਕਿਸੇ ਦੇਹਧਾਰੀ ਜਾਂ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਹੀ ਗੁਰੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤਿਕਾ

ਹੇ ਨਾਨਕ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਸਦਾ ਉਚੇ ਆਤਮਕ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਆਤਮਕ ਭਾਵ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਆਤਮਕ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਡੂੰਘੀ ਸਾਂਝ ਪਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਤਮਕ ਹਵਾ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਸਰਤਿ ਜੁੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਪਿਆਰਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਮਰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੇਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਦਾ ਜਗਤ ਮੂਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਹੀ ਸਿਫਤਿ-ਸਲਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਟਿਕਾ ਕੇ ਉਹ ਡੂੰਘੇ ਜਿਗਰੇ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਕੇ ਜਗਤ ਆਇਟਾ ਮੋਹ ਦੇ ਵਿਚ ਕਮਲਾ ਹੋਇਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੂਰਨ ਤਿਆਗੀ ਮਨੁੱਖ ਅਡੋਲ ਆਤਮਕ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਟਿਕ ਕੇ ਚੰਗੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਮਨ ਸਦਾ-ਬਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਅੰਗ 634-635

ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਚਾਬੀ ਹੈ

ਹਰ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਚੇਲਾ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਚਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਭਿਅਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੋਸ਼ਕ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁੱਝ ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਅਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਆਪਕ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਜੋਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਾਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਣ। ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਰਗ ਸੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੱਕ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਝੇ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਚਾਨਣ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ। ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ, ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੂਗੋਵਾਲੀਆ ਆਦਿ ਨੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਖੋਲੇ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਬਾਬਜੂਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪਹੁੰਚਾਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਸਾਲ 1962 ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 5 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਵਰਗੀ ਡਾਕਟਰ ਸਰਵਪੱਲੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਜੋਕਿ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਅਧਿਆਪਕ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਲੱਗਭੱਗ 40 ਸਾਲ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 5 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਮਾਰੋਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਨੇ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ 1994 ਤੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਹਰ ਸਾਲ 05 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਲੱਗਭੱਗ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆ, ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਭਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

ਹੈ, ਪਰ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਦਿਆ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅੱਜ ਵਪਾਰ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਜਿਸਦੀ ਹਰ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ਦਾ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਰੂਪ ਸਮਾਜ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਧਿਆਪਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੇਵਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਵਿਉਪਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਵਪਾਰੀਕਰਣ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਬਹੁਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਚੱਲਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਧਿਆਪਕ ਜਿਸਨੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇਣੀ

ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਕੜ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਖਰੀਦਣ ਵੇਚਣ ਦੀ ਵਸਤੂ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੀਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਸਾ ਦੇ ਕੇ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅੱਜ ਖੁਦ ਅਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਚਿੰਤਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਆਏ ਦਿਨ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਕੁੱਤੱਤ ਅਤੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਫਾਸਲਾ ਵੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ

ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 40 ਫਿਸਦੀ ਅੰਕ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ 60 ਫਿਸਦੀ ਨੰਬਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਅਧਿਆਪਕ ਯੋਗਤਾ ਟੈਸਟ ਹੁਣ ਟੈਸਟ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੈਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਭਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਘੋਟਾਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਵੀ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਬੇਚੈਨੀ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਕਲੀ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਕੇ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਕਲੰਕ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅੱਜ ਖੁਦ ਅਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਚਿੰਤਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਆਏ ਦਿਨ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਕੁੱਤੱਤ ਅਤੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਫਾਸਲਾ ਵੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਮਾਹੌਲ, ਵਧ ਰਿਹਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ, ਹੋ ਰਿਹਾ ਰਾਜਨੀਤੀਕਰਨ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਘਟਾ ਰਹੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮੁੜ ਕਦੋਂ ਗੁਰੂ ਵਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਣੇਗੀ ਇਹ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।

ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ
91-9417563054

ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗ ਨੇ ਹੁਣ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਾਂ ਸੋਚਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਜਿਸਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਪਣੇ ਮੂਲ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਇਸ ਦਿਨ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਾਨਪੂਰਤੀ ਬਣਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੱਜ ਜਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪਣੇ ਵਿਦਿਅਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਵਪਾਰੀਕਰਣ ਨੂੰ ਰੋਕੀਏ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਕਾਇਮ ਰਹਿ ਸਕੇ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਦਾ ਰੁਤਵਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਬਣ ਸਕੇ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗ ਨੇ ਹੁਣ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਾਂ ਸੋਚਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਜਿਸਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਪਣੇ ਮੂਲ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਇਸ ਦਿਨ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।

ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਆਪ ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਕਈ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਕਸਰ ਜਨਸੰਖਿਆ ਸਰਵੇਖਣ, ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਪਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪੀੜ੍ਹਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਵਿਦਿਅਕ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਮ ਏ ਬੀਐਡ ਪਾਸ ਅਧਿਆਪਕ ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਨਿਗੂਣੀ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵਿਦਿਆ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰੋਲ ਸਮਾਜਿਕ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕੰਮ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੈਲਫ ਫਾਇਨਾਂਸਿੰਗ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਵਪਾਰਿਕ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਧੜਾਧੜ ਖੁੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਇਹ ਵਿਦਿਆ ਮਾਮੂਲੀ ਗੁਰੂ ਦਕਸ਼ਣਾ ਨਾਲ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅੱਜ ਇਸੇ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਦਾਨ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਨੇ

ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਮਾਹੌਲ, ਵਧ ਰਿਹਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ, ਹੋ ਰਿਹਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕਰਣ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਦਿਅਕ ਪੱਧਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਕਲਾਸਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਈ ਟੀ ਟੀ ਅਤੇ ਐਨ ਟੀ ਟੀ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਬੀ ਐਡ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਯੋਗਤਾ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਮਾਯੂਸੀ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕਮਾਈ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਇਸ ਟੈਸਟ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਹੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਐਮ ਏ ਬੀ ਐਡ ਵਿੱਚ ਟੋਪਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਨਿਕੰਮੇ ਹੀ ਹਨ ਅਤੇ 10 ਫਿਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਹੀ ਇਹ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਬੀ ਐਡ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ

ਉਚੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਦਲਣ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਗਊ ਮਾਸ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਸੀ। ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਇਹ ਮਾਸ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਨਿਕਲਿਆ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚਲੇ ਕੋਰਲ ਹਾਊਸ 'ਤੇ ਗਊ ਰੱਖਿਆ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਥੇ ਗਊ ਮਾਸ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਉਚ-ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਪਛਤਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਨਤੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਿੰਦਾ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ।

ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਚਲਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਦਲਿਤ ਉਹਨਾਂ ਸਤਕਾਂ ਜਾਂ ਖੂਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਚੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਚੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਹੀ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ। ਇਸਲਾਮ ਜੋ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ 'ਚ ਉਚੀ ਥਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਬਰਿਸਤਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਧਾਰਨ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸਲਾਮ 'ਚ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਜਾਤੀਵਾਦ ਹੈ। ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਸਈਅਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵਾਂਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਰਗਾ ਹੀ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹਾਂ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਕਬਰਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਂਦਾ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਧਾਰਨ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਤਾਂ ਉਹ ਗਰੀਬ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਚੇਂ ਰੁਤਬੇ ਵਾਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇੱਥੇ ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਪਸੰਦ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਸਧਾਰਨ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਧੇਰੇ ਤਰਸਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਧਰਮ ਜਾਂ ਜਾਤ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਦੀ

ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਹਰ ਥਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਵੀ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿਚ ਉਚੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਉਭਰਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਉਚੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕਈ 'ਤੇ ਉਚੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕਈ

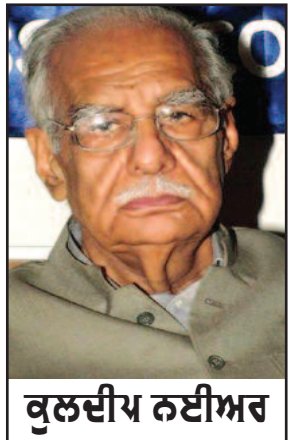
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਉਭਰਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਉਚੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਦਿਮਾਗ ਰੁਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸਹੀ' ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਤੋਂ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪੁਣੇ ਦੀ ਫਿਲਮ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਹੜਤਾਲ ਰਹੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਉਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਕਲਾਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਹਾਸਲ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਹਰ ਪਾਸਿਉਂ ਵਿਰੋਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹਾਰ ਮੰਨਣੀ ਪਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਦਿਮਾਗ ਰੁਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸਹੀ' ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਤੋਂ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪੁਣੇ ਦੀ ਫਿਲਮ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਹੜਤਾਲ ਰਹੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਉਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਕਲਾਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਹਾਸਲ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਹਰ ਪਾਸਿਉਂ ਵਿਰੋਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹਾਰ ਮੰਨਣੀ ਪਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਕਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਚੀ ਜਾਤੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੋਰ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਗੁਜਰਾਤ, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਅੰ-ਦੋਲਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਚੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ 1950

ਵਿਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ 10 ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੱਦ ਤਹਿ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਿਜ਼-ਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਆਗੂ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਰਾਜੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਮਾਂ 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਮਾਂ ਹੱਦ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਸਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਦਸ ਹੋਰ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾ

ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਪਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿ-ਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਕੋਲ ਗਏ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਉਦੋਂ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਕਾਲੋਨੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਾਲੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਇਨਾ ਡਰ ਗਏ ਕਿ ਉਹ ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕ-ਇਤ ਕੀਤੀ।

ਕੁਲਦੀਪ ਨਈਅਰ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜੋ ਤਜਰਬਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱ-ਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਚੀ ਜਾਤੀ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਦਲਣ। ਉਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬਰਾਬਰੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ। ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਕੀਤਿਆਂ ਇਹ ਯਕੀਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਰਾਕਟ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਤੋਂ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਈਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭੇਦਭਾਵ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀ ਵੇਖਣ ਲਾਇਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਜਮਹੂਰੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਆਗੂ ਚੁਣਨ ਲਈ ਵੋਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਉਹਨਾਂ ਤੁਅੱਸਬਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਮਾਨੇ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਾਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਇਕ ਪੁਰਾਣੀ ਲਿਖਤ)

ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਸੱਭਿਅਤਾ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਜੂਦ ਖਤਰੇ 'ਚ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 11 ਕਰੋੜ ਆਦੀਵਾਸੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕੁਲ ਅਬਾਦੀ ਦਾ 7 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਆਦੀਵਾਸੀ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ, ਆਪਣਾ ਸਮਾਜ ਹੈ। ਆਦੀਵਾਸੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਜਲ, ਜੰਗਲ, ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਉਜਾੜੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਵੱਡੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਹਰ ਦਸਵਾਂ ਆਦੀਵਾਸੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਉਜਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਹੀ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ, ਝਾਰਖੰਡ ਤੇ ਉਤੀਸਾ ਵਿਚ 14 ਲੱਖ ਲੋਕ ਉਜਾੜੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 89ਗ ਅਬਾਦੀ ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਉਜਾੜੇ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਦੀਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਦੇ ਲਈ ਜੰਗਲਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਉਜਾੜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਆਦੀਵਾਸੀ ਸਮਾਜ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੁਖ ਹੈ ਸਿੱਖਿਆ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਭੇਦਭਾਵ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਆਦੀਵਾਸੀ ਖੇਤਰ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜੰਗਲ ਤੇ ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਸਪਾਤ, ਲੋਹਾ ਤੇ ਖਨਨ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਸਤਰ, ਦੰਤੇਵਾੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਨਕਸਲਵਾਦ ਕਾਰਨ ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਔਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਦੀਵਾਸੀ ਸਮਾਜ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਆਪਣਾ ਵਿਕਾਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਯੋਜਨਾ ਸਹਿਤ ਦੂਸਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਆਦੀਵਾਸੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਰ ਹਨ। ਇਥੇ ਸ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਪਾਠ ਵੀ ਦਰਜ ਹੈ। ਸੰਥਾਲ ਪ੍ਰਗਨਾ ਵਿਚ ਤਿਲਕਾ ਮਾਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਚੱਲੇ ਦਾਮਿਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ 13 ਸਾਲ (1771-1784) ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀਰ ਗਾਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬੁੱਧੂ ਭਗਤ ਦੇ ਲਰਕਾ ਅੰਦੋਲਨ (1828 ਤੋਂ 1832) ਦੇ ਵੱਰਵੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਸਿੱਧੂ ਮੂਰਮੂ ਤੇ ਕਾਨੂ ਮੂਰਮੂ ਦਾ ਵਿਦਰੋਹ

(1855) ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਸਾਸੀ ਤੇ ਆਦੀਵਾਸੀ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਉਸ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਇਕ ਲੜੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਖਰ ਵਿਰਸਾ ਮੁੰਡਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਲਗੁਲਾਨ (1894 ਤੋਂ 1900) ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਵੀਰ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ (1857) ਤੋਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਮਾੜ ਦੇ ਘਣੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਟਾਟਿਆ ਭੀਲ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ (1889) ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਸੈਂਕੜੇ ਉਦਾਹਰਣ ਪਏ ਹਨ, ਜੋ ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੰਦ ਕਥਾਵਾਂ, ਲੋਕ ਗੀਤ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਅੱਜ ਵੀ ਜੀਵਤ ਹੈ। ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ, ਜੰਗਲ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ 'ਦਾ ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਦ ਵਰਲਡਜ਼ ਇੰਡੀਜਿਨਸ ਪੀਪਲਜ਼' ਨਾਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਤੇ ਆਦੀਵਾਸੀ ਜਾਤੀਆਂ ਭਾਰਤ ਸਹਿਤ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਵਜੂਦ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਕੇ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਖਨਨ ਕਾਰਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗੁਜਰਾ ਆਦੀਵਾਸੀ ਪਰਿਵਾਰ ਉਜੜ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ। ਉਜਾੜੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗਰੀਬੀ, ਬਿਮਾਰੀ ਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਫੈਮਿਲੀ ਹੈਲਥ ਸਰਵੇ ਵਿਚ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਲਨ (ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ), ਕੋਰਗਾ (ਕਰਨਾਟਕ), ਚੋਲਾਨਾ ਨਾਇਕਨ (ਕੇਰਲਾ), ਮਲਪਹਾੜੀਆ (ਬਿਹਾਰ), ਕੋਟਾ (ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ), ਬਿਰਹੋਰ (ਉਤੀਸਾ) ਅਤੇ ਸ਼ਾਪੇਨ (ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ) ਦੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਆਦੀਵਾਸੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਆਦੀਵਾਸੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਔਸਤ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਆਦੀਵਾਸੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ 35.8 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਔਸਤ ਦਰ 18.4 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਰਾਹੇ 'ਤੇ ਖੜਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਸਭਿਅਤਾ 'ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਹਮਲਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਦਾ ਹੈ। ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਭੂਮੀ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ

ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਘਰ ਨੂੰ ਉਜਾੜੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਖੁਦ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਤੇ ਫੂਕ ਕੇ ਉਸ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਆਦੀਵਾਸੀ 1990 ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਭੂਮੀ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਦੀਵਾਸੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਜਨਜਾਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟੀ.ਬੀ. ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 600 ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 62 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜਾਂ ਕੌਮ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ 20 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੇਪਾਲ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ 20 ਸਾਲ, ਗਵਾਟੇਮਾਲ ਵਿਚ 13 ਸਾਲ ਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿਚ 11 ਸਾਲ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਰਬਾਤ ਉਹ ਘੱਟ ਉਮਰ ਭੋਗਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਆਦੀਵਾਸੀ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਕੁਲ 50 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਟਾਈਪ-2 ਸ਼ੂਗਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਆਦੀਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਵੀ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸੁਰੱਖਿਆ' ਦਾ ਅੰ-ਧਐਨ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ 850 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 250 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਤੇ 139 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਵਜੂਦ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਹੈ।

ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ-ਤਰ ਆਦੀਵਾਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹਨ। ਸੋਧ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਅਸਾਮ ਦੀ 55, ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੀ 31, ਮਣੀਪੁਰ ਦੀ 28, ਨਾਗਲੈਂਡ ਦੀ 17, ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਦੀਆਂ 10 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਕਮ ਵਿਚ ਮਾੜੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਰਾਜ ਅਰੁਣਾਚਲ ਵਿਚ ਹੀ 90 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉ-ਤੀਸਾ ਵਿਚ 47, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ 50 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਕੌਮ ਜਾਂ

ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਬੀਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਮੁਖ ਆਧਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ 189 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਦੀਵਾਸੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਲਣ ਤੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 12 ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਯੁਕਰੇਨ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਰਮ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿਰਫ 6 ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਵਿਚ ਲੋਗਿਲੂ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ 178 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 150 ਤੱਕ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕਿੱਡਾ ਵੱਡਾ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵੰਨ ਸਵੰਨੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਠੋਸ ਪਹਿਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਲ, ਜੰਗਲ ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਆਦਿਵਾਸੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਜੂਦ ਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਯੂਐਨਓ ਨੇ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਣਿਜ ਦੇ ਮਾਲਕ ਆਦੀਵਾਸੀ ਹਨ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਆਦੀਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਵਰਗ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਆਦੀਵਾਸੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਆਦੀਵਾਸੀ ਉਜਾੜੇ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੰਗਲਾਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਨਸਲਵਾਦ ਨੇ ਭਿਆਂਕਰ ਰੂਪ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਡੂੰਘਿਆਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਆਦੀਵਾਸੀ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰੋ ਬਲਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ
91-98157-00916

ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਦੀ ਜੰਗ : ਬੇਮਿਸਾਲ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਕਿੱਸਾ

ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਦਾ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਕਿੱਸਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਠ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਹੜੀਆਂ UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹਿਕ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਛਾਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 480 ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ Thermopylae ਜੰਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ Xerxes ਦੀ ਤਾਕਤਵਰ ਪਰਸੀਅਨ ਫੌਜ ਦੇ ਨਾਲ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਯੂਨਾਨੀ ਫੌਜੀ ਟੁਕੜੀ ਵੱਲੋਂ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਦਾ ਕਿੱਸਾ 36 ਸਿੱਖ ਰੈਜ਼ਮੈਂਟ (ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ 4 ਸਿੱਖ ਰੈਜ਼ਮੈਂਟ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਗਠਿਤ ਹੈ) ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 21 ਫੌਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ੀਮ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੀ ਅਹੁਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੌਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਮਰ ਅਤੇ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਕੌਮ ਹੈ, ਪਰ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਇਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਛੋਟੀਆਂ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਜਹੜੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਸ਼ਾਨ ਤੇ ਮੜਕ ਨਾਲ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰਕੇ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ-ਵਿਦੇਸ ਵਿੱਚ ਈਰਖਾ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਅਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਝੱਲਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸਦੀ ਮਿਸਾਲ ਸੰਨ 1984 ਦਾ ਸਿੱਖ-ਕਤਲੇਆਮ ਹੈ।

ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਕਈ ਯੰਗਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਦੀ ਯੰਗ ਵੀ ਅਦੁੱਤੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਯੰਗ ਵਿੱਚ ਮੁੱਠੀ ਭਰ, ਭਾਵ 21 ਸਿੱਖ ਫੌਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 10-12 ਹਜ਼ਾਰ ਕਬਾਇਲੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਦੀ ਚੌਕੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਦੀ ਚੌਕੀ ਹਿੰਦੂਕਸ਼ ਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਉਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਸਰਹੱਦੀ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਕਬਾਇਲੀ ਲਸ਼ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਦੋ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ-ਲਾਕਹਟ ਅਤੇ ਗੁਲਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਚਾਲਿਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਫੌਜੀਆਂ ਨਾਲ ਕਬਾਇਲੀਆਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨਾਲ ਮੁੱਠਭੇੜਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਠਭੇੜਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਤਾਨਵੀ ਹਕੂਮਤ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਨਾਮੀ ਛੋਟੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਕਾਫੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸੰਨ 1897 ਵਿੱਚ ਅਫਗਾਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਬਾਲੀਆਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ

ਵਰਤਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਬਗਾਵਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਬਗਾਵਤ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਿਮ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲਾਕਹਟ ਅਤੇ ਗੁਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ 36 ਸਿੱਖ ਰੈਜ਼ਮੈਂਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਸੀ। ਓਰਾਕਜ਼ਈ ਅਤੇ ਅਫਰੀਦੀ ਲਸ਼ਕਰਾਂ ਨੇ ਗੁਲਿਸਤਾਨ ਕਿਲ੍ਹੇ ਉੱਤੇ 3 ਅਤੇ 9 ਸਤੰਬਰ, 1897 ਨੂੰ ਦੋ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਇਆਂ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲਾਕਹਟ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਫੌਜੀ ਦਸਤਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਸਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੌਲਦਾਰ, ਇੱਕ ਨਾਇਕ, ਇੱਕ ਲਾਂਸ ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਪਾਹੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਬੰਗਾਲ ਇਨਫੈਂਟਰੀ ਦੀ 36 ਸਿੱਖ ਰੈਜ਼ਮੈਂਟ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਹਾਦਰ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਰਾਹੀਂ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਚੌਕੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਚੌਕੀ ਦੇ ਰਾਖਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਮਾਂਡਰ ਹੌਲਦਾਰ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜ ਅਤੇ ਹੌਸਲਾ ਭਰਪੂਰ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਅਤੇ ਰੈਜ਼ਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸਰਵਤਮ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੌਕੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਚੁਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਗਾਰੇ ਦੀ ਚਿਣਾਈ ਨਾਲ ਉਸਾਰੀਆਂ ਚੌਕੀ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਕਬਾਇਲੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਮੂਹਰੇ ਬਹੁਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੌਕੀ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕਿਸੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਗ੍ਹਾ ਵੱਲ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਰੀ ਦਮ ਤੱਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਅਪਨਾਇਆ।

ਚੌਕੀ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਕੇ ਬੈਠੇ 10 -12 ਹਜ਼ਾਰ ਕਬਾਲੀਆਂ ਨੇ ਤਕਸਾਰ ਚੌਕੀ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਿੱਖ ਰੈਜ਼ਮੈਂਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਹਾਦਰ ਸੈਨਿਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਾਪਾਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਬਾਗੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਜਾਂਦੀ ਵੇਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲਚ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਤਮ ਸਮਰਪਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਹੌਲਦਾਰ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀਆਂ ਲੁਭਾਉਣੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਲਾਕਹਟ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਦੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਸੈਨਿਕ ਦਸਤਾ ਭੇਜਣ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਰ ਬਾਗੀਆਂ ਨੇ ਕਾਮਯਾਬ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਵਿਖੇ ਬਾਗੀਆਂ ਨੇ ਚੌਕੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਦੋ ਭਰਪੂਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਪਰ ਚੌਕੀ ਦੇ ਰਾਖੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੇ ਨਾਕਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਭਾਰੀ ਜ਼ਖ਼ਮ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਦੋਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸੈਨਿਕਾਂ ਕੋਲ ਅਸਲੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਿਪਾਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਮਿੱਟ ਮਿੱਟ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਾਗੀਆਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਚੌਕੀ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਮਲੇ ਨਾਕਾਮ ਹੁੰਦੇ ਵੇਖੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਯੁੱਧ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਾਗੀ ਚੌਕੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਦੀਵਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ, ਜਿੱਥੋਂ ਕਿ ਉਹ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਂ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੌਕੀ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮਘੇਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਲਾਕਹਟ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਅਤੇ ਚੌਕੀ ਦੇ ਰਾਖੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਗਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸੈਨਿਕ ਤੁਰੰਤ ਉਸ ਮਘੇਰੇ ਵੱਲ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਬਾਗੀ ਵੀ ਚੌਕੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਉਸ ਮਘੇਰੇ ਵੱਲ ਵਧ ਆਏ। ਫਿਰ ਹੱਥੋ-ਹੱਥੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਇੱਕ ਸਿਪਾਹੀ ਜੋ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਬ ਖੂਨ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਗਾਰਡ ਰੂਮ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ। ਜਦ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਉਸ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਉਥੋਂ ਹੀ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਕੇ ਚਾਰ ਬਾਗੀ ਢੇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਲਾਕਹਟ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਹੋਘਨ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਸੈਨਿਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹੱਥੋ-ਹੱਥੀ ਦੀ ਇਹ ਲੜਾਈ ਹੈਲੀਗ੍ਰਾਫੀ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਿਪਾਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਗਿਆ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬੰਦੂਕ ਉਠਾਈ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਾਇਨਟ ਲਗਾਈ ਅਤੇ ਬਾਗੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇੰਝ ਝਪਟ ਪਿਆ ਜਿਵੇਂ ਸ਼ੇਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਝਪਟਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ 20 ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀਰ ਗੱਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ।

ਬਾਗੀਆਂ ਨੇ ਹੁਣ ਚੌਕੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਚੌਕੀ ਦੇ ਰਾਖੇ ਸਾਰੇ ਸੈਨਿਕ ਵੀਰ ਗੱਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਰਾਹਤ ਦਸਤਾ ਵੀ ਚੌਕੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਦਸਤੇ ਨੇ ਚੌਕੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਵੀਰਤਾ ਭਰੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੇਖੇ। ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ 180 ਬਾਗੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਬ੍ਰਤਾਨਵੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਮਹਾਰਾਣੀ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ 21 ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ Indian Order of Merit Class III ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਨਮਾਨ ਵੀਰ ਚੱਕਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜੰਗ ਦੇ ਹਰੇਕ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਹੀਦ ਸੈਨਿਕ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ 50 - 50 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ 500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਇੱਕੋ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸਨਮਾਨ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦਰਅਸਲ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ 36 ਸਿੱਖ ਰੈਜ਼ਮੈਂਟ ਦਾ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜ਼ੀਮ ਕਾਰਨਾਮਾ ਹੈ।

ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸੰਧ
+64 220 710 935

ਰੈ. ਨੰਬਰ	ਰੈਂਕ	ਨਾਮ	ਰੈ. ਨੰਬਰ	ਰੈਂਕ	ਨਾਮ
165	ਹੌਲਦਾਰ	ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ	814	ਸਿਪਾਹੀ	ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ
332	ਨਾਇਕ	ਲਾਲ ਸਿੰਘ	834	ਸਿਪਾਹੀ	ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ
546	ਲਾਂਸ ਨਾਇਕ	ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ	871	ਸਿਪਾਹੀ	ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ
163	ਸਿਪਾਹੀ	ਰਾਮ ਸਿੰਘ	1221	ਸਿਪਾਹੀ	ਨੰਦ ਸਿੰਘ
182	ਸਿਪਾਹੀ	ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ	1257	ਸਿਪਾਹੀ	ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
287	ਸਿਪਾਹੀ	ਰਾਮ ਸਿੰਘ	1265	ਸਿਪਾਹੀ	ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
359	ਸਿਪਾਹੀ	ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ	1321	ਸਿਪਾਹੀ	ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ
492	ਸਿਪਾਹੀ	ਉਤਰ ਸਿੰਘ	1556	ਸਿਪਾਹੀ	ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ
687	ਸਿਪਾਹੀ	ਦਇਆ ਸਿੰਘ	1651	ਸਿਪਾਹੀ	ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ
760	ਸਿਪਾਹੀ	ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ	1733	ਸਿਪਾਹੀ	ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ
791	ਸਿਪਾਹੀ	ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ			

ਨਾਮ ਉਕਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਫਿਰ 12 ਸਤੰਬਰ, 1897 ਨੂੰ ਕਬਾਇਲੀ ਲਸ਼ਕਰਾਂ ਨੇ ਤੀਸਰਾ ਹਮਲਾ ਲਾਕਹਟ ਕਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਚੌਕੀ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸੀ ਕਿ ਲਾਕਹਟ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਚੌਕੀ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਸੈਨਿਕ ਮਦਦ ਨਾ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਅਤੇ ਚੌਕੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਲਾਕਹਟ ਅਤੇ ਗੁਲਿਸਤਾਨ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸੌਖੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਸਮੇਂ 36 ਸਿੱਖ ਰੈਜ਼ਮੈਂਟ ਦਾ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਲੈਫ. ਕਰਨਲ ਹੋਘਨ ਲਾਕਹਟ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਉਹ ਹੈਲੀਗ੍ਰਾਫੀ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ

ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਸਿਆਟਲ ਬਣੀ ਚੈਂਪੀਅਨ

ਦਲਜੀਤ ਸੈਂਸਪੁਰ ਅਤੇ ਚੰਨਾ ਭੋਟਾਵਾਲਾ ਬਣੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਖਿਡਾਰੀ

ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਬੋਲਦਾ ਹੈ

ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ
98143-00722

ਮੇਰੀ ਅਮਰੀਕਾ-ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਦਾ ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਦੇਖਣਾ ਨਸੀਬ ਹੋਇਆ। ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕਰਾਏ ਗਏ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਅਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 'ਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਨਾਮੀ ਖਿਡਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਮੀ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ 'ਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫੀਡਿੰਗ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ, ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਦੀਪਾ ਬਦੇਸ਼ਾਂ, ਵਿੱਕੀ ਸ਼ੰਮੀਪੁਰੀਆ, ਅਵਤਾਰ ਤਾਰੀ ਡੱਬੂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਨੇ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਕਬੱਡੀ ਦੀਆਂ ਖੇਡੀਆਂ ਚਾਰ ਟੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਸਿਆਟਲ, ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਭਾਣਾ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਸਾਉਥ ਵਿੰਗ, ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਟੀਮਾਂ ਖੇਡੀਆਂ। ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਮੁੱਖ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਸਿਆਟਲ

ਨੇ ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਨੂੰ 41-35 ਨਾਲ ਖੋਬੀ ਪਟਕਾ ਮਾਰਿਆ। ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੁਮਾਂਚਕ ਤੇ ਫਸਵਾਂ ਰਿਹਾ। ਭਾਵੇਂ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਬੜ੍ਹਤ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਕਲੱਬ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਸਿਆਟਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਜੱਫੇ

ਮਾਰਦਿਆਂ ਅਖੀਰ ਮੈਚ ਦਾ ਪਾਸਾ ਪਲਟਿਆ। ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਸਾਬਕਾ ਕਬੱਡੀ ਸਟਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸੌਸਪੁਰੀਆ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੱਲੀ ਨੇ 22 ਕਬੱਡੀਆਂ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵੀ ਜੱਫਾ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ। ਜਦਕਿ ਬੁਢਾਪੇ ਦੀ ਜਵਾਨੀ 'ਚ ਖੇਡ ਰਹੇ ਗੁਰਲਾਲ ਘਨੌਰ ਨੇ ਬਾ-ਕਮਾਲ ਖੇਡੀ, 13 ਕਬੱਡੀਆਂ ਪਾਈਆਂ

ਤੇ 13 ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਹ ਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਮੀਤ ਮੰਡੀਆਂ, ਸੁੱਖੀ ਲੱਖਣਕੇ ਪੱਡਾ ਅਤੇ ਬਾਨਾ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦਾ ਕਬੱਡੀ ਹੁਨਰ ਖੂਬ ਚਮਕਿਆ, ਜਦਕਿ ਜਾਵੀਆਂ 'ਚ ਸੁੱਖਾ ਭੰਡਾਲ, ਚੰਨਾ ਭੋਟਾਵਾਲਾ, ਤੋਤਾ ਮੱਲੂਆਂ, ਜਿੰਦਰ ਰੱਕੜਾਂ,

ਬਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ, ਨੇ ਜੱਫੇ ਲਾ ਕੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 'ਚ ਵੱਖਰੀ ਖਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਜਦਕਿ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵੱਲੋਂ ਜੰਗਾ ਰੰਧਾਵਾ, ਰਵੀ ਆਲੋਵਾਲ, ਮਨਿੰਦਰ ਕਿਸ਼ਨਪੁਰਾ, ਬਿੱਲਾ ਖੁੱਡਾ, ਮੰਨਾ ਲੱਸੜ, ਆਦਿ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਵੀ ਮੈਚ ਜਿਤਾ ਨਾ ਸਕੀ। ਅਖੀਰ, ਦਲਜੀਤ ਦੱਲੀ ਸੌਸਪੁਰ ਨੂੰ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ

ਵਧੀਆ ਧਾਵੀ ਅਤੇ ਚੰਨਾ ਭੋਟਾਵਾਲਾ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਜਾਵੀ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਉੱਘੇ ਖੇਡ ਕੁਮੈਂਟੇਟਰ ਮੱਖਣ ਅਲੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁਮੈਂਟਰੀ ਨਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਵਾਹਵਾ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਸਿਆਟਲ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਮੋਹਣਾ ਜੋਧਾਂ, ਬਰੈਟੀ ਗਿੱਲ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਰਨਾ, ਵਰਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਤੀਰਥ ਗਾਖਲ, ਲੱਖਾ ਗਾਜੀਪੁਰ ਨੇ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ 'ਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਗੱਲ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਪਾਲਾ ਜਲਾਲਪੁਰੀਆ, ਸੰਦੀਪ ਸੁਰਖਪੁਰੀਆ, ਸੰਦੀਪ ਨੰਗਲ ਅੰਬੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਿਆਟਲ ਕਬੱਡੀ ਵਾਲੇ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣੇ। ਸਿਆਟਲ ਕਲੱਬ ਨੇ ਆਖਰ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿੱਤ ਦਾ ਸਵਾਦ ਉਦੋਂ ਆਉਂਦਾ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਹਾਰਦੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣ ਜਾਵੋ। ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕਾਰਨਾਮਾ ਵੱਡੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸਿਆਟਲ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਾਲੀਬਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਰਹੀ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਖੱਟੀਆਂ-ਮਿੱਠੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਛੱਡਦਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ।

5 ਸਤੰਬਰ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਮੁਹੰਮਦ ਬਸ਼ੀਰ
91-94171-58300

ਅੱਜ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਪਦਾਰਥੀਵਾਦੀ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੋਂ ਜਰ੍ਹਾ ਵੀ ਗੁਰੇਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ 'ਚ' ਕੇਵਲ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾ ਲਿਖਾ ਕੇ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਕਿੱਤਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ, ਉੱਤਮ ਅਤੇ ਸਤੀਕਾਰ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਜਾ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਜੁਗਾੜ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੰਮ ਨਾ ਸਮਝ ਕੇ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਸਤੇ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਹੱਸਦੇ ਹੱਸਦੇ ਸਹਾਰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵੱਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਵਿਕਸਤ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਹਿਨੁਮਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਗਲਤ ਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਉੱਚ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਪਤਨ ਦੀ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ 1994 ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ, ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਹੈ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਉੱਚਿਤ

ਸਨਮਾਨ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਯੂਨੈਸਕੋ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਲਈ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਦਾ ਦਿਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਦਿਨ ਇਹ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸੀ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਰਵਪਲੀ ਡਾ. ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਭਾਵ 5 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ) ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕੱਟੜ ਸਮਰਥਕ, ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ, ਚੰਗੇ ਲੇਖਕ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾ, ਮਹਾਨ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਅਧਿਆਪਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਨਾਲ ਬੇਹੱਦ ਲਗਾਓ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਮਿਲਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਰਸ ਤੋਂ ਫਰਸ ਤੱਕ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ, ਸਮਰੱਥਾ, ਲਗਨ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਫਰਸ ਤੋਂ ਅਰਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰ ਦੀ ਮਨਮੋਹਣੀ ਮੂਰਤ ਅਤੇ ਘੁੰਮਦਾਰ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਾਸ਼ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀਰਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਅਧਿਆਪਕ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਕਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇੰਝ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਚੰਗੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਮਾੜੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਇਸੀ ਕਾਰਨ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਅਨੇਕਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਗੁਰੂ ਜਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਰਾਜਾ ਜਨਤਾ ਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰੂ ਰਾਜੇ ਤੇ"। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਆਦਿ ਦੇ ਲਕਵ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆਂ ਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਹੈ। ਨਿੱਤ ਰੋਜ਼ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਾਠੀ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਬਰੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਸੁੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੁਛਾਰਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਜਿਹਾ ਇਨਸਾਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਤੇ ਨਿਗੂਣੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ (ਮਜਦੂਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਘੱਟ) ਤੇ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਖੁਦ ਹੀ ਆਰਥਿਕ ਜਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਘੁੰਮਨ-ਘੇਰੀ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਕਹਿ ਕੇ ਫੋਕਾ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਿੱਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਨਾਗਰਿਕ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਦੀ ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ

ਰੈਗੂਲਰ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਧਿਆਪਕ-ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਲਗਾਓ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਡਾ. ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਹਰ ਸਮੇਂ ਤਿਆਰ ਰੱਖੇ। ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਤਿਆਗ ਕਰਨ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਰੋਲ ਮਾਡਲ ਬਣ ਕੇ ਦਿਖਾਉਣ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋਮਬੱਤੀ ਖੁਦ ਜਲ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ ਬਣਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁੱਖ ਸੁਵੀਧਾਵਾਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ, ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਉਣ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਿਆਉਣ, ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ, ਭਾਰਤੀ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਆਦਿ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਾ ਅਪਣਾ ਕੇ ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਬਣ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ।

'ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਬਿਰਦੀ ਦਾ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ' ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ

ਜਲੰਧਰ (ਬਿਊਰੋ):- ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਵਿਖੇ 'ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਬਿਰਦੀ ਦਾ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ' ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਰਿਲੀਜ਼ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਐੱਲ. ਪੀ. ਯੂ. ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਕਿਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਨੇਪੜੇ ਚਾੜਨ ਵਾਲੇ ਐੱਲ. ਪੀ. ਯੂ. ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ, ਪੀ. ਐੱਚ. ਡੀ. ਦੇ ਖੋਜਾਰਥੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਵੀਰ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਡਾ. ਕਿਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਾਵਿ-ਰਚਨਾਵਾਂ

ਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੇਖਕ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਬਿਰਦੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ੈਲੀ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਖੋਜਾਰਥੀ ਬਲਵੀਰ ਚੰਦ ਨੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਤੇ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕਰਕੇ ਸਵਰਗੀ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਬਿਰਦੀ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਸੁਹਿਰਦ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ

ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਬਿਰਦੀ 37 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਵਰਗ ਸਿਧਾਰ ਗਏ ਸਨ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਵੀ ਹੋਈ ਕਿ ਸਵਰਗੀ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਬਿਰਦੀ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਤਾ ਰਤਨ ਕੌਰ ਤੇ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਦੇ

ਅਨੁਵਾਦ ਤੇ ਸੰਪਾਦਨ ਦਾ ਕੰਮ ਨੇਪੜੇ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ (ਮੁਖੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਭਾਗ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡਰੋਲੀ ਕਲਾਂ, ਜਲੰਧਰ), ਡਾ. ਵਿਨੋਦ ਰਾਏ (ਮੁਖੀ ਹਿੰਦੀ ਵਿਭਾਗ ਐੱਲ. ਪੀ. ਯੂ.), ਡਾ. ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਐੱਲ. ਪੀ. ਯੂ., ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਲਕੀਤ ਜੌੜਾ, ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਲੈਂਬਰ ਰਾਮ, ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਮੱਲ, ਮਾਸਟਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵੀਰ ਕੁਮਾਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਦੁਹੜਾ, ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਹੋਰ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗੀਤਕਾਰੀ ਤੇ ਦੋਗਾਣਾ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਹਾਕਮ ਬਖਤੜੀ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ

ਗਾਇਕੀ ਅਤੇ ਗੀਤਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ, ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਦਿਲੋਂ ਪਿਆਰ, ਦਿਲੀ ਖਿੱਚ ਵਾਲਾ ਵਿਵਹਾਰ, ਨਿਮਾਣਪਣ, ਦੋਗਾਣਾ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ, ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦਾ ਪੁਤਲਾ, ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗਾਇਕਾਂ ਸਤਿਕਾਰਤ ਗਾਇਕ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਬਖਤੜੀ ਵਾਲਾ ਕਿਸੇ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਦਾ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ।

ਜਿੰਨੀ ਸ਼ੋਹਰਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਿਆਰ ਉਸਤਾਦ ਹਾਕਮ ਬਖਤੜੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਵਿਰਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਲਾਵਾਂ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਕਹਿ ਲਈਏ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਸਬ ਤਹਿਸੀਲ ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ (ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਮ ਢੋਡੇ) ਦੀ ਉੱਤਰੀ ਬੱਧੀ ਚ ਕਕਰੀਲੇ ਟਿੱਬਿਆਂ ਚ ਵਸੇ ਪਿੰਡ ਬਖਤੜੀ ਵਿੱਚ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲੀਲਾਵਤੀ ਦੀ ਸੁਲੱਖਣੀ ਕੁੱਖੋਂ 5 ਜਨਵਰੀ 1961 'ਚ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰ. ਟਿੱਕਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਸੁਰ ਅਤੇ ਲੈਅ ਚ ਪਹਿਲੀ ਕਿਲਕਾਰੀ ਨਾਲ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਚੌਗੁਣਾ ਕੀਤਾ। ਰੇਤਲੇ ਟਿੱਬਿਆਂ ਤੋਂ ਮਲਿਆਂ ਦੇ ਬੇਰ ਖਾਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਗੀਤਕਾਰੀ ਦੀ ਚੇਟਕ ਲਾ ਬੈਠਾ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ 57 ਕੁ ਪੜੜਤਾਂ ਅਤੇ ਹੁਸੀਨ ਬਹਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਚੁੱਕੇ ਉਸਤਾਦ ਹਾਕਮ ਬਖਤੜੀ ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੌਸਲੇ ਬੁਲੰਦ ਰੱਖ ਕੇ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਸਖਤ ਘਾਲਣਾ ਨਾਲ ਗੀਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਇਸ ਤਿਲਕਣੇ ਪਿੜ ਚ ਸਾਬਤ ਕਦਮੀ ਖਲੋਣ ਅਤੇ ਮਾਨਮੱਤੀ ਸ਼ੋਹਰਤ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਏ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲ ਪੜ੍ਹਦਿਆ 13 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਗੀਤ "ਰੰਗਪੁਰ ਰੰਗ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਏ" ਗਾਇਕਾ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਗੀਤਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਮਜਬੂਤ ਗੀਤਕਾਰ ਵਜੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੀਤਕਾਰੀ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਣ ਅਤੇ "ਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਗਤ ਨਹੀਂ" ਨੂੰ ਸੱਚ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਗੀਤਕਾਰ ਸਾਜਨ ਰਾਏਕੋਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ ਧਾਰਣ ਕੀਤਾ। ਬੱਸ ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ ਕਿਸਮਤ ਦਿਆਂ ਪਰਾਂ ਤੇ ਐਸੀ

ਭਰਵੀਂ ਉਡਾਰੀ ਭਰੀ ਮੁੜ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਗਾਇਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਛਿੱਦਾ ਨੇ ਲੋਕ ਤੱਥ "ਨਮਕ ਹਰਾਮੀ ਬੰਦਾ ਮਾਤਾ" ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਨਾਲ ਦੋਗਾਣਾ "ਘੁੰਡ ਚੱਕ ਮਾਰਦੇ ਸਲੂਟ ਗੋਰੀਏ, ਚੱਲੇ ਭੌਰ ਪੁਦੇਸੀ"

ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੁਫੇਰੇ ਤੂਤੀ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਿਖੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਗਾਕੇ ਗਾਇਕ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰੀਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਚ ਗਾਇਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਿਖੇ ਕੁਝ ਗੀਤ ਜੋ ਬਹੁਤ ਮਕਬੂਲ ਹੋਏ ਹਨ:-

- * ਫੁਲਕਾਰੀ- ਸੁੱਖੀ ਬਰਾਤ
 - * ਤੇਰੀ ਰਹਿਜੇ ਸੇਜ ਸ਼ਿੰਗਾਰੀ- ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ
 - * ਜੱਟ ਦਾ ਜਮੀਨ ਬਿਨਾਂ ਅਮਲੀ ਦਾ ਫੀਮ ਬਿਨਾਂ- ਕੁਲਦੀਪ ਪਾਰਸ
 - * ਬੜੇ ਘਰ ਪੱਟੇ ਜੀਭ ਦੇ ਸੁਆਦ ਨੇ- ਮੇਜਰ ਰਾਜਸਥਾਨੀ
 - * ਸਿੰਧੇ ਰਸਤੇ ਜਾਈਏ ਭਾਵੇਂ ਦੂਰ ਹੀ ਹੋਵੇ
 - * ਕੱਜਰੀ ਨੂੰ ਨਾ ਵਿਆਹੀਏ ਭਾਵੇਂ ਹੂਰ ਹੀ ਹੋਵੇ- ਦਿਲਸ਼ਾਦ ਅਖਤਰ
 - * ਸੱਜਣ ਬਣਕੇ ਦਗਾ ਕਮਾਉਣਾ ਸੌਹਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿਲਦਾਰਾ ਨੂੰ- ਸੁੱਖਵਿੰਦਰ ਪੰਛੀ
 - * ਛੱਡਦੇ ਨਾ ਅੜੀ ਪੁੱਤ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਦਲੇਰ ਬਾਣੀਏ ਨਾ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਆਜ ਛੱਡਦੇ
- ਜਗਮੋਹਨ ਕੌਰ
- * ਰੱਬ ਦੀ ਸਹੁੰ ਰਹਿੰਦਾ ਆਦਮੀ ਚ ਕੱਖ ਨਾ
- ਜਸਵਿੰਦਰ ਬਰਾਤ

* ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਉਦੀ ਆਉਦੀ ਠੰਡ ਮਾਰਦੀ- ਸੁਚੇਤ ਬਾਲਾ

- * ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਦਾ ਕਸੂਰ ਕੋਈ ਕੱਢਦਾ ਈ ਨਹੀਂ- ਸਰਦੂਲ ਸਿਕੰਦਰ, ਅਮਰਨੂਰੀ
- * ਮੇਰੇ ਕਾਕੇ ਦੀਏ ਮਾਸੀਏ- ਰੰਗੀਲਾ ਜੱਟ
- * ਵੇਖੀ ਬੁੜੇ ਦੇ ਗੁਣ ਨੀ- ਕਰਤਾਰ ਰਮਲਾ
- * ਤੇਰੀ ਝਾਂਜਰ ਦਾ ਛਣਕਾਰਾ ਨੀ- ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਧੂ
- * ਜਿੰਨੇ ਸੀ ਮਾਸੂਮ ਓਨੀ ਡੂੰਘੀ ਸੱਟ ਮਾਰਗੀ- ਧਰਮਪ੍ਰੀਤ

ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀਅਤ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਮੋਹ, ਸਿਆਣਿਆਂ ਦਾ ਕਿਹਾ ਕੌੜਾ ਸੱਚ, ਪਿਆਰ, ਵਿਛੋੜਾ ਆਦਿ ਦੀ ਝਲਕ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਸਤਾਦ ਹਾਕਮ ਬਖਤੜੀ ਤੂੰਬੀ ਦੇ ਮਾਹਰ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਐਲ ਪੀ ਗੀਤਾਂ ਚ ਤੂੰਬੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਜਾਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਸਾਥ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ ਲੈਕੇ ਅਤੇ ਜਸਵੰਤ ਭੰਵਰਾ ਜੀ ਤੋਂ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਚ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਐਲ ਪੀ ਰਿਕਾਰਡ "ਗੱਡੀ ਓਪਰੀ ਚਲਾਉਣੀ ਛੱਡਤੀ ਨੀ ਜਦੋਂ ਦਾ ਟਰੱਕ ਲੈ ਲਿਆ" ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਮੂਹਰਲੀਆਂ ਸਫਾਂ ਚ ਲਿਆ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੱਸ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਦੋ ਬੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੇਟੇ ਦੀ ਛਾਇਆ ਇਸ ਦੋਗਾਣਾ ਗਾਇਕ ਜੋਤੀ

ਹਾਕਮ ਬਖਤੜੀ ਅਤੇ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਗੀਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੀਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਏ ਹਨ। "ਅੱਖ ਭੁੱਲ ਕ ਲੜਾਈ ਵੇ ਵੇ ਡਰਾਇਵਰ" "ਆਟੇ ਵਾਲੀ ਚੱਕੀ" "ਠੇਕੇ ਤੋਂ ਲਿਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਚੱਕ ਕੇ" "ਸਣੇ ਕਾਗਜ ਗੱਡੀ ਦੇ ਫੋਟੋ ਤੇਰੀ"

ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ
91-97797-08257

ਆਦਿ ਉਹਨਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੋਗਾਣੇ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਰਵਾਇਤੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਤੁਰਲੇ ਵਾਲੀ ਪੱਗ ਬੰਨ , ਕੁੜਤਾ ਚਾਦਰਾ ਨਾਲ ਇਹ ਗਾਇਕ ਜੋਤੀ ਜਦੋਂ ਅਖਾੜੇ ਦੀ ਸਟੇਜ ਤੇ ਆਉਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦਿਨ ਯਾਦ ਕਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਜੋਤੀ ਦੀਆਂ ਬੇਟੀਆਂ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਚ ਅਦਾਕਾਰ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਗੀਤ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਗੀਤਕਾਰ ਤੋਂ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਦੇ ਪੈਸੇ ਲਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕੋਨੇਡਾ ਚ ਚਾਰ ਫੇਰੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕ ਕਲਾ ਦੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਏ ਹਨ।

ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਦੋਗਾਣਾ ਗੀਤ "ਸੰਗ ਲੱਗਦੀ" ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਹਨ। ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਬਿੰਦਰ ਮੀਰਪੁਰੀਆ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਥ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਨੌਕਰੋਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗੀਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਗਰਗ ਅਤੇ ਵਾਈਟ ਗੋਲਡ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਨੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਅਖਾੜੇ ਚ ਫਿਲਮਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਇਸ ਜੋਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

A TRIBUTE TO THE INDIGENOUS PEOPLE OF INDIA ON 'INTERNATIONAL INDIGENOUS PEOPLES DAY' RECOGNISED AS SUCH BY THE UNITED NATIONS

A Simplified brief history of thousands of years of anti-humanism in India... reveals who are the indigenous people of India.

-By Shekhar Bodhakar

THE REAL UTOPIA:

Over three (some say four, some five) thousand years ago, the land then known as Jambu-Dvipa, also pronounced Jambudeep, now the Indian subcontinent incorporated the Harrapan and Indus Valley civilisations (IVC). This was a naturally mineral rich, fertile and peaceful land. It was progressive because there was equality, liberty and fraternity amongst the Jambu-Dvipa nivasis, the indigenous people of Jambu-Dvipa.

We conclude this from the archaeological find from these civilisations where surprisingly no weapons whatsoever were found. (Ref. Sept 2016 issue of 'The New Scientist'- The Real Utopia).

All dwellings were of similar size. People were free to chase their dreams. No wonder it was the most scientifically, socially and morally advanced and creative civilisation in millennia. This was when the rest of mankind lived in comparatively uncivilised, war mongering societies who watched animals tear people apart for entertainment.

The peaceful Jambudvipians, the natives of Jambu Dvipa, now called the MULNIVASIS of India, never planned for effective security against an alien invasion. They probably didn't even know they existed and therefore didn't feel the need to do so.

(NOTE: The word 'Mulnivasi' is not a proper noun. I.e., is not a name given to a person of any group of people but is a common noun which means 'native' or an 'indigenous person')

The current state of affairs in the same land of Jambu Dvipa, modern day India with parts in Pakistan, is obviously not as peaceful and progressive as it was

in the golden period of IVC. WHAT HAPPENED? It can only mean that: EITHER Those original inhabitants, the indigenous people of modern India did not want to, or did not like to live in peace & security and instead preferred mayhem OR Their peace and way of life was disrupted as a result of invasions. Overwhelming evidence by the 'Hindu' and Non Hindu scholars indicate the later. The invasions occurred over a period of time. It wasn't a one-off invasion.

AFTER THE INVASION:

The invaders, irrespective of where they came from (origin debateable), did in Jambu-Dvipa what was considered the norm in that era. They looted, oppressed, committed atrocities of unimaginable magnitude and controlled ALL aspects of the natives' lives. They became the rulers, the lawmakers, the powerful new masters.

To ensure their dominance and hegemony, they sealed the fate of the invaded for millennia by devising a hierarchical system of slave labour, from which they believed, would be impossible to escape for they would ingrain it in the psyche of the Mulnivasis. This was the evil caste system. This system of control that Dr BR Ambedkar called 'the system of

graded degradation, is to this day the most dominant deciding factor in shaping peoples' lives.

graded degradation, is to this day the most dominant deciding factor in shaping peoples' lives.

A certain proportion of the Mulnivasis could not be made to and did NOT fall prey to the vile caste system, not because they resisted but simply because they were out of sight and were either nomads or lived in dense forests and mountains. Other Mulnivasis who did not want to become the 'oppressed and down-trodden' fled and joined them out of desperation.

A special term, Adivasi/s, was

coined by Thakkar Bapra in 1930 for the purpose of classification to describe these escapees and forest dwellers who weren't given a caste.

Many of those who were nomads left the area and travelled to Eastern Europe. Romanian gypsies trace their roots to these Nomads. The natives left behind were either labelled 'Acchut' or 'Ati-Acchut' along with other Mulnivasis. They were the outcasts considered to be untouchables. They weren't even worth assigning a caste to. Nor was it worth keeping them as slaves for, then there would be that risk of physical touch.

The Jambu-Dvipa invaders were the initiators of anti-humanism on a gigantic scale never witnessed in history before, giving rise to the LONGEST SURVIVING SINISTER SYSTEM OF SOCIAL CONTROL IN HISTORY. Even today most of the global population, including scholars are unaware of this stealth system of anti humanism and have failed to recognise it as such.

The invasion of Jambu-Dvipa resulted in TWO FACTIONS of people living in the same land:

1. The original Jambu-Dvipa nivasis, now known as THE MULNIVASIS (which includes the newly coined term, Adivasi) AND
2. The invaders. THE MANUVADIS (Manuvadi: Supporters of societal laws as laid out in the Manusmriti, an ancient Indian scroll containing a stringent law-code attributed to its author, the Brahmin Manu)

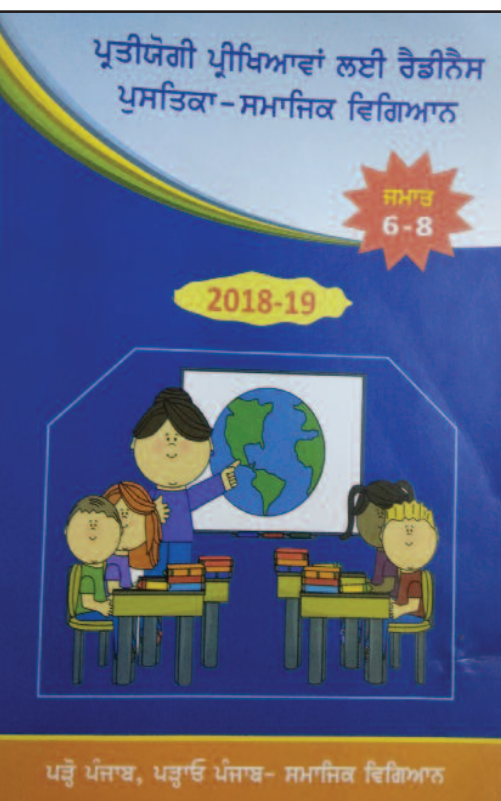
-Shekhar Bodhakar

(Jai Bhim, Jai Bharat, Jai Mulnivasi)

ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰੈਡੀਨੈਸ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

ਅਸੀਂ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚਖਣ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਧਾਰਨ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉੱਝ ਇਮਤਿਹਾਨ ਸ਼ਬਦ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੇਪਰ ਜਿਵੇਂ ਸਲਾਨਾ, ਹਫਤਾਵਾਰੀ, ਐਫ ਏ ਵਨ, ਐਫ ਏ ਟੂ, ਐਸ ਏ ਵਨ, ਐਸ ਏ ਟੂ, ਤਿਮਾਹੀ, ਛਿਮਾਹੀ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਲਾਸ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਭਰਪੂਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ, ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ, ਸੁਖਾਵੇਂ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਹੋਣਾ, ਦੁਹਰਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਆਦਿ ਅਤਿਅੰਤ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫਾਈ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੜੀ ਹੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਕਾਊਂਸਿਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਟਰੇਨਿੰਗ ਮੁਹਾਲੀ ਨੇ ਪੜ੍ਹੇ ਪੰਜਾਬ, ਪੜ੍ਹਾਓ ਪੰਜਾਬ ਤਹਿਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਦਰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ

ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਲਈ ਰੈਡੀਨੈਸ ਪੁਸਤਿਕਾ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਉਦਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਵੰਡ ਹਰ ਅਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਬੜੀ ਹੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਸਿੱਧ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਆਰੰਭ ਅੱਠਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੀਨਜ਼-ਕਮ-ਮੈਰਿਟ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਖੋਜ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਦਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੁੱਚਾ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਰੈਡੀਨੈਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਛੇਵੀਂ, ਸੱਤਵੀਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅੱਠਵੀਂ ਕਲਾਸ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬੈਠਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਸਫਲਤਾ ਦਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਐਡਵਾਂਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਸਟੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ / ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ) ਐਸ ਸੀ ਆਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੇ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਰਕਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ, "ਐਮ ਆਰ ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਭਰਨਾ, ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਸੁਖਾਵਾ ਬਣਨਾ, ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ, ਹਦਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੀਨਜ਼- ਕਮ-ਮੈਰਿਟ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਖੋਜ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਆਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ, ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਕ ਆਦਿ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਿਆਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ।

ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਰੈਡੀਨੈਸ ਪੁਸਤਕ ਅਤਿ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਜਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਮੁੜ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਉਣਗੇ।

ਪੜ੍ਹੇ ਪੰਜਾਬ, ਪੜ੍ਹਾਓ ਪੰਜਾਬ- ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ

ਦਿੱਲੀ ਨਹੀ ਉਜੜਦੀ

ਆਪ ਨਹੀ ਉਜੜਦੀ ਦਿੱਲੀ ਉਜੜਦੀ ਹੈ ਨਿੱਕੇ ਵੱਡੇ ਪਿੰਡ ਘਰ ਦਰ ਬੂਹੇ ਚੰਨੇ। ਕਿੱਲਿਉ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਡੰਗਰ ਵੱਡੇ ਆਵਾਰਾ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਲਈ ਚਰਾਂਦ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਕਿੱਥੇ ਉਜੜਦੀ ਹੈ?

ਦਿੱਲੀ ਸਿਰਫ਼ ਖ਼ਸਮ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਸਵਾਦ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸਮਾਂ ਦੇ ਭਟਕਦੀ ਫਿਰਦੀ ਦਰ ਆਵਾਰਾ। ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਬਹਿਣ ਦਾ ਚੋਗਾ ਪਾਕੇ ਉਡਣੇ ਪੁੱਛਣੇ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਪਿੰਜਰੇ ਪਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦੋਂਦੀ ਹੈ ਵੇਚਦੀ ਵੱਟਦੀ ਕੱਖ ਵੀ ਨਹੀ ਬੜੀ ਚੰਟ ਹੈ ਦਿੱਲੀ ਖੋਖਣਹਾਰੀ।

ਇਸ ਦੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਨਾ ਵੇਖੋ ਨੀਅਤ ਪਰਖੋ ਨਜ਼ਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕਿਤੇ ਹੋਰ। ਮਹਾਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਤੁਰਦੀ ਤੁਰਦੀ ਭਾਰਤ ਤੇ ਅੱਪੜੀ ਹੁਣ ਫੇਰ ਕੂਚੀਆਂ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੀ ਹੈ ਹਰ ਕੂਚੇ ਦੇ ਮੱਥੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਲਿਖਣ ਲਈ।

ਪੁਰਾਣੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਕੋਲ ਗਵਾਚਿਆ ਫਿਰਦੇ ਸਾਡਾ ਪਿੰਡ ਇੰਦਰਪੁਸ਼ਬ। ਮਾਲਕ ਪਾਂਡਵ ਪਾਂਡੀ ਬਣ ਗਏ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ। ਮਰ ਚੱਲੇ ਨੇ ਪੰਡਾਂ ਢੋਂਦੇ ਢੋਂਦੇ।

ਹਮਾਯੂੰ ਕਿਲ੍ਹੇਦਾਰ ਨਹੀ ਹੁਣ ਮਕਬਰੇ ਚ ਕੈਦ ਹੈ ਬਣਿਆ ਫਿਰਦਾ ਸੀ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ।

ਦਿੱਲੀ ਜੇ ਆਪ ਸੱਤ ਵਾਰ ਉਜੜੀ ਇਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾਰ ਉਜਾੜਿਐ। ਇਹ ਤਾਂ ਫੇਰ ਵੱਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸੁਪਨ ਖਾਣੀ ਛਨਾਰ। ਲਗੜਾ ਤੈਮੂਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾਦਰ ਫਰੰਗੀਆਂ ਤੀਕ ਲੰਮੀ ਕਤਾਰ ਅੱਥਰੇ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਮਿੱਧਦੇ ਫਿਰੇ ਜੋ ਰੀੜਾਂ ਪਰੁੱਚਾ ਫੁਲਕਾਰੀ ਜਿਹਾ ਦੇਸ।

ਹੁਣ ਵੀ ਭਟਕਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨਹੀ ਟਿਕਦੀਆਂ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਬਰ ਚੋਂ ਉਠ ਕੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤੀ ਵੀ ਹੁਟਰ ਵਜਾ ਕੇ ਲੰਘਦੇ ਸਾਡੀ ਨੀਦ ਦਾ ਵੈਰੀ ਪਤਾ ਨਹੀ ਕਾਹਦੇ ਲਈ ਗਲੀਆਂ ਕੱਛਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ? ਉਜੜੇ ਬਾਗਾਂ ਦਾ ਪਟਵਾਰੀ।

ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਫਸੀਲ ਕੁਫਰ ਸੁਣ ਸੁਣ ਅੱਕ ਬੱਕ ਗਈ ਹੈ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਓਹੀ ਸਬਕ ਸਿਰਫ਼ ਜੀਭ ਬਦਲਦੀ ਹੈ।

ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕੌਣ ਹਨ ਇਹ ਟੋਡੀ ਬੱਚੇ? ਰਾਏ ਬਹਾਦੁਰ, ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦੁਰ ਕਿਰਪਾਨ ਬਹਾਦਰ ਕਿਧਰ ਗਏ? ਜਵਾਬ ਮਿਲਦੇ ਸਾਡੇ ਦਰਬਾਨ ਹਨ ਬੁਹਿਆਂ ਤੇ ।

ਦਿਲ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਫੇਰ ਉਜੜਦੀ ਹੈ ਜਦ ਸੁਣਦੀ ਹੈ ਸਤਿਆ ਜਵਾਬ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲਮੇ ਚ ਬਲਦੇ ਹਾਰ ਨੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੇ। ਰਾਜ ਬਦਲੇ ਨਹੀ ਹਾਲੇ ਡਾਇਰਾਂ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਕਦੋਂ ਉਜੜਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਤਾਂ ਉਜੜਦੀ ਹੈ ਬਾਗਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਉਲੂ ਹਵਾਕਦੇ ਨੇ ਚਿਹਰੇ ਬਦਲ ਬਦਲ

ਬਿਰਖ ਡੋਲਦਾ ਹੈ ਧਰਤ ਕੰਬਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਜੜਦੇ ਅਸੀਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਹਾਂ? ਦਿੱਲੀ ਤਾਂ ਫੇਰ ਨਵਾਂ ਖ਼ਸਮ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਵਾ ਬਸਤੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਤਰੀਕਾਂ ਭੁਗਤਦੀ ਨਿਭ ਚੱਲੀ ਹੈ। ਅੱਥਰੂਆਂ ਤੇ ਹੌਂਕਿਆਂ ਦੇ ਵਣਜਾਰੇ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਵੇਚ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਸਿਵੇ ਫੇਰ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਬਹਿੰਦਿਆਂ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਬੁੱਢੀ ਮਾਂ ਦੀ ਅੱਖ ਲਈ ਦਾਰੂ ਬੀਮਾਰ ਵਿਧਵਾ ਧੀ ਲਈ ਦਵਾਈ ਬੂਟੀ ਉਜੜੇ ਮਨਾਂ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਤਖ਼ਤ ਨਹੀ ਤਖ਼ਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਫਾਹੇ ਲੱਗਦੇ ਨੇ ਹੁਣ ਵੀ ਸੁਨਹਿਰੇ ਖ਼ਾਬ। ਦਿੱਲੀ ਨਹੀ ਉਜੜਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਜੜਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰਭਜਨ ਗਿੱਲ 91- 98726 31199

ਫਸਾਦ

ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਮੀਸ਼ਾ ਦੀ ਕਵਿਤਾ

ਸ਼ਹਿਰ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਭਵੰਡੀ, ਮੇਰਠ ਜਾਂ ਨਾਗਪੁਰ ਪੱਜ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਗੁੰਬਦ ਤੋਂ ਉਚਾ ਵਾਜੇ ਦਾ ਸ਼ੋਰ ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਟਾਹਣੇ ਤੋਂ ਉਚਾ ਤਾਜੀਆਂ ਦਾ ਜਲੂਸ ਗਊ ਮਾਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਤੰਗ ਲੁੱਟਣ ਤੇ ਝਗੜਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਫੂਰੇ ਬਰਫ਼ੇ ਪਸਤੌਲ ਤੇ ਦਸਤੀ ਬੰਬ।

ਸ਼ਹਿਰ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਪੱਜ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪਖਤਾ ਦਾ ਤਕਾਜ਼ਾ ਹੈ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦਾ ਨਾ ਲੈਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀ ਇੱਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਪਦੀ ਹੋ ਵਾਰਦਾਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਜਿਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਦੁਖ ਹੋਣਾ ਅੱਖਾਂ ਚੋਂ ਅੱਥਰੂ ਟਪਕਣਾ ਜਾਂ ਖੂਨ ਖੋਲਣਾ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਰਿਹਾ ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਸ਼ਰਮ ਵੀ ਨਹੀ ਆਉਂਦੀ

ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਖਬਾਰੀ ਅੰਦਾਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਸਲ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਿਨਾ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਬੇਹਿੰਸ ਜਹੀ ਬਹਿਸ ਹੋਏਗੀ ਕਰਕੇ ਅਨੁਸਾਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਸਾਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝਣ ਤੇ ਸਹਿਣ ਬਾਰੇ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਰਹਿਣ ਬਾਰੇ।

ਅਦਾਲਤੀ ਪੜਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੇ ਹੜਤਾਲ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਏਗੀ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਰਿਪੋਟ ਲਿਖੀ ਜਾਣ ਤੀਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਥ ਕਦ ਹੋਈ ਵਾਰਦਾਤ ਭੁਲ ਜਾਏਗੀ ਉਦੋਂ ਤਕ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਹੋਏਗਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੱਜ ਹੇਠ।

(ਪ੍ਰੋ ਪਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਕਵਿਤਾ)

ਹੰਕਾਰਿਆ ਸੋ ਮਾਰਿਆ!

ਭੁੱਲ ਦੀਨ ਈਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਇਦੇ ਕਰੀਆਂ ਮਰਜੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਕੱਢੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਤੱਬ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੇ ਜੋ ਕਹਾਵਤਾਂ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਹੋਣ ਉਡਦੀਆਂ ਅੱਧ ਅਸਮਾਨ ਭਾਵੇਂ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਗੁੱਡੀਆਂ ਆਖਰ ਨੂੰ ਲਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਕਿੱਲਾ ਆਕੜ ਦਾ ਧੌਣ ਵਿਚ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਸੂਹ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਨੇੜੇ ਹੀ 'ਢਹਿੰਦੀਆਂ' ਨੇ। 'ਪੋਤੇ ਦੀਆਂ' ਵੀ ਆ ਹੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਲੰਮਾ ਚਿਰ ਨਾ 'ਦਾਦੇ ਦੀਆਂ' ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ। 'ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ' ਜੋ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਣ ਯਾਰੇ 'ਨਾਲ ਦੰਦਾਂ' ਦੇ ਖੋਲ੍ਹਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਨੇ।

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਲਾਪੁਰ 001-408-915-1268

ਪੁਰਖੇ ਸੀ ਕੰਮ ਦੇ ਆਸਿਕ

ਪੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸੜਦੇ ਸੀ ਖੱਬਲਾਂ ਦੀ ਜੜ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਵੱਟਾਂ ਨੂੰ ਘੜਦੇ ਸੀ ਨਰਮੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖਕੇ ਸੀ ਆਸਾਂ ਬਹਿੰਦੇ ਕੱਟਣੇ ਲਈ ਸਿਖਰ-ਦੁਪਹਿਰੇ ਟਾਹਲੀ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਪੈਂਦੇ ਕੋਰੇ ਜੋ ਤੌਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਘੁੱਟਾਂ ਭਰਕੇ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਬਾਣੇ ਜਿਹੀਆਂ ਪੀਂਦੇ ਸੀ ਚਾਹਾਂ ਕਰਕੇ ਕਸੀਏ ਦੇ ਦਾੜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁੱਡਦੇ ਸੀ ਖੇੜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਕੌਣ ਲੁਕੋਵੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਭੇੜਾਂ ਨੂੰ ਖੱਦਰ ਦੇ ਕੁੜਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੜਕੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਭੁੱਲੇ ਮਿਹਨਤ ਵੀ ਮਿਟੀ ਹੋਗੀ ਕਰਜੇ ਦੇ ਬੱਦਲ ਝੁੱਲੇ ਬਾਪੂ ਦੇ ਸਾਂਭੇ ਦੁੱਖ ਨੇ ਬਰਕੰਨਾਂ ਤੇ ਡੋਕਾਂ ਨੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਖਾਗੇ ਖਾਲੇ ਜੱਟ ਸੇਠਾਂ ਨੇ" - ਬਿੰਦਰ ਮਾਨ 91-94645-37646

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨੇ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚੋਂ, ਪਿੰਡ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਏ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ, ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਪੂਰ ਏ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਖਾਤਰ ਜਾਨਾਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤੀਆਂ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ, ਰਾਜਗੁਰੂ, ਕਾਰਤ, ਊਧਮ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ ਤੇ ਨੂਰ ਏ। ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸਹੁੰਆਂ ਖਾਧੀਆਂ, ਫਿਰ ਸਹੁੰਰਾਂ ਪੁਗਾਈਆਂ ਤਾਂ ਪਿਆ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਬੂਰ ਏ। ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰਦਾ ਸਰਾਬਾ ਸੀ ਜੋ ਫਾਂਸੀ ਲੱਗਿਆ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦਾ ਊਧਮ, ਲੰਡਨ 'ਚ ਬਦਲਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਏ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ. ਚਮਕਦੇ ਨੇ ਸਿਤਾਰੇ ਪਰ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਜੱਗ 'ਤੇ, ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਦਸਤੂਰ ਏ। 1952 'ਚ ਨਹਿਰੂ, 1974 'ਚ ਇੰਦਰਾ- ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਗਏ ਖਟਕੜੀ, ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ੇਰ ਏ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਵੀ ਬੜਾ ਫਕਰ ਹੈ, ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਪਿੰਡ ਮੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਬੰਗਾ ਤੋਂ, ਦੋ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਏ। ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਵੱਸਦੇ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸਦਕੇ, 'ਕਮਲ' ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਵੀ, ਦਿੱਤਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਰੂਰ ਏ।

ਕਮਲ ਬੰਗਾ, ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ 916-897-8570

ਡਾਨਸੀਵਾਲ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਟੁੱਟੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਘੀੜ' ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਰਿਲੀਜ਼

ਅਲਾਵਲਪੁਰ (ਮਦਨ ਬੰਗੜ)- ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਸਪਤਾਹਿਕ ਸੈਲਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਨਰਿੰਦਰ ਡਾਨਸੀਵਾਲ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 7 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਟੁੱਟੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਘੀੜ' ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਜੀਤ ਅਤੇ ਸਪਤਾਹਿਕ ਸੈਲਾਬ ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਸਕੈਂਡਲ ਜੋ ਕਿ ਨਰਿੰਦਰ ਡਾਨਸੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਦੋ ਕਰਕੇ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰਾਂ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਐਸਡੀਐਮ ਵਰਗੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਕਰੀਬ 19 ਕੇਸ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਸਨ ਨੂੰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਸਹਿਤ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਰਿੰਦਰ ਡਾਨਸੀਵਾਲ ਦੀ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਅਨੇਕਾਂ ਸਚਾਈਆਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਹੀ ਛਾਪ ਛੱਡੇਗੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਥਾਂ ਅਸਲੀ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲੇਖਕ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਨੌਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਸਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਹਰਜੀਤ ਬਾਜਵਾ ਦਾ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਸੰਗਮ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨ

ਰਾਜਪੁਰਾ (ਡਾ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਅਮਨ)- ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਸਾਹਿਤ ਹੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸੋਧ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੀੜਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਗਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਚੰਗਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਟਰਾਂਟੋ ਵਾਸੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹਰਜੀਤ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਸੰਗਮ ਰਾਜਪੁਰਾ ਦੀ ਇਕ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਵਿਚ ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਆਖੇ। ਸਾਹਿਤ ਸੰਗਮ ਪਿਛਲੇ 31 ਸਾਲ ਤੋਂ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣਹਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਸਿਰਜਦੀਆਂ ਪੁੱ ਸਤਰੁਘਨ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਨਜ਼ਮ 'ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਹਾਂ ਸੇ ਲਾਉਂ 'ਸੁਣਾਈ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਣਾ ਰਾਜੇਮਾਜਰੀਆ ਨੇ 'ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਪੁੰਨ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਾਂ 'ਸੁਣਾਕੇ ਰੰਗ ਬੰਨਿਆ। ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਹਕੀਰ ਨੇ 'ਤੁਰੀ ਚੱਲ ਸੱਜਣਾ ' ਅਤੇ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ ਦੀ ਕਵਿਤਾ 'ਹੁਣ ਤਾਂ ਮਿਤਰੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ। ਪ੍ਰੋ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸ਼ਾਹੀ ਨੇ 'ਉਠ ਕਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆ ਨੀ ਅੰਮੀਏ 'ਸੁਣਾਕੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਚਨ ਸੋਢੀ ਨੇ 'ਸਿੱਖੀ

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਣਾ ਵਿਜੈ ਸੈਣੀ, ਹਰਪਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਬੂਹਾ, ਬਾਣੇਦਾਰ ਰਵਿੰਦਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੁਬਾਣਾ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਆਜ਼ਾਦ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਕਾਬਲੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਸਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਤਹਿਸੀਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਕਲੋਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੇ ਲੇਖਕ ਹਰਜੀਤ ਬਾਜਵਾ ਨੂੰ ਸੰਗਮ ਵਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਣਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਤੇ ਸਾਇਰਾਨਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ।

COMMERCIAL & RESIDENTIAL REAL ESTATE

FOR OVER 15 YEARS A TOP PRODUCER

JOHN SINGH BANGA

MAKING A DIFFERENCE
916.271.5404

HONEST & EXPERIENCED
 BANGA.REALTOR@GMAIL.COM

WWW.BANGA.BHHSER.COM

CALBRE#01397975

BH HS BERKSHIRE HATHAWAY HomeServices ELITE REAL ESTATE

Thinking of Buying or Selling Houses or Businesses within Sacramento to Bay Area?

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ / ਬੇ-ਏਰੀਆ ਵਿਚ ਘਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ 916-271-5404

Active Sacramento

2 bdrm, 2.0 full bath
 1,116 sq ft
 Lot size: 436
 Current Rent: \$1450.00
 Listing Price: \$149,000

SOLD Sacramento

3 bdrm, 1.0 full bath
 1,000 sq ft
 Lot size: 5,998
 Listing Price: \$259,000

Active Sacramento

4 bdrm, 2.0 full bath
 1,596 sq ft
 Lot size: 6,098
 Listing Price: \$289,900

Active Sacramento

3-4 bdrm, 2.0 full bath
 1,492 sq ft
 Lot size: 6,469
 Listing Price: \$299,000

Active Sacramento

5 bdrm, 2.5 full bath
 2,504 sq ft
 Lot size: 6,574
 Listing Price: \$399,000

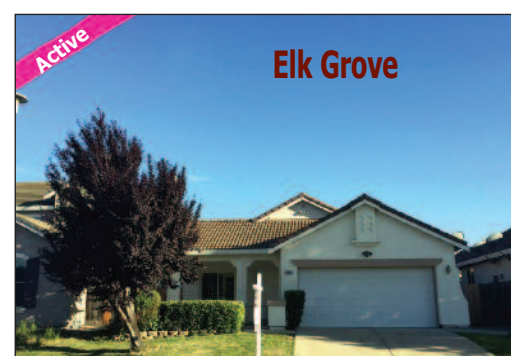
Active Sacramento

Beer & Wine
 Store for Sale in Sacramento
 Monthly Gross: \$65K Month
 Listing Price \$299,000

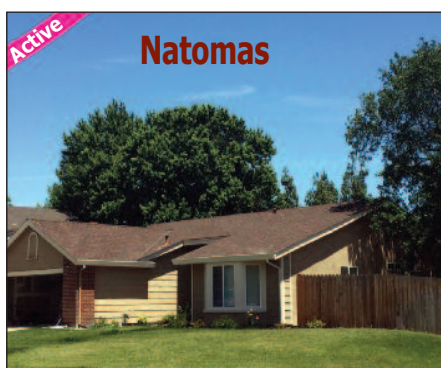
Active Santa Clara

Liquor Store
 Store for Sale in Santa Clara
 Monthly Gross: \$90K Month
 Listing Price \$649,000

Active Elk Grove

4 Bedroom, 2 Bathroom
 1,659 sq ft
 2 Car Garage,
 Listing Price: \$389,900

Active Natomas

3 Bedroom, 2 Bathroom
 1,629 sq ft
 2 Car Garage
 Listing Price: \$345,000

Active Natomas

4 Bedroom, 2 Bathroom
 2,070 sq ft
 2 Car Garage
 Listing Price: \$409,000

Active Natomas

4 Bedroom, 2 Bathroom
 2,191 sq ft
 3 Car Garage
 Listing Price: \$462,900

BERKSHIRE HATHAWAY
 Home Services

Buying or Selling Hotels and Gas Stations? Call Now- 916-271-5404

OFFICE: 7412 ELSIE AVE., SACRAMENTO, CA 95828

UNITED SPORTS CLUB CALIFORNIA, AMERICA

14TH WORLD KABADDI CUP

16 SEPTEMBER 2018, SUNDAY

(09:00am - 06pm)

(James Logan High School

1800 H Street, Union City, California 94587)

Chief Guest

Sant Sewa Singh Ji Khadoor Sahib Wale

Amolak Singh Gakhal
Chief Patron, United Sports Club

Makhan Singh Bains Chairman, Iqbal Singh Gakhal Vice Chairman, Balvir Singh Bhatia President, Palwinder Singh Gakhal Director, Jugraj Singh Sahota Vice President, S. Ashok Bhaura Gen. Sec & Media Incharge, Pinki Atwal Director, Sadhu Singh Khlaur Advisor, Narinder Singh Sahota Treasurer, Makhan Singh Dhalwal Director

ਤੀਰਥ ਗਾਖਲ
ਰੰਗ ਕਬੱਡੀ ਦੇ

Dalwinder Padda Director, Natha Singh Gakhal Advisor, Debi Sohal Sidhwan Dona Director, Inderjit Thind, Bakhtawar Singh Gakhal Director, Gurpreet Singh Gakhal Director, Giani Ravinder Singh Director, Baljinder Singh Gakhal Director, Gulwinder Singh Gakhal Director, Harjinder Ladhra Director, Arundeep Singh

Honor With Gold Medals

Major Gakhal, Kindu Ramidi, Lakha Gazipuria

Opening

Surjit Singh Tutt, Mike Boparai, Jaspreet Singh Attorney, Major Singh Bains, Harduman Singh (Billa Sanghera)

Sponsor of 1st Prize

Gulwinder Gakhal, Pinki Atwal & Neki Atwal of Diamond Trucking

Sponsor of 2nd Prize

Jugraj Singh Sahota & Narinder Singh Sahota of Sahota Family

(Dedicated to Sweet Memory of Late. Kashmir Singh Sahota)

Sponsor of Under-25 First Prize

Sponsored by Takhar family in memory of late santokh s Takhar Apna punjab & Northern California club

Guest Of Honor

Jagir Singh Sabzi Mandi, Mani Grewal, Tarlochan S Lasher (Team Owner), Shaba Thiara (Team Owner), Baljit S sandhu (Team Owner), Vicky Samnipuria (Team Owner), Tari (Team Owner), Pamna Deol (Team Owner), Sewa Singh Randhawa (Team Owner), Kulwant Singh Nijjar, Kulwant Singh Khaira

Randhir Singh Nijjar, Balwinder S Virk, Rana Dhillon, Sewa S Sidhu, Amarjit Samra, Sarabjit Deol, Dr. Baljinder Singh Grewal, Balwinder walia, Jaswant singh Hothi, Gurdip Singh Gakhal, Nirmal Singh Sahota

StarKabaddi Players who will participate in World Kabaddi Cup

Mangi Bagga Fird, Pata Jalalpur, Sandip Ludhar, Sukha Bhandal, Dulla Bagga Pind, Khushi Duggan, Pethwan Kahlwan, Kamal Nawan Fird, Yaad Kotti, Rubi Harkhowal, Jairo, Arsh Chohla, Arshi Preetam, Yadha Surkhpur, Channa Bhetan, Lakha Cheema, Pati Chhanna, Gurtal Ghansaur, Sultan, Sandeep Surkhpur, Deesha Aalwal, Gagan Jogewal, Bana Dhalwal, Sattu Khadoor Sahib, Hasoos, Sandeep Nangal Amban, Taja Kala Sanghian, Gurpreet Burj Hari, Johnny Gill, Gajit Saunpur, Sechi Harkhowal, Jaggs Randhawa, Nevi Johal

Kabaddi Clubs will participate

1. Sher-E-Punjab Sports Club, Loss Bennis (Lachhar Bro)
2. Royal Kings U.S.A (Shabba Thiara)
3. Mid West Kabaddi team (Viky Samipuria & Tari)
4. Bay Area Sports Club (Baljit Sandhu)
5. Canada Kabaddi Team (Pamma Deol & Sewa Singh Randhawa)

Under-25 Teams

1. United Sports Club
2. Yuba Brothers
3. Khalsa Sports Club, Yuba City
4. Shaheed Baba Deep Singh Sports Club, SA

With Support of United Sports Club, Raja Sweets, Gurdwara Fremont, San Jose, Stockton and Singh Sabha Milpitas will served tea Pakoura and Guru Ke Langar

Media In charge World Kabaddi Cup
S. Ashok Bhaura

Phone: 510 415 3315, Email: ashokbhaura@gmail.com

COMENTATORS: All Kabaddi Lovers openly Invited
* Asha Sharma *Iqbal Galib * Makhan Ali *Surjit Kakrari

Spectators have to reach at James Logan High School, International Law of Kabaddi will apply., United Sports Club has reserve the right for last decisions